BARCELONA: PER EDICIÓ DUES PESSETES CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA: 7'50 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL: 15 PTES. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.436 - Dijous, 19 d'abril de 1923 — Edició del vespre — Oficines i imprenta: Escudellers, 10 bis: - Telèfon 184 A

Cap d'any de la mort de

Na Ignàsia Muñoz i Soler

de Forcada

que morí cristianament el 19 d'abril de 1922

havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(A. C. S.)

Els seus desconsolats espòs Josep Forcada i Munt, fills Josep, Francesc, Alfred, Montserrat i Ignasi, nores Emília Berenguer vídua de Forcada, Carme Busquets, néta Maria Josepa, germá, germanes, cunyats, nebots. cosins, parents tots i les raons socials **Hilaturas Forcada, S. A.,** i **Molas i Viladés,** en recordar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els preguen un piadós record en llurs oracions i que se serveixin assistir als oficis funerals que se celebraran en sufragi de la seva ánima, demá, divendres, dia 20, de deu a dotze del matí, a l'església de Pompeia (Diagonal) i el dia 23 del corrent a l'església parroquial de Navás.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Emm. senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Ilms. senyors Bisbes de Barcelona, Vich i Solsona, s'han dignat concedir 200 i 50 dies d'indulgència als fidels diocesans que practiquin algun acte de pietat en bé de l'ànima de la difunta.

En Joaquim Gelabert i Cuyàs

vidu de Na Felícia Solà i Puig

morí en la pau del Senyor, el dia 13 del corrent

confortat amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostólica

(A. C. S.)

Els qui el ploren: filles Concepció i Angela i abans-nada Carme Gelabert i Solà, nét Joaquim Gelabert i Deu, filla política Concepció Deu vídua de Gelabert, fill polític Josep Rius i Casas, néts polítics, tia Teresa Cuyàs i Barceló, nebots polítics, cosins i família tota recorden als amics i coneguts la dolorosa pèrdua pregant-los que segueixin encomanant a Déu l'ànima del difunt i que siguin servits d'assistir al funeral i misses que en sufragi d'ell seran celebrats, demà, divendres, a les deu, a l'església parroquial de Santa Maria del Remei de les Corts, pel qual favor els restaran agraïts eternament

No es convida particularment

Els Emms. Srs. Cardenals Arquebisbes de Tarragona i Saragossa, i els Excms. Srs. Bisbes de Barcelona i Osca, han concedit indulgències en la forma acostumada.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica: MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1

Telèfons números... 4530 A. 4531 A. 4532 A.

SUCURSAL A MADRID
Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MAQUINES PER A COSIR I BRODAR

Les de millor resultat
La cèlebre RÁPIDA

Nonell Germans
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 15

LA DIABETES
es cura radicalment amb el
Vi Uranat PESQUI
que elimina el sucre a raó d'un gram per dia, fortifica, calma la set, evita i cura
Les complicacions diabétiques
De venda en les bones farmàcies i drogueries

Alcohols purs
rectificats de 96|97°. Especials per a Clíniques, Laboratoris. Farmàcies i Perfumeries.

ANISSATS
DE TOTES CLASSES

Venda a l'engròs i al detall
A. ANTICH
Ronda Sant Pau, 32.-Telèf. 810 A

Dr. Bremon RAIGS X. Radiografia instantània visceral; id. estereoscòpica. Radioteràpia. BRUCH, 46. De 4 a 6

FUMADORS!
Si voleu fumar tabac exquisit de «Vuelta Abajo», demaneu a tots els estancs CIGARS HAVANS MONTERO

Gelatina de carn i de gallina. Aliment poderós per a persones delicades. E. Martignole: Escudellers, 8

EL SIGLO

FINS EL 28 D'ABRIL
RENOVACIÓ CONSTANT
EN

ARTICLES
DE
RECLAM
DE TOTES LES SECCIONS

El dia 23 d'Abril comença la rebaixa de preus en **Articles per a Comunió**

SALONS DE BELLES ARTS

ACTUALMENT obres de Alvarez, Argelés, Manaut, Tamburini, Verdugo Landí, Vallmitjana : : Escultures de Cardona, Clasasó, Marés : :

Immediatament desocupo
GRAN LOCAL
A TOTA LLUM. CONSTRUCCIO 1908. PEU D'ESTACIO. PEU DE TRAMVIES, A LA CONFLUENCIA DEL CARRER DE CASP, LEPANT I RIBES. CARRER RIBES, 16. DETALS: FONTANELLA, 13.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 18 d'abril de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 759'6, 758'8, 757'0.

Termòmetre sec: 15'0, 18'0, 16'0.

Termòmetre humit: 12'2, 16'0, 14'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 70, 80, 79.

Direcció del vent: Calma. SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 3, 5.

Estat del cel: Serè. Nuvolós. Quasi tapat.

Classe de núvols: K.C.St., Al St. Fr.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 18'6; **mínima,** 10'8; **mínima prop del sol:** 8'2.

Oscil·lació termomètrica: 7'8.

Temperatura mitja: 00'0.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 95 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Paraigües Cardús Portaferrissa, 10.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Desitjant donar a conèixer als socis del Foment Autonomista Català, tendint a la divulgació llur, les produccions diverses de la literatura i art de Catalunya, el Consell directiu ha iniciat la celebració d'una sèrie de conferències i vetllades, en les quals, ultra la lectura, representació o interpretació de l'obra escollida, aquesta serà comentada degudament.

Aquesta tanda serà iniciada per l'Avel·lí Artís, qui desenrotllarà el tema: «Unes paraules sobre el poeta Ventura Gassol i lectura del seu llibre de poesies patriòtiques «Les tombes flamejants». Aquest acte tindrà lloc el dissabte, dia 21 dels corrents, a les deu del vespre, a l'estatge social del Foment Autonomista Català, Escola Catalana «Mossèn Cinto», passeig de Sant Joan, 113.

JOIES **VILANOVA** Unió, 9.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

En virtut d'adaptació als estatuts reformats en reunió general del dia 15 dels corrents, la Junta directiva de la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, ha quedat constituïda de la següent manera:

President, En Rafel Maspons Grassot; vice-president primer, N'Alexandre Fàbregas; vice-president segon, En Linus Corominas; tresorer, En Ramon Tomàs Alayo; comptador, En Manuel Ribé; arxiver-bibliotecari, En Joan Gassol; assessor tècnic, En Josep Mas Alemany; vocals, En Josep Pavón; Na Remei Semis de Viñas; En Pau Vidal Balaguer; Na Llorença Gispert, vídua de Nicolau; En Martí Puig Galcerán; Na Anna Senyé; Na Dolors Saldas; En Lluís Aymà; secretari general, En Josep M. Rovira.

- Sabó La Creu Blanca
Econòmic superior
Es ven a tot arreu

-Vichy Català
Aigua mineral natural digestiva i més econòmica que les similars.

El dia 20, a les deu del matí i en el lloc de costum de l'estació de França, es procedirà a la venda de diversos paquets abandonats i no retirats pels viatgers.

— Assegurem que el **Champ-Sors**, etiqueta verda, és el millor xampany

GOTES
NEUROSTÈNIQUES
FOSFORADES
GENOVÉ
Aliment del cervell
Valuós tònic dels nervis

El noi Josep Ibáñez Pascual, de 12 anys, que s'havia repenjat a un tramvia que passava pel carrer de Sans, va caure i va ésser agafat per una roda que li va aixafar el peu dret. Van curar-lo al dispensari d'Hostafranchs, i després va ésser portat a l'Hospital de la Santa Creu.

- Primeres Comunions
Devocionaris, Recordatoris, Presents
Llibreria Subirana-Portaferrissa-14

Un industrial del carrer de Casanova ha presentat al jutjat una denúncia contra quatre individus als quals acusa d'haver-li estafat una partida de gèneres que valen 9.528'75 pessetes.

— A presidi acaben de portar un pintor que distretament va deixar caure un pot de la nova pintura «**Euchromine**» damunt d'una autoritat, que, tot i havent intentat rentar-se, no ho ha aconseguit de tan consistent que és aquesa pintura, puix que resisteix pluges, intempèries i tota mena de vapors sulfurosos, sense alterar el color, ni esquerdar-se. En vista d'això li han fet pintar els hospitals, presidis i tots els establiments públics.

Ha mort el revisor de tren Manuel Sànchez Carbó, que va caure d'un vagó, entre Gavà i el Prat, com varem dir. A. C. S.

A un pis del carrer de Sant Jeroni, l'estadanta i dues rellogades van tenir raons que van acabar amb una batalla desfeta, resultant la primera amb tot de senyals a la cara. Va ésser curada al dispensari del carrer de Barbarà.

— La Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres de Barcelona, S. A., interessa del públic que es serveixi exigir el carnet d'identitat, amb llur corresponent fotografia, als representants i dependents de la dita Unió que es presentin per a concertar els fractes d'enterrament, a fi d'evitar la intervenció de persones estranyes a l'Empresa, que dificulten i encareixen el servei.

Anant una motocicleta per la carretera de Ribes, prop del carrer de les Corts, va saltar una de les rodes, i va bolcar, resultant ferits els dos que hi anaven. Un d'ells, Agapit Vargas Cardona, de 24 anys, jornaler, sofrí ferides contuses al cap, i l'altre, Climent Figueras Gisbert, de 26, industrial, contusions a la cara.

Dos mossos d'una casa de comerç van anar a l'estació de França amb un caretó, i mentre eren dins a recollir uns efectes, el carretó es va evaporar.

D'un establiment del carrer de València han estat robats una màquina d'escriure, 7 aparells de soldar, 100 arcs de serra, 9 dotzenes d'alicates, 20 filabarquins i altres efectes.

L'Acadèmia d'Higiene de Catalunya celebrarà sessió científica pública, demà, a dos quarts de set de la tarda, en la qual el doctor En Francesc Pons i Freixa desenrotllarà el tema: «Organització profilàctica de l'endèmia variolosa a Barcelona».

Les Juntes del Sindicat de Metges de Catalunya, Col·legi de Metges de Barcelona i Mutual Mèdica, es reuniran en fraternal àpat dissabte vinent, a les nou del vespre, a l'Hotel Majestic, per a celebrar l'èxit de les eleccions darrerament hagudes de la Junta del Col·legi i en honor de l'insubstituïble president del Sindicat, doctor H. Puig i Sais, i en la impossibilitat d'invitar personalment tots els sindicats i col·legiats, se'ls prega que es donin per convidats i que passin a deixar l'adhesió per tot demà, a les oficines del Sindicat, Santa Anna, 28, primer.

Diumenge vinent, dia 22, a dos quarts d'onze del matí, l'Associació de Llicenciats en Administració Local celebrarà Assemblea general extraordinària, de segona convocatòria.

La reunió se celebrarà en una de les aules de l'Escola d'Administració (carrer del Bisbe).

En Caballé
canta molt bé
LA MONTERIA
La Filosofia
canta molt bé els seus preus reduïts
• Altes fantasies en Llaneria, Sederia i Cotons
10 - CARME - 10
La Filosofia

Adobs Sant Jordi
J. Espinàs :: Barcelona

Vida religiosa

Avui: Sants Lleó IX, papa; Vicens i Rufo, màrtirs. — **Demà:** Sants Sulpici i Víctor, i Santa Agnès de M. Pulciano.

Quaranta hores: Demà, a l'església de les Germanes de Nostra Dona de l'Esperança, carrer Consell de Cent. Hores d'exposició: De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

La missa de demà: Tercer dia de la infraoctaava, color blanc.

Cort de Maria: Demà, Nostra Dona de la Guia, a la Capella de Marcús.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Lluís Gonçaga. — Demà, Sant Ignasi de Loyola, a la parroquial de Sant Martí.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Sant Josep, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Nostra Dona del Perpetu Socors, a la mateixa capella.

— A Santa Mònica. — Exercicis espirituals. — El pròxim diumenge, dia 22, a dos quarts de cinc de la tarda, començaran els exercicis espirituals per a les senyores associades en unió de l'Associació de la Vetlla al Santíssim Sagrament. Després d'implorar-se la gràcia de l'Esperit Sant amb el cant del Veni Creator, el Reverend Pare Josep Cortés, S. J., director dels exercicis, farà la instrucció preparatòria, acabant l'acte amb el res del Sant Rosari i Estació Major.

El dilluns, dia 23 i dies següents, al matí, a les nou, es celebrarà la Santa Missa, fent-se durant la missa la lectura espiritual i acte seguit el Reverend Pare Director, farà la meditació. a la tarda, a les quatre, lectura espiritual, meditació en la mateixa forma que al matí, res del Sant Rosari, Estació Major i plàtica

El divendre, dia 27, després de la funció de la tarda es donarà la benedicció papal.

El dissabte, dia 28, a les vuit, hi haurà missa de Comunió General, amb plàtica pel reverend doctor don Joan Alemany, Rector.

Obituari

ENTERRAMENTS

N'Antoni Lanuela i Clavera. Demà, a les deu. Casa mortuòria, Atlàntida, número 31.

El nen Emili Kubissa i Gutiérrez. Demà, a les onze. Casa mortuòria, Aragó, 217.

Na Teresa Murray i Muset. Demà, a les deu. Casa mortuòria, Giral Pellicer, 28.

FUNERALS

En Pere Vila i Prat. Demà, a les deu a la parròquia de Caldes de Montbuy.

Na Maria Podadera i Vilanova, vídua d'En Joan Degollada i Soler. Morí el dia 20 de març. Demà, les deu, a la Concepció.

En Joaquim Gelabert i Cuyàs, vidu de Na Felícia Solà i Puig. Morí el dia 13 dels corrents. Demà, a les deu, a Santa Maria del Remei, de Les Corts.

Na Maria de l'Esperança Rovira i Viñas, vídua de N'Esteve Massegur i Martí. Morí el dia 2 dels corrents. Demà, a les deu, als Josepets.

Na Cristina Capdevila i Balderich, vídua de Balderich i Cerera. Morí el dia 8 dels corrents. Demà, a les deu, a Sant Jaume.

ANIVERSARIS

Na Ignàsia Muñoz i Soler de Forada. Morí el dia 19 d'abril de 1922. Demà, a les deu, a Pompeia.

Na Maria Proubasta i Castell. Morí el dia 20 d'abril de 1922. Demà, misses a la Bonanova, Escolapis del carrer de la Diputació i parròquia de Piera.

Na Gertrudis Bonastre i Fumadó de Cantí. Morí el dia 20 d'abril de 1922. Demà, a dos quarts d'onze, a l'església de la Casa de Caritat.

Na Josepa Baxeras i Marsà. Morí el dia primer d'abril de 1922. Demà, de deu a dotze, misses a la parròquia de Sant Vicens de Sarrià.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Agnès Roig i Ventura. Enterrada aquesta tarda.

En Joan Lasheras de Vergara. Enterrat aquesta tarda al Cementiri Nou.

En Manuel Tomàs i Cruells, vidu en primeres noces de Na Matilde Carbonell. Enterrat aquesta tarda al cementiri de Les Corts.

En Manuel Torras i Cruells, vidu en primeres noces de Na Matilde Carbonell. Enterrat aquesta tarda al Cementiri de Les Corts.

Na Clara Tamayo Tejada, vídua d'En Ricard Muntiel. Enterrada aquest matí al Cementiri Nou.

Na Mercè Torres i Mateo. Enterrada aquest matí al Cementiri Nou.

Bisbat

— En el diferents repartiments de Diplomes a les Associacions Cooperadores Diocesanes, que tingueren lloc en les sessions de la Setmana Diocesana d'Acció Catòlica femenina, algunes senyores, inadvertidament, en guardaren alguns que no havia encara signat el senyor Bisbe. Se'ls prega, doncs, encaridament, que tinguin la bondat de remetre'ls al Secretariat general de la Lliga d'Acció Catòlica de la Dona, (plaça exterior de la parròquia de Santa Anna), des d'on els seran retornats així que els hagi signat el reverendíssim Prelat d'aquesta Diòcesi, Excel·lentíssim senyor doctor Guillamet i Coma.

—A la parròquia de Santa Maria de Mataró s'hi ha celebrat el tercer aniversari de la mort de l'il·lustre mataroní i bisbe que va ésser de Girona, doctor don Francesc de P. Mas.

—Avui s'han constituït dos tribunals per a l'examen d'ordenandos, essent compost el primer pels doctors Ribó, Monegal i Mas i el segon pels doctors Sendra Peña i [illegible]gemí.

Obra del Bon Mot

Ha sortit cap a Reus, per a prendre part a la Setmana Catequística que s'està celebrant a l'esmentada ciutat, el culte propagandista de l'Obra del Bon Mot, Ivon l'Escop, el qual té anunciades per als dies 20 i 21, dues conferències sobre la gravetat del renec i els seus remeis, en la família i en la societat.

El vinent diumenge, dia 22, se celebrarà a Piera un important acte del Bon Mot, en el qual hi prendran part els distingits oradors don Ferran Solà i don Josep Campmany, de l'Obra del Bon Mot, de Barcelona.

Ha quedat tancat el concurs de cartells, en pro de la cultura del llenguatge, que pel nombre i qualitat de les obres rebudes, promet revestir molta importància.

Anuncis Oficials

CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT S. A.

S'avisa als senyors posseïdors d'accions preferents, sèrie F d'aquesta Societat, que el cupó número 16 es pagarà els dies 2 i 3 de maig pròxim, de deu a dotze del matí, en el domicili social (Plaça Santa Anna, 10). Passats els esmentats dies es pagarà tots els dijous a les mateixes hores.

Barcelona, 19 d'abril de 1923. — Catalana de Gas i Electricitat, S. A., p. p. A. Studer.

CATALANA DE GAS I ELECTRICITAT S. A.

S'avisa als senyors posseïdors de bons d'aquesta Societat que el cupó que venç a primers de maig vinent es pagarà, des de l'esmentada data, lliure d'impostos, en la Societat Anònima Arnús-Garí (Passeig de Gràcia, número 9) i en el Sindicat de Banquers de Barcelona (carrer de Fernando, número 34 principal), tots els dies feiners.

Barcelona, 19 d'abril de 1923. — Catalana de Gas i Electricitat, S. A., p. p. A. Studer.

SOCIETAT ANONIMA BALLARIN

A tenor de l'article 20 dels Estatuts pels quals es regeix la Societat, es convoca junta general ordinària per al dia 30 del corrent, a les tres de la tarda, al domicili social.

Barcelona, 18 d'abril de 1923.

El president del Consell d'Administració.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

INSISTINT

Madrid, 18, 9'16 nit.

«La Correspondencia d'España» insereix avui en l'exactitud de la seva informació d'ahir referent a la denúncia telefònica descoberta en la línia directa de Madrid-Barcelona.

ACADEMIC

En substitució del senyor Vales Vilde ha estat elegit acadèmic de la de Ciències Morals i Polítiques, el president de la Sala del Suprem senyor Zabala.

DIMISSIO DEL DIRECTOR DE SEGURETAT

Referent als rumors circulats fa dies i que avui es recolliren amb major insistència, de la dimissió del director de Seguretat, don Carles Blanco, es dóna la següent explicació.

Quan li fou ofert el càrrec que ara ocupa el senyor Blanco, aquest va acceptà del Govern la conformitat del seu propòsit de reorganitzar els serveis de la policia.

Va acceptà l'esmetsada proposta, i el senyor Blanco fou nomenat director.

Sembla que a penes el senyor Blanco va acabar l'estudi i redacció d'un Reial decret, amb el qual es portava a la pràctica la reforma, el sotmeté a l'aprovació del ministre de la Governació el qual s'apressà a manifestar la seva conformitat.

No obstant, el Reial decret no aparegué a la «Gaceta», doncs s'assegura que sorgiren obstacles, no essent el de menys importància el de les atribucions que en la nova disposició es restaven al governador de Madrid.

Passà el temps, i el senyor Blanco aconseguí la signatura del seu projecte, que considera molt urgentíssim i indispensable per al bon funcionament de la policia.

Però un constant ajornament fou l'actitud amb la qual va respondre al seu requeriment.

En aquests dies el Director de Seguretat ha tornat a insistir en la seva petició, fent notar la urgència de la reforma; i sembla que se li ha assenyalat un nou i llarg termini: el de la segona desena de maig després de finalitzat el període electoral.

Com que el senyor Blanco considera que acceptà el seu càrrec amb aquest compromís i entén que pel Govern no se li han donat facilitats per a l'èxit de la seva gestió, ha anunciat el seu propòsit d'abandonar el càrrec.

NOTA BURSATIL

A la Borsa, els cabals públics estan ferms, millorant la partida d'Interior 10 cèntims, en tancar a 71'20.

Tresors i Cèdules, sostinguts; el Banc d'Espanya puja sis i mig enters, els Tabacs, Explosius, Nords i Mixt, un; les Sucreres i Alacants, mig, i els Tramvies, 0'25.

Els francs estan fluixos i queden a la en baixa de 0'25 pessetes.

Les lires cedeixen 30 cèntims, a 22; les lliures en guanyen 7, a 30'38, i les belgues, un quart, a 37'75.

Els marcs estan oferts a 0'026.

EL RIFFI

Com havem dit, entre altres visites, ha rebut avui el ministre de la Guerra la de l'Amel de la Zona de Melilla, Dris Er Riffi.

Havent-li fet els periodistes insistents preguntes demanant-li confirmació al que s'ha publicat referent al seu viatge i si tornava o no aviat, a fi de possessionarse del seu destí a la Zona de Melilla, ha respost, sense ajuda de l'intèrpret, que no sabia res del que es deia, car el seu viatge a Madrid obeïa al desig de visitar-lo, Sobirà i reiterar-li una vegada més la seva adhesió a Espanya.

LES PATATES

Els productors de patates han rebut nombrosos telegrames al ministre de Foment demanant-li que prohibeixi la importació de patata estrangera.

CANDIDATS SOCIALISTES

El partit socialista presenta en aquestes eleccions 17 candidats, incloent-hi els sis de Madrid i els dos de Barcelona.

MANIFESTACIONS DE DRIS ER RIFFI

Dris Er Riffi visità aquesta tarda al senyor Ossorio i Gallardo per a donar-li les gràcies per l'allusió que li féu en el seu discurs del diumenge.

Preguntat per un periodista sobre els motius de queixa contra les autoritats espanyoles, contestà el següent:

Perdoni que no li contesti amb amplitud m'ho impedeixen deures de respecte.

Es cert que si Espanya ha de fer allí una política de civilitat i protectorat sincer i de pau, no té més camí que el d'enrobustir i apoiar el Govern del Maghzem: si per a això m'ha buscat a mi ara, com en altres ocasions, és natural que es fi de mi, d'altra manera seria absurd que em busqués.

Sóc antic amic d'Espanya, com ho he provat en múltiples ocasions i l'he servit amb lleialtat durant molts anys, encara que a costa de grans sacrificis i perjudicis, i voldria seguir essent-ho la resta de la meva vida, però jo no puc desenrotllar allí altra política sinó la que és natural en la meva terra.

Desenrotllant aquest pensament hi haurà eficaç i bell conducte per a la civilització europea.

Tractant de substituir un sentiment, uns costums i una política per altres, absolutament contraris i impossibles d'assimilar, mai s'arribarà a la pau i jo fracassaria en el meu anhel, i Espanya no aconseguiria mai cap aventatge, ni la tranquillitat.

Això és el que he vingut a exposar al Govern i per a desenrotllar aqueixa política és indispensable que se'm doni major autoritat moral, que no se m'ha d'escatimar.

Procedir d'altra manera és desconfiar del mateix a qui es recorre.

Perdoni vostè que no pugui dir-li més ni entrar en detalls.

He estat rebut molt afectuosament pel president del Consell de ministres i pels ministres de la Guerra i Estat, i també pel ministre d'Hisenda, amb el qual m'uneix una amistat sincera i antiga.

Tots m'han acollit cordial i afectuosament, prometent-me estudiar amb imparcialitat els punts de vista que els he sotmès.

He de confiar en la seva rectitud i davant les esperances que ells em donen de posar qualsevol enuig accidental.

Per últim, permeti'm que li manifesti la meva confiança que si uns i altres marxem lleialment d'acord en una política de restabliment de l'autoritat del Maghzem, els béns per a Espanya no es faran esperar, per això desitjo que tots els espanyols hò pensin i cobegin amb tanta fruició i tan bons desitjos com jo.

I, en acomiadar-nos de Dris Er Riffi posà el major interès en puntualitzar i tornant a l'incident de Tafersit va dir que la seva missió no és servir de regulador en el comerç entre Melilla i les cabiles amb les quals s'està negociant políticament.

NOTA DE LA LEGACIO DE XILE

La Legació de Xile a Madrid publica la següent nota:

Alguns òrgans de la premsa madrilenya s'han pronunciat editorialment en apoi de la petició que fa Bolívia d'una sortida a la zona del Pacífic, exigint per a això a Xile una considerable extensió territorial.

Amb aquest motiu incorren en apreciacions injustes i desproveïdes de fonament sobre els orígens de la guerra a la qual Xile es veié arrastrada, contra la seva voluntat, en 1879 i desconeixent els drets d'aquesta, consagrats per tractats internacionals vigents i suscrits pel Perú i Bolívia.

Semblant actitud de la premsa està destinada a sembrar recels a Xile i altres repúbliques germanes i contrària al corrent d'aproximació hispano americà que dona començament amb el viatge de l'infant don Ferran a Xile en 1920.

Trobant-se encara a Espanya els delegats del Comerç espanyol a Ultramar, que es proposen recollir els fruits d'aquesta obra en profit de la península, les publicacions al·ludides presenten desconcertants incongruències.

FUNCIONARIS ARGENTINS A MADRID

Es troben a Madrid, els alts funcionaris argentins don Joaquim Giménez, director de Correus, don Rafel de López, cap del servei postal; don Rodolf Poullocci, cap de l'oficina tècnica de telègrafs; don Antoni Ibargurri, cap del servei telegràfic, que recorren Europa en viatge d'estudis.

Visitaren el Palau de Comunicacions, on amablement els rebé el director general senyor Pérez Crespo, acompanyat del sots-director de telègrafs senyor Brunet i l'inspector de Correus senyor Rojas.

Recorregueren diverses dependències, sales de servei i Direcció general.

Sortiren molt complaguts de la visita.

El senyor Brunet obsequià els comissionats de la república Argentina amb un te.

EL CONSELL DE MINISTRES. — A LA SORTIDA

A les nou de la nit acabà el Consell. Sortiren primerament els ministres de Gràcia i Justícia i Instrucció pública.

El comte de Romanones saludà els periodistes.

Un d'aquests li preguntà: Què, ho ha vist vostè tot bé?

—Sí — contestà el ministre — ja se'm va aclarint la vista.

El senyor Villanueva va dir que havia despatxat alguns expedients de tràmit del seu departament.

El ministre de Marina va dir que el Consell s'havia ocupat quasi en la seva totalitat en l'examen de les questions socials. Del Marroc res — afegí el ministre de Marina — ni tant sols s'ha tocat.

Després va sortir el senyor Alcalà Zamora i un periodista li preguntà:

Parlaren del Marroc?

—Home. Aquí es parla de tot.

Ultimament han sortit junts els senyors Alba, Gasset i Chapaprieta, els quals s'han remès a la nota que aquest últim facilità.

LA NOTA OFICIOSA DEL CONSELL DE MINISTRES

La Nota oficiosa del Consell diu així:

S'aprovà un projecte de Reial decret del ministeri de la Guerra, abonant als reclutes pobres residents a l'estranger, les despeses de viatge en ésser llicenciats.

També s'aprovà el Reglament per a l'aplicació de la llei de reclutament i reemplaç de la marineria de l'Armada, i d'organització de reserves navals.

El ministre del Treball donà compte de les deliberacions del Congrés espanyol del Comerç a Ultramar, i el Consell decidí fer un estudi detallat de les conclusions votades per a traduir-les, en quant sigui possible, en acords de Govern i en projectes de llei.

S'acordà encarregar a l'Institut de Previsió, la implantació de l'assegurança de maternitat, i quedà aprovat un Reial decret relatiu a l'aplicació de l'assegurança contra l'atur forçós.

També s'aprovà el Reglament de pòsits i obrir una informació sobre el crèdit agrícola i els seus efectes en el règim de la propietat.

Es despatxaren altres expedients referents a la reparació de cables a Canàries, a l'execució d'obres a la delegació d'Oviedo, i a l'aprovació del projecte de dragat i voladura d'unes roques submarines al port de Palma de Mallorca.

CONFERENCIA DEL VESCOMTE D'EZA

Madrid, 19, 12'30 matinada

A escoltar la segona conferència del vescomte d'Eza acudí tant de públic com dimecres de la setmana passada, a la sala d'actes de l'Ateneu.

A les set en punt ocupà la tribuna el conferenciant.

Comença per anunciar un aclariment de fets que evití posteriors repeticions seves.

Troba natural que les seves paraules suscitin controvèrsia, perquè s'està operant sobre un cos viu.

Encara que li sembla bé que les seves paraules se citin i es glossin, no creu convenient descendir a una discussió.

No obstant, qui s'al·ludí diumenge anterior la creació del Terç Estranger i a l'enviament de canons i es neguen escrits, i és arribat el moment de dir que no tots els que s'ho proposin poden esser jutges i que ha arribat el moment de refusar-ne alguns.

Relata que rebé una carta pel desembre últim del senyor Ruiz Albéniz sol·licitant un interviu per a publicar-lo en «El Debate».

Llegeix una carta en la qual aquest mateix senyor li explica perquè no arriba a publicar-se l'interviu. Es deu això a què al director del diari no li agradava que apareguessin les raons que disculpaven el vescomte d'Eza.

Diu la carta que està vist que en la premsa espanyola no es pot obrar sempre en consciència. (Rumors.) «El Debate» sem per la popularitat i temé publicar l'interviu.

El vescomte d'Eza repeteix — comentant la carta — que ha arribat el moment de recusar fiscals: I dit això reprèn la conferència en el punt en què la deixà dimecres passat.

Prosseguèix la lectura de documents, entre ells una carta de l'Alt Comissari en què es parla de l'estat de les cabiles de Teusaman i Beni-Said i de la badia d'Alhucemas.

Trobava el general Berenguer que no estava suficientment intensificada l'acció política, però no veia grans dificultats per a l'avançament sobre Alhucemas, si bé creia convenient supeditar l'acció militar a la política.

I anem al cas d'Abaran.

Això va sorprendre per complet a tots, inclòs al general Silvestre.

El Govern, si vol, pregunta, i el primer de juny ja sabia que es tractava d'una simple operació de policia, fins el punt que, sense la menor alarma, tornà Silvestre a la plaça.

Segueixen els comunicats donant compte de l'atac a Abaran i Sidi-Dris en els dies 2, 3 i 4.

En un nou telegrama dóna compte l'Alt Comissari de la presa de posicions intermitges i de la conferència que celebrà amb Silvestre el dia 5 a Sidi-Dris.

En aquests telegrames domina la impressió de tranquillitat, encara que es diu que la situació és delicada i convé procedir amb precaució.

Llegeix el telegrama en el qual demana a l'Alt Comissari detalls minuciosos de l'ocorregut a Abaran i diu que a aquest contestà el general Berenguer atribuint la catàstrofe a la defecció de la harca de Teusaman i que havia ordenat la formació d'expedient.

El dia 8 de juny escrivia l'Alt Comissari que la normalitat s'havia restablert per les gestions del general Silvestre, per la qual cosa podia considerar-se l'esdevingut com un lleuger contratemps.

Amb això podia tranquil·litzar-se el Govern.

Invoca el precedent de Kudia Raudia i diu que no podia reincidir-se en la forma d'enjudiciar.

En la carta del 2 de juliol, Berenguer no diu ni una paraula de Melilla, la qual cosa prova que allí hi havia tranquillitat.

Si el Govern ha de confiar en els seus subordinats, quines raons tenia per a sentir alarmes de les quals no participava l'Alt Comissari?.

Parla de Yebala i d'altres operacions l'Alt Comissari, però no de Melilla.

Allò d'Annual fou una sorpresa per a tots.

Parlant de Melilla en una altra carta diu Berenguer que caldrà combatre, però que els nostres mitjans són tan poderosos que no cal dubtar del resultat.

Després d'això que diguin els comentaristes el que vulguin de si hi havia o no elements per a combatre. Un em combaten perquè no vaig remetre elements i altres diuen que en vaig remetre masses. Que es posin d'acord els uns i els altres.

Es indubtable que el Govern, amb els informes de l'Alt Comissari a la vista, no tenia per què tenir la més mínima inquietud.

Exposa el propòsit que tenia de suprimir a Sifriva als del tercer any de servei i diu que l'Alt Comissari li va dir que a Melilla es podien fer compensant-los que es suprimissin amb els voluntaris indígenes i del tercio en nombre de cinc mil homes, i a Yebala sense cap compensació podien suprimir-se'n 10.000.

Al·ludeix a les queixes de Berenguer en el mes de febrer per algunes deficiències i faltes, i diu que això era degut, sens dubte, a algunes deficiències en el pressupost que regia aleshores i que ell no confeccionà, per conseqüent si s'exigeixen responsabilitats just serà que es comenci pel principi. (Aplaudiments. Els uns diuen que bé, els altres diuen que malament).

Hi ha una altra carta del 30 de maig en la qual res de nou s'afegeix a la d'abril, encara que s'exposa la creença que no es trigarà molt a poder-se operar.

En aquesta data es concedí una autorització al general Silvestre i aquest no n'havia fet ús.

Es parla de que el general Silvestre estava indisciplinat i es fonamentaven els que deien això en un homenatge tributat al ministeri de la Guerra a l'esmentat general.

Jo — diu el conferenciant — no tenia la menor notícia d'aqueix homenatge, vaig preguntar i em vaig informar del següent:

Els Centres Comercials hispano-marroquins volgueren fer-li donació de les insignies de la gran creu del Mèrit Naval i el general els cità al despatx que en el meu temps tenia en el ministeri l'Alt Comissari quan venia a Madrid. A la reunió no van assistir-hi caps del Ministeri, ni el sots-secretari. Això és un homenatge?

Es diu que jo valg escriure al general Silvestre. Està clar, si les he publicat en un llibret, però aqueixes cartes es referien a coses sense importància, i cap al·ludeix per a res a moviments de tropes ni a plans d'operacions, i les cartes que a mi m'escrivia es referien sempre a recomanacions sobre el despatx d'expedients i coses semblants.

Jo prego a tothom que m'escolti amb calma, puix estic aportant elements per a enjudiciar. En aquesta tribuna poden replicar-me després els qui vulguin, però si no m'escolteu amb serenitat, incorreu en una responsabilitat més gran que la que es vol fer efectiva, i és el no voler escoltar.

Segueix dient que féu seves les aspiracions de l'Alt Comissari o li va oferir envestir-les en el pressupost quan arribés el moment de confeccionar-lo. Així arribaren al fet d'Annual.

De la lectura de telegrames, es veurà que el pobre general Silvestre es va veure sorprès pels esdeveniments.

Llegeix un extracte de diversos telegrames des del dia 18 de juliol, i en els primers, si bé es parlava d'atacs i baixes, es donava també la impressió de normalitat, puix es parlava de triomfs, d'atacs a l'enemic amb baixes vistes, etc., etc.

En telegrames posteriors es parlava d'atacs imprevistos i es demanaven amb urgència 15.000 granades i altres recursos, perquè arribessin en el termini màxim de deu dies, amb la qual cosa es demostra que no jutjava l'Alt Comissari que el desastre es podia substanciar en deu hores.

El 20 de juliol es parlava, en telegrama, de la pèrdua de vint mules a Igueriben, i es sol·licitava una ràpida reposició.

El dia 21 conté la primera notícia gravíssima, puix es diu que el comboi no pot arribar a Igueriben, i que es repetiria el dia següent.

Anunciava el general que sortia cap a la posició.

Es parlava també d'agombolar totes les forces i no ere tasca d'un ministre civil pendre disposicions en aquell moment, ja que Silvestre deia que sortia al devant, després de deixar assegurada la reraguarda.

Des dels temps del general Jordana era axioma al Marroc que mai el moro ha repetit un atac, quedant a reraguarda per por a ésser copat.

En Silvestre suposava que amagant un desembarc sobre Alhucemas, es podia descongestionar la línia d'Igueriben a Annual, però això no pogué imposar-ho el Govern, i menys sense un informe de l'Alt Comissari. Pel que l'Alt Comissari deia, no era possible tal cosa sense un marge de catorze o quinze dies.

En el seu telegrama arribà a dir-se que fins entre els morts hi havia Abd-el-Krim.

El Govern féu tot el que podia fer, i telegrafià a l'Alt Comissari fa sentir-li que es fes tot el que la urgència i gravetat de les circumstàncies exigia.

La mateixa nit es requisaren vaixells, i es pregunta a Silvestre si se li trametien les tropes a Melilla o a Sidi Dris, per a guanyar temps, i contestà que a Melilla, perquè emprenia la retirada.

Però tot es va pendre. Per culpa de qui?

Si jo he de respondre de ço que facin els meus subordinats, està clar que la culpa de tot la tinc jo; però la culpa ha estat de tots els que no hem sabut tenir al Marroc un exèrcit peninsular ben foguejat.

Aquí, amb raó, causava molt mala impressió la baixa dels peninsulars en els combats i s'emprava com a força d'escomesa per a combatre els indígenes.

Diu també que no li pertoca apreciar si a en Silvestre, el qual morí com un valent, li faltà en aquell suprem instant la noció de la gran responsabilitat que pesava sobre d'ell.

Això, és cosa que l'opinió té d'aclarir-ho.

I anem a la tramesa de tropes.

Tot es féu en hores. Els soldats foren trets del llit per a anar a Melilla i els regiments estaven en peu de pau. Després no hi podia haver el que s'anomenava una mobilització. Allò fou una improvisació per la rapidesa amb que ens va sorprendre l'esdeveniment i així ho vaig dir al general Berenguer.

La resposta d'aquest és confirmar també la sorpresa obtinguda per tots.

Les tropes no anaven en les degudes condicions de combatents, puix entre altres coses faltaven els veterans del tercer any.

L'Alt Comissari reconegué que malgrat tot això, aquestes tropes portaven entusiasme i el Govern podia vanar-se de l'esforç realitzat.

Afegeix en Berenguer que no creia prudent aventurar-se a un avenç i que el que procedia era defensar la plaça la qual es temia caigués en poder de l'enemic.

Segueix dient que esperava que aviat l'exèrcit arribat a Melilla es posaria en condicions d'eficàcia per a escometre les empreses necessàries. (Rumors.)

Adverteix que el ministre de la Guerra no intervé en la instrucció de les tropes, encara que ja se sap que en un règim constitucional, el ministre és el responsable davant de l'opinió, de la instrucció de les tropes.

Per això es preocupà de l'assumpte i creà unitats d'instrucció per divisions.

Diu que ell no negà la tramesa a Melilla dels soldats del tercer any, però en consultar a l'Alt Comissari, contestà que no es resoldria res amb això perquè aviat haurien de llicenciar-los i era preferible completar les unitats amb 800 homes, que fou el que es féu.

Però l'esperit militar supleix la instrucció, com ho demostra el regiment de la Corona.

Per què no posaren a prova les altres?

Es que aquest regiment tingué un comandament i havent-hi comandament el soldat respon.

Argumenta per a demostrar que la instrucció del tercer any no és superior al segon i explica perquè estaven en sa casa aquelles.

N'estava demés suficientment suplida la manca dels de tercer any amb la tramesa dels quotes?

Potser hi hagi també qui vulgui negar-me que vaig ésser jo el qui havia tramès els quotes, resolent amb rapidesa una consulta que em féu el capità general de València.

Afirma que l'Estat major central no podia intervenir al Marroc perquè ho priva el reglament, que l'obliga a crear en temps de pau l'exèrcit per a la guerra, i en temps de guerra a ésser un auxiliar del generalíssim o del Rei, és un organisme que depèn de l'alt comandament, sigui el que vulgui, i per això l'Estat major a la península no pot ser-ho al Marroc i en aquest sentit ha vingut ara una reforma del mateix.

Al·ludeix als 32 assumptes que ell consultà a aquest organisme, que són tots d'organització.

Finalment es diu que les tropes no portaven tot el material, i com a raó de pes es dóna aquesta: que les mules no tenien bastos i que anaven alguns batallons sense mules; però cal tenir en compte que es tractava d'una improvisació i que en temps de pau cada batalló sols té dues mules, i en temps de guerra existeix la requisa i amb la meva firma està a la «Gaceta» la Reial ordre que vaig dictar sobre aquesta requisa.

En quant als bastos, aquí està l'estadística que jo us ofereixo i per ella veureu que hi havia prou bastos, encara que no el cuoplet. Però això no és cosa essencial, perquè el mateix general Berenguer reconeix que amb cordes es poden improvisar els bastos.

Adverteix que la llei de reconstitució de l'exèrcit es promulgà en 1918 i que la catàstrofe d'Annual fou en 1921, i no era possible que en dos anys pogués arribar a tenir la màxima eficàcia l'aplicació d'aquesta llei.

Explica la manera com s'empraren els milions destinats a material per les lleis dels anys 1919, 1920 i 1921, per a deduir que es construïren molts carros, atalatges i cuines i per tant els batallons tenien el que necessitaven.

Perquè hi hagi responsabilitats militars, no se pot dir que n'hi hagi d'haver de polítiques. Sols n'hi pot haver de militars, o sols polítiques, o ambdues a la vegada, però no fatalment. Podria donar-se el cas que els governs tinguessin de respondre davant de la seva pàtria, d'haver portat el país a la ruïna i a la catàstrofe. Si hi ha responsabilitats polítiques, bé que es depurin; però del que hagin fet uns tampoc és lògic que hagin d'estendre'n a altres les responsabilitats.

Apoiant-se en textos d'una conferència del propi general Berenguer, diu que al Marroc hi hagué casos d'heroisme, però també n'hi hagué de covardia, puix es parla d'una vergonyosa fugida.

Promet ocupar-se en la conferència que donarà a Huelva, de ço que es diu de la moral de l'exèrcit.

Manifesta que ell desitjaria amb tota la seva ànima comparèixer davant del Consell Suprem de Guerra i Marina, per què, si té culpas de què respondre, li siguin exigides.

Afegeix que arran de la catàstrofe, l'opinió no va veure responsabilitats ministerials, i fou precís que passés un any per a trobar-les.

(Rumors. — Una veu: Grècia.)

Recull la interrupció i digué que el cas de Grècia fou degut a un acte d'imperialisme, però ningú podrà firmar que el govern de que jo formava part intentés realitzar cap acte d'imperialisme al Marroc. Prou s'ha vist que procedí amb la més gran vacil·lació. (Manifestacions contraposades).

Està bé. Però jo he parlat perquè jutgeu. Jo, per la meva part, no tinc més que dir sinó que vull que jutgeu, per fets concrets, i que no tinc més que un dipòsit per confiar-vos, que és el del meu honor, que és el dels meus fills. (Aplaudiments).

L'orador ha estat parlant dues hores justes.

NOTICIA DESMENTIDA

Madrid, 19, 2 matinada

El ministre de la Governació ha desmentit la noticia publicada per un diari en la qual s'assegurava que el director general de Seguretat, don Carles Blanco, es proposava dimitir, per no acceptar el Govern la reforma de la policia, en la qual es restaven atribucions al governador.

NOTES DE SEVILLA

Sevilla. — Amb temps espléndid i extraordinària afluència de forasters, han començat les fires d'abril.

Des de molt matí les caseles del Passeig de Carruatges s'han vist animadíssimes.

El mercat de bestiar es veu molt afavorit. Com a primer dia, les operacions han estat escasses, dedicant-se al fanteig.

Han entrat al mercat 28.339 caps de bestiar.

Contra el vell costum, aquest any no hi haurà curses de braus. Per a substituir-les, al camp del Sevilla s'ha jugat un partit de futbol amb un equip de Gibraltar, assistint-hi el Rei.

El Rei s'ha passejat aquest matí en carruatge per la fira i ha esmorzat a la caseta del Nou Casino.

La Reina donya Victòria, portant un vestit a l'andalusa, amb jaquetilla curta i barres d'ales amples s'ha passejat aquest matí a cavall per les Delicias, Tabladilla i la fira, acompanyada de l'infant don Alfons i seguida per un nombrós grup de cavallistes.

El Rei també ha estat a Tabladilla.

En tornar, la Reina s'ha aturat a la Venta de Antequera, on ha estat obsequiada amb una copa de mançanilla.

En passar per la fira ha estat aclamada amb entusiasme.

En arribar al pont de les Palmeres s'ha produit un incident per haver relliscat el cavall que muntava l'infant don Alfons, caient amb el seu genet, el qual, sortosament, ha resultat illés.

DE PORTUGAL

Lisboa 18.—Els comunistes han celebrat una reunió a la qual assistiren delegats d'Oporto, Beja i Evora, havent acordat no reconèixer la «Jefatura» del Comitè central.

Els diputats portuguesos han fet indicacions al Govern sobre la urgent necessitat de tancar absolutament totes les cases de joc que hi ha a Portugal.

A conseqüència de la passada vaga de barbers, el ministre de l'Interior ha donat ordre a la policia perquè sigui clausurat el local que ocupa el Sindicat del ram. — Havas.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Comunicat oficial de Guerra:

«L'Alt Comissari de Tetuan estant participa a aquest Ministeri:

Territori Ceuta sens novetat. Al de Melilla no hi ha altra cosa que la d'haver estat ferit lleument a la posició de Tizi-Aza per dispar sòlit de l'enemic soldat batalló Sant Marcial, Eugeni García Cañaveral.»

AMPLIACIO DEL CONSELL

El Consell ha tractat temes molt variats, des de l'electoral, principalment pels incidents relacionats amb el senyor Alcalà Zamora fins el de la labor que cada ministre ha d'aportar al Parlament.

A part dels expedients que esmenta la referència oficiosa se n'ha aprovat un de Guerra de relativa importància que es refereix a la situació dels soldats llicenciats que habiten a l'estranger, perquè passa que en terminar el servei es troben sense recursos, si són pobres, per a tornar a les cases llurs.

L'Estat els facilita viatge i manutenció per a incorporar-se i no no fa quan els llicencia.

El Decret del senyor Alcalà Zamora tendeix a terminar amb tal injustícia i està fet en vistes als fills espanyols que viuen a Algèria.

El ministre d'Hisenda ha donat compte de la liquidació de l'últim trimestre de l'anterior pressupost i de manera molt sintética ha parlat dels seus projectes financiers, dels quals res pot avançar perquè tindria influència al mercat.

El president ha invitat als ministres a que exposessin quelcom de llur tasca parlamentària.

En aquesta part del Consell han portat la part principal els senyors Gasset, Alcalà Zamora i Chapaprieta.

Pot dir-se que a part dels projectes econòmics, que, com és natural, es portaran al Congrés, els que primerament es portaran al Senat són el ferroviari, els militars i els socials.

El projecte ferroviari quedarà sobre la mesa tan aviat com s'obri el Parlament. Es criteri del govern el portar, no una obra global, que vulgui resoldre-ho tot d'una vegada, com succeïa amb els projectes anteriors, sinó una obra metòdica, per parts, donant solució primer al problema de les tarifes, amb el fi d'acabar amb el règim de les bestretes, que costen 160 milions. Després el del material i després les noves línies d'enllaç i secundàries.

Els projectes del ministre de la Guerra es refereixen a la reforma de la llei de reclutament, la reducció de plantilles, la selecció de comandaments, voluntariat, reserves, etc.

Els projectes del senyor Chapaprieta toquen quelcom al problema de la terra, amb la creació d'un Banc territorial, encarregat de facilitar elements als petits terratinents.

El més important d'aquest Banc és el que es refereix al crèdit agrícola.

S'acordà celebrar nou Consell el dimecres de la setmana entrant.

ELS TOREROS I EL SINDICALISME

Al carrer d'Arlaban han qüestionat pel plet tauri els picadors «Chano» i «Artillerito».

Aquest agredí al «Chano» amb un ganivet, produint-li quatre ferides que li interessen el coll, mans, llavi i regió escapular.

Traslladat al dispensari, se li han apreciat ferides que han estat qualificades de pronòstic reservat.

L'agressor ha estat detingut.

Aquesta nit al café de la «Montaña» s'ha registrat un acte de coacció contra els toreros no associats.

En aquest café venien reunint-se els toreros que no simpatitzen amb el sindicalisme tauri.

Aquesta nit un grup d'associats tirà una pedra de gran tamany contra alguns toreros, no causant, sortosament, disgràcies personals.

El taulell de l'establiment ha resultat trossejat, així com també un mirall, que ha quedat fet a trossos.

Es desconeixen els noms dels autors.

Societat Econòmica Barcelonesa d'Amics del País

Aquesta corporació adjudicarà els premis fundació del mestre compositor de música En Ramon Vilanova i Barrera, la remesa dels quals tindrà lloc el propvinent dia 31 d'agost, segons disposició del fundador, i que s'esmenten a continuació:

Premi a la virtut filial. — Diploma honorífic i l'import dels cupons vençuts durant un any, de títols del Deute de l'Estat, afectes a aquesta fundació, que podrà obtenir un fill o filla de músic, nascut i resident a Barcelona, que sense altres mitjans que la música o el seu treball, mantingui o hagi mantingut els seus pares impossibilitats de treballar.

Premi a la virtut maternal. — Diploma honorífic i l'import dels cupons a una anualitat, de títols del Deute de l'Estat, afectes a aquesta fundació, que podrà obtenir la viúda de músic que sense més arbitris o recursos que el seu treball honrat, mantingui i eduqui, o hagi mantingut i educat major nombre de fills legítims de pare músic.

Les instàncies per a optar als susdits premis podran presentar-se fins el 31 del proper vinent maig, a la secretaria de l'esmentada Societat (carrer de Sant Sever 5, principal), acompanyant els documents que justifiquin les circumstàncies que s'al·leguen per aspirar al premi, i de sa bona conducta moral; havent-se de formular les sol·licituds per persones que no signin els interessats, ni llurs parents fins al segons grau.

Barcelona, 31 de març de 1923. — El president, Francesc Puig i Alfonso. — El vicesecretari, Eduard Martínez Serinyà.

Exposició Internacional d'Alimentació, Higiene, Agricultura

Continuen amb gran activitat els treballs d'organització del XI Concurs-Exposició Internacional d'Alimentació, Higiene i Agricultura, que tindrà lloc a Barcelona, des del 25 de Maig al 30 de juny del corrent any.

Cada dia augmenta més el nombre d'industrials, comerciants i agricultors que de totes les regions d'Espanya i de l'estranger, s'inscriuen per a presentar agradables installacions de llurs productes i especialitats. Les inscripcions d'expositor cal formular-les immediatament a la Direcció del Certamen, Ample, 22, Barcelona, per tal de poder reservar als expositors els treballs i emplaçaments necessaris per a llurs respectives installacions.

En la secció d'Alimentació, junt als productes naturals amb que es caracteritzen les provincies espanyoles, com els selectes olis d'Andalusia i Aragó, els vins de la Manxa i Alacant, les conserves del Nord i la Rioja, les fruites de València i Múrcia, figuraran les especialitats alimenticies, agrícoles i de higiene de les importants cases productores i comercials de tota Espanya.

Molt interessant promet resultar la secció agrícola, ja que ella posarà de manifest el material nacional i estranger més modern, així com també tot el derivat i relacionat amb aquesta primordial font de la riquesa dels pobles.

Les aigües minero-medicinals, les especialitats farmacèutiques i quant compren, serveix i es relaciona amb la Higiene general i individual, formarà un important grup el conjunt del qual realçarà la brillantesa d'aquesta important manifestació internacional.

Ultra als diplomes de Gran Premi, de Medalla d'Or i d'Honor que s'atorgaran pel Jurat als expositors, són també alguns i molt valuosos els ofèrts per entitats i corporacions, entre els quals es destaca el de S. M. el Rei, que haurà d'ésser atorgat a l'expositor que presenti el més perfecte producte alimentici, agrícola o d'higiene.

Fills de F. Mas Sardá
20, Rambla del Centre, 20
VALORS — CANVI — CUPONS

Automòbils Delahaye

L'antiga marca francesa coneguda a Espanya fa 20 anys
Més de 2.000 cotxes circulen per Espanya
Models 1923

18-22 HP. Sis cilindres 85 x 130 — Bloch-Motor • **10-15 HP. Quatre cilindres 70 x 120 — Bloch-Motor**

Materials immillorables :: Carrosseries, Turisme, Esport, Ciutat, etc :: Frens a les quatre rodes, esmortidors i excel·lent suspensió
Camions, Omnibus, Cotxes de Sanitat, etc.

Agents: Unió Comercial Espanyola, S. A. - Bruch, 166, garatge - Telèfon 1498-A.

El terrorisme a Barcelona

Un altre atemptat

A les cinc d'aquest matí, l'obrer tintorer Baptista Bertran Mayol, de 27 anys, habitant al carrer dels Comtes de Bell-lloch, 129, primer, i que pertany al Sindicat Lliure, es dirigia a treballar a l'Espanya Industrial, i quan passava pel carrer de Vallespir, cantonada al de Valladolid, fou agredit a trets per tres individus, cauent-li dues ferides al costat dret, de pronòstic greu.

Un vigilant del carrer de Galileu recollí el ferit i amb l'ajuda d'un guàrdia de seguretat el conduïren al dispensari d'Hostafrancbs i, després de feta la primera cura, fou traslladat a la clínica del doctor Corachan.

Una parella de civils que estava de servei a l'estació de Sans, acudiren sentint les detonacions, veieren fugir els agressors i els perseguiren, disparant-los alguns trets. Però, com que l'indret era ple de gent, dispararen a l'aire per a no fer mal a ningú.

Els agressors tombaren pel carrer de Riego i allí desaparegueren. Els civils preguntaren a diferents persones; però, malgrat haver-hi allí també molta gent, ningú havia vist res ni ningú sabia res de res, de manera que els civils van quedar completament desorientats.

El ferit estava rellogat a casa d'Agustí Viladoms, que també fou víctima d'un atemptat.

Ha manifestat que els agressors sortiren de dins d'una escala i que un anava vestit de blau i un altre de llana fosca, tots dos amb gorra. Ell, comprenent de què anava, es posà a córrer, però a les poques passes fou ferit.

Un altre tiroteig

Entre 11 i 12 d'aquest matí, a la Riera de Magòria, dos grups d'uns set a vuit individus cada un, pertanyents als dos sindicats en lluita, tingueren una topada i es dispararen una pila de trets, sense conseqüències.

Acudí una parella de civils i detingué a Amadeu Puig Casas, de 23 anys, tintorer, del sindicat lliure. Se li ocupà una pistola Astra amb tres carregadors.

Poc després detingueren a Jaume Oliveras Sansalvador, de 33 anys, també tintorer i del sindicat únic.

Institut d'Orientació Professional

L'Institut d'Orientació Professional, guiat pel desig que els serveis que presta siguin atesos el més acuradament possible, ha acordat crear una plaça d'auxiliar del Laboratori de Psicometria, amb subjecció a les clàusules següents:

a) Es crea una plaça d'auxiliar del Laboratori de Psicotècnica de l'Institut d'Orientació Professional amb l'assignació anual de 3.000 pessetes.

b) Serà obligació de l'auxiliar:

Primer. — Assistir de sis a nou de la tarda de tots els dies feiners al Laboratori de Psicometria, per contribuir en les tasques de l'esmentat Laboratori.

Segon. — Collaborar en les publicacions de l'Institut.

Tercer. — Si la persona en la qual recaigui el nomenament posseeix el títol de metge, haurà d'encarregar-se del Laboratori mèdic-antropomètric només, però quan siguin absents l'encarregat del Laboratori i els seus assistents.

c) Per a pendre part en aquest concurs caldrà haver cursat almenys tot un semestre d'assistència al Laboratori de Psicometria i haver predicat, en acabar-lo, un treball que hagi estat aprovat per la Direcció.

d) Abans del dia 30 del mes d'abril corrent, els aspirants hauran de presentar una instància dirigida a la Direcció de l'Institut, en la qual manifestin el curs o els cursos que hagin seguit com assistents al Laboratori esmentat i el nombre i títols dels treballs presentats.

e) Els aspirants també hauran d'acompanyar en la instància un treball o estudi de caràcter científic sobre qualsevol aspecte de les tasques que realitza el Laboratori de Psicometria. Per tal de poder apreciar els mèrits de cadascun dels aspirants, podran esser també convocats a una reunió a fi que exposin verbalment les explicacions o ampliacions que els siguin demanades referents als treballs presentats o un altre tema íntimament relacionat amb aquells treballs.

La Universitat

L'administrador de l'Hospital Clínic ha rebut 50 pessetes d'un donant anònim per necessitats de l'establiment. I el rector 25 pessetes de don Esteve Llobet i 25 de don Tomàs de Zulueta, per al mateix fi.

La plaça vacant de catedràtic de l'Escola de Comerç de Palma de Mallorca es proveirà per concurs de trasllat.

R. O. disposant que es provegeixi per oposicions, a l'Escola Normal de Mestres de Barcelona, una plaça d'inspector d'ensenyament primari, amb 3.000 pessetes anyals. El nomenarà un tribunal compost de cinc vocals, tots professors numeraris, proposats pel claustre.

El rector concedeix la permuta entre Josepa M. Torres de l'escola de Camarena (Toledo) i Na Donata Mateo de l'escola de Fontllonga (Lleyda).

R. O. accedint a la substitució per dos anys, per imposibilitat física, de la mestressa Na Leonor Coy de Sant Pere d'Argüeso (Lleyda).

R. O. declarant desert el concurs per a provisió de professor de gimnàsia de l'Institut de Girona, per a esser proveïda de nou amb caràcter especial de professor de gimnàsia.

Han visitat el rector: els senyors Bofill i Matas i els doctors senyors Jori, Dau... i García.

Cultura

CURS CHARLES MOUREU

A l'Institut de Química Aplicada, va començar ahir el curs del professor Moureu.

Trobant-se present a Barcelona el Rector de la Universitat de Tolosa, doctor Dresch, fou invitat per a presidir l'acte.

El doctor Agell pronuncià unes paraules, no per a presentar el conferenciant, ja molt conegut pels alumnes de l'Escola pels seus molts treballs físico-químics, sinó per agrair la seva visita, i ensems enlaçar aquest curs als que foren donats en anys anteriors per químics eminents de França i Itàlia, els quals ensenyaments perduren en la memòria de tots.

El doctor Moureu, després d'expressar la satisfacció que sentia per trobar-se en mig d'homes amb els quals l'uneixen comunitat d'idees i de sentiments, explicà la seva lliçó sobre «Recherches sur les composés acetyleniques, les sous-azoture de carbone». Manifestant un conjunt de subtilesa científica que demostren la seva autoritat en la matèria les seves explicacions foren doblement interessants per a esser el fonament de les seves conferències que han de seguir, en les quals exposarà els seus notables descobriments sobre l'acroleïna i unes reines obtingudes per via sintètica d'un poder dialèctric, més de tres centes vegades major que les existents fins avui dia.

Va acabar l'acte amb unes belles paraules del doctor Dresch, en les quals manifestà la satisfacció que sentia de trobar-se en la nostra ciutat presidint un acte en un dels nostres Instituts científics, i va manifestar la seva convicció que els laboratoris de la Universitat Industrial de Barcelona estan a l'altura dels millors.

Conferències

La Societat mèdico-farmacèntica de Sant Cosme i Sant Damià comunica als seus consocis que ha resolt assistir a les notables conferències que dóna tots els dies a les set del vespre en la sala Doctoral d'aquesta Universitat el reverend P. Agustí Gemelli, Fr. metge, rector de la Universitat católica de Milà, pel qual motiu no hi haurà sessió pública ordinària el dijous vinent.

—

Celebrant l'honorable Gremi de Mestres Fusters de Barcelona, una tanda de conferències que tindran lloc durant els dies del 23 al 29 del corrent, de set a vuit de la tarda, a la Reial Capella del Palau, a càrrec del Superior d'aquesta, R. P. Ildefons Roca S. J., es prega a tots els components del ram de la fusta llur assistència.

—

Demà, a les deu de la vetlla, al Centre Excursionista de Catalunya el senyor En Josep Maria G. i Albiñana continuarà la seva conferència sobre el tema: «Del Pirineu al Marroc».

Qüestions socials

DETENCIONS

Rigurosament incomunicats, ahir a la tarda ingressaren als calabossos del Palau de Justícia, a disposició del Jutjat de les Drassanes, Martí Salas Serrate, de 22 anys; Ramón Claverià Pujol, de 27, i Francesc Sisó Enjuanes, de 26.

Ahir al matí, a les set, els tres esmentats individus es trobaven als molls de l'estació de Sarrià, a la Plaça de Catalunya, esperant el tren de Sabadell, quan uns guàrdies de seguretat que estaven de servei a la dita estació, van reconèixer els dos primers com a autors d'uns dispars al carrer de Sant Pau, el qual fet esdevingué el dia 14 del corrent, entre vuit i nou del matí, resultant greument ferit Ramón Salvador Montes (a) «Cap de gat».

En escorcollar-los els foren ocupats «carnets» del Sindicat Únic, proclames sindicalistes, llibres de caràcter anarquista i diverses contrasenyes pertanyents al ram de rajolers, del qual formen part els tres detinguts.

VAGA

Havent estat despatxat, perquè feia moltes festes, un obrer d'una obra del Comentiri Nou que construeix la Societat de Materials i Construccions, els altres obrers, que són 150, se solidaritzaren amb aquell i convocaren una reunió en la qual s'acordà la vaga de les obres que té en curs l'expressada societat.

Entre aquestes obres hi ha la del Circul Equestre, passeig de Gràcia, una claveguera, la coberta del Bogatell i una altra de Sant Martí.

El total de vaguistes és d'uns 300.

Musicals

GRAN TEATRE DEL LICEU

Dilluns vinent acaba la temporada de Primavera, i, per conseqüent, tornaran a tancar-se les portes del nostre primer teatre líric.

A precs de gran nombre de senyors propietaris i abonats, la temporada tancarà la seva gloriosa campanya amb la representació de la «Walkyria», que tantes grans ovacions ha valgut als seus intèrprets senyores Hafgren, Dahmen i Olcewska, i senyors Schubert, Buers i Manowarda.

Amb clau d'or tanca, doncs, les seves portes el Liceu, i no és difícil augurar que dilluns es reunirà tot Barcelona en l'aristocràtica sala, per acomiadar els excellents artistes wagnerians.

—

Rubinstein, el pianista arravatador de multituds, que de retorn de la seva triomfal tournée per Amèrica, anuncia quatre concerts al Palau de la Música Catalana per a la propvinent setmana, ha publicat ja els seus programes.

Un dels concerts que anuncia el dedica per complet a Chopin, el gran romàntic del piano que Rubinstein interpreta magistralment, l'altre l'enplena per complet les obres més interessants d'Albéniz i Falla, el tercer està integrat quasi per complet per obres dels més moderns compositors els més discutits, els que formen en l'avvantguarda de l'actual moviment musical. Es veuen també en els programes que ens ocupen, entre altres obres, la sonata apassionada de Beethoven, els estudis simfònics de Schumann, la rapsòdia n.º 12 i el Mefistovals de Liszt. En una paraula, Rubinstein en els seus propers concerts que per endavant no vacillem en qualificar d'històries, interpretarà de la manera meravellosa que és el seu secret, totes les diverses modalitats de la literatura pianística.

S'ha publicat

EL SOCIALISME I EL PROBLEMA DE CATALUNYA

per Rafel Campalans

Pròleg de **Gabriel Alomar**

1'25 ptes.

Edició de propaganda:
Dos rals a tots els quioscos

Notes del Municipi

LA DEIXA D'EN PARDO A LA CIUTAT

En virtut de la disposició testamentària del que fou regidor d'aquest Ajuntament, don Josep Pardo, davant del notari senyor Rufasta s'ha signat aquest matí, al despatx de l'Alcaldia, un document públic de constitució de dipòsit al Banc d'Espanya de 212.000 pessetes nominals, remanent de l'herència d'aquell i que terminat l'usdefruit de la seva vídua ha de passar a ésser propietat de la ciutat per atendre la construcció d'una escola.

Signaren el document donya Josquima Paz Vda. del senyor Pardo, els marmessors senyors Puig i Alfonso, Taltabull i reverend doctor Mestres i l'alcalde accidental senyor Maynés en representació de l'Ajuntament.

DELEGACIO

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el regidor síndic senyor Degollada per a la sessió de clausura del curs de Química aplicada que tindrà lloc demà a la Universitat Industrial.

MILLORES AL DISTRICTE III

Han visitat l'alcalde accidental senyor Maynés els senyors don Francesc Puig i Alfons i don Gonçal Comella per a interessar l'arranjament de l'empedrat del carrer del Cardenal Casañas.

El senyor Maynés els va manifestar que havia disposat que en la pròxima setmana comencessin les obres d'empedrat amb càrrec al pressupost de la Dècima i en virtut d'això es procedirà a l'arranjament del paviment, entre altres, dels del Districte III.

MILLORES AL DISTRICTE IV

Els regidors senyors Plaja i Olivella han formulat una moció davant la Comissió d'Eixample interessant que es procedeixi l'arranjament de la rasant i col·locació de cairella als carrer de Vilassar, entre el de Corts i la carretera de la Bordeta; i l'arranjament de l'afermat del carrer d'Enteusa, entre els de Corts i Provença.

Davant la dita Comissió han formulat altra els regidors senyors Olivella i Canales, perquè es procedeixi a l'arranjament de l'afermat del carrer d'Urgell, entre els d'Aragó i Mallorca.

L'Aplec de la Sardana

En la reunió celebrada recentment per la Comissió organitzadora de la tradicional festa de l'Aplec de la Sardana, va acordar-se que la data de la celebració del d'enguany fos el 10 de juny.

Els treballs portats a cap fins ara pels organitzadors són prometedors de l'èxit creixent que cada any va adquirint aquest Aplec, essent el d'enguany una bella continuïtat.

Llibres Nous

El planeta tierra. — L'editor catòlic senyor Casals (Llibreria Pontificia del carrer del Pi), ha publicat un llibre esmeradament imprès, que porta per títol «El planeta tierra», degut a En Salvador Garcia Francos, ja conegut per altres valuosos treballs d'aquesta mena.

Com estudi de vulgarització astronòmica constitueix aquest volum, de recent publicació, un llibre excel·lent que es llegeix amb gust.

Desgràcia

TOPEN UN CAMIÓ I UN TRAMVIA. UN MORT I UN FERIT GRAVISSIM.

A les deu d'aquest matí, al carrer de Pere IV, prop de la Riera d'Horta, toparen un tramvia procedent de Badalona i el camió número 7873, d'una casa comercial de Barcelona.

De resultes de la topada, que fou molt forta, quedà mort a l'acte un passatger del tramvia, Joan Pereira, d'uns 35 anys, habitant a Badalona, carrer del Rector, 20.

Resultà ferit gravíssim Santamaria Llusà, de 23 anys, del comerç, que anava en el camió. Sofrí la fractura de les cames i ferides al cap, pronòstic gravíssim. Fou auxiliat al dispensari de Sant Martí i conduït després a l'Hospital Clínic.

El xofer i el conductor del tramvia saltaren a terra i fugiren en direccions diferents.

Publicacions rebudes

LLIBRES PER A INFANTS

La Llibreria Catòlica del carrer del Pi ha començat la publicació d'uns bells llibres per a infants amb el títol general d'«Irene y Pepe».

Els professors que els han compost són Perpetu Gómez, S. Tutor i Emili i Emili Gómez de Miguel, i són excel·lents per a servir de text a les escoles primàries.

La presentació, com tot el que surt de la casa Casals, és acuradíssima.

Els llibres publicats són tres.

—«Lo Gai Saber». Revista de l'Escola Occitana, publicada a Tolosa. Núm. 22.

—«La Taquigrafia». Núm. 160.

—«Auto-Moto». Revista del R. Automòbil Club de Catalunya i del R. Moto-Club de Catalunya. Núm. 55.

—«Boletín de la Cámara de Comercio e Industria de Sabadell». Núm. 139.

—«Revista de Economía y Hacienda». Número 14.

—«Nuevo Mundo». Revista il·lustrada. Número 1.524.

—«Blanco y Negro». Revista il·lustrada. Núm. 1.664.

—«El Consultor de los Bordados». Periòdic quinzenal de dibuixos pràctics i moderns per a brodats. Números 415 i 416.

—«La Alhambra». Revista quinzenal d'Arts i Lletres que es publica a Granada. Número 561.

Dietari històric

19 d'abril de 1883

MOR A BARCELLONA EL PERIODISTA EUSEBI PASCUAL I CASAS

Fill de Barcelona, féu els estudis d'advocat, collegiant-se l'any 1860, havent demostrat un temperament actiu, sentint amb intensitat el moviment del renaixement literari de la llengua, al mateix temps que les doctrines de l'escola democràtica.

Així veiem poesies seves en «Els trobadors nous» i «Els trobadors moderns». També ocupa la secretaria del Cos de Mantenedors dels Jocs Florals, escriu en «El Telégrafo» i llegeix una Memòria l'any 1861 en la Societat Filomàtica de Barcelona tractant de la modalitat de la legislació catalana.

Amic d'En Castelar, qui vingué expressament per al seu sepeli, seguí totes les evolucions d'aquell orador, ostentant la representació de diputat a Corts i formant en el governamentalisme republicà en abjurar dels principis federals.

L'any 1877 va fundar el diari «La Publicidad», òrgan dels possibilistes, i porta a la Premsa diària la innovació de publicar quotidianament gravats, cosa molt ben rebuda pel públic, i que assenyalà una transformació en els vells motlles del periodisme local.

Com a periodista sobresortí en l'art amb el qual tractava difícils qüestions d'actualitat, donant al seu diari un caient literari i artístic que eixamplava més enllà de les fronteres del partit polític la seva influència.

Fou un mestre de periodistes i morí en plenitud de talent i no vell. Sembla que l'Associació de la Premsa Diària vol honorar el seu nom, com és de justícia.

ESPIGOLAIRE

De Societat

Ahir amb l'exprés, marxà cap a Madrid, des d'on anirà a Vigo i a la Havana, En Francesc Torres Gené.

—

Na Carme Porta, esposa del periodista En Francesc Giraldos, ha donat a llum amb tota felicitat una formosa nena.

FIVE

D'espectacles

Dissabte a la nit, es celebrarà a Romea una funció en honor i benefici del popular actor i autor, En Joaquim Montero, el qual ha escollit l'obra d'En Santiago Rusiñol «El despatriat», anys ha no representada, i l'obra en un acte de l'exquisit poeta Juli Dantos «1023», traducció d'En Ribera i Rovira en la interpretació de la qual fan gala de la seva experiència artística, el beneficiat i el primer actor N'Enric Giménez.

Celebraran així matéix la festa del patró de Catalunya el diumenge i el dilluns a la nit, respectivament, amb cartells especials, les entitats Associació Escolar Catalana, Associació d'Estudiants de la Universitat Nova i Joventut Nacionalista de la Barceloneta.

—

«La montería» al Tívoli constitueix, avui, per avui, el plat més delicat que es pot servir, no sols a les persones intel·ligents en matèria teatral, sinó als aficionats o simples espectadors que senten el més lleuger entusiasme pel teatre. I és qu difícilment, li serà possible a una empresa reunir els elements artístics que s'ha aconseguit portar a l'escena de l'elegant coliseu del carrer de Casp. Així es dóna el cas que el públic que acut al Tívoli per admirar aquesta deliciosa opereta, no satisfet amb una sola representació, assisteix dues i tres vegades per assaborir el treball veritablement extraordinari de cantants i artistes com els senyors Ballester, Soler, Lloret i Vendrell, i tiples tan encantadores i admirables, el matcix per llur veu que per llur art exquisit, com la senyoreta Aguila, la senyora Rossy i Victòria Pinedo. Tenint, doncs, en compte aquesta predilecció del públic, l'empresa organitza, per ara, tots els seus programes a base de la tan celebrada obra de Ramos Martín i el mestre Guerrero «La montería».

Així, per a dissabte vinent, a la tarda, hi ha en cartera una selecta matinée, en la qual cantaran «La alsaciana» la senyora Rossy i els senyors Lloret i Bori, i «La montería» la Rossy, Aguila i Ballester i Vendrell. A la nit es posaran en escena «Las campanadas», del Mtre Chapí, per la senyoreta Aguila i el barítono senyor Soler, i «La montería» per la Rossy, Victòria Pinedo, Ballester i Lloret.

Per al diumenge, a la tarda, en obsequi al nombrós públic que omple el teatre els dies de festa, s'ha organitzat una funció monstre. En primer lloc es representaran «La viejecita» i «Las campanadas», i com a final «La montería» per l'aplaudit barítono senyor Lloret. A la nit cantaran els dos «asos» de l'opereta: Lloret «La alsaciana» i Vendrell «La montería».

NOTICIES DE L'ESTRANGER

El Congrés del Partit Popular Italià

La situació abans de començar

El Partit Popular Italià no va deixar de sentir, com els altres, la convulsió produïda pel feixisme triomfant. No eren pocs els qui el creien en plena desfeta, dividit en diverses tendències, des de la d'adhesió incondicional al feixisme a la d'agrupar-se entorn dels socialistes moderats. El secretari polític del mateix, don Sturzo, el clergue que, com monsenyor Seipel a Austria, és una de les figures més rellevants de la política actual, devia compendre que continuant la indecisió davant l'obra absorbent del feixisme, el partit aniria a la fallida. I va tenir l'audàcia de proposar la celebració del quart Congrés a Torí, la ciutat en la qual fa un parell de mesos hi pronuncià el seu gran discurs sobre el problema del Migjorn.

Don Sturzo hagué de lluitar ardidament contra la dreta del partit, en la qual figuren personalitats molt influents, la qual s'oposava a la celebració del Congrés, i patrocinava una adhesió incondicional al feixisme. L'actitud d'aquests elements és idèntica a l'observada per totes les ales dretes dels partits nacionalista, liberal, demòcrata i fins socialista. Tan grossa és l'atracció del feixisme envers els partits esmentats que tal vegada sols el socialista unitari sobreviurà a l'onada absorbent.

Malgrat tota l'oposició feta, Don Sturzo, apoiat pel centre del partit, pogué dur endavant l'organització del Congrés. Heu's aquí les tendències en lluita a les vigílies del mateix:

La dreta nacional demanava la col·laboració amb el govern feixista no en homenatge «a un estat de necessitat, sinó a base de raons sinceres de sentit inequívoc, atenent el pensament i a la tradició religiosa, social i patriòtica en les quals s'inspira el partit popular». Demanava també que «el partit alliberés la seva responsabilitat de la de les fraccions que obeïen a una traspassada i exterior evaluació política de la post-guerra, divagant una solidaritat amb els partits demagogs, que contrasta amb la necessitat d'una reconstrucció nacional fundada sobre la pacificació entre les classes i sobre el respecte de les institucions unitàries del país».

En concret, aquestes paraules volen dir que la dreta demanava la separació del senyor Miglioli, diputat sindicalista, cap de l'ala esquerra del partit.

En oposició a aquesta tendència hi havia la de l'esquerra, la qual al «Domani d'Itàlia» deia que, en homenatge a la democràcia i a la llibertat política, era contrària a la continuació de la col·laboració amb el govern feixista, representat netament com a antiparlamentari, i en oposició amb els postulats de la democràcia cristiana que constitueixen el fogar del partit popular italià.

Entre aquestes dues concepcions extremes de la dreta i de l'esquerra, hi havia el centre dreta, que sostenia el criteri del manteniment de la unitat del partit en la col·laboració lleial amb el Govern i el centre esquerra, capitanejat per Don Sturzo, que no negava la col·laboració, però que no volia que fos sinònim de servitud. De manera que don Sturzo volia que el partit popular mantingués la pròpia personalitat política i que exercís una funció d'control i de crítica.

Per a propagar aquest darrer criteri Don Sturzo va aconseguir del Directori del partit, que abans de celebrar-se el Congrés, sortís el nou diari el «Popolo», tenint en compte que els diaris catòlics del «trust» només el defensaven en termes molt diluïts. Hom va creure que l'aparició d'aquest diari hauria provocat la disgregació del partit abans de l'obertura del Congrés. Però la escisió no es va produir perquè els representants del centre dreta, els quals tenen a llur disposició els principals diaris catòlics de la península, no cregueren pertinent adherir al convit de la dreta nacional que hauria volgut separar-se del partit i de Don Sturzo.

Apareixia clar que el feixisme cercava obtenir la disgregació del partit popular, mitjançant l'acció de la dreta nacional, posada a disposició de la voluntat de Mussolini. Per tal de precipitar les coses abans d'obrir-se el Congrés de Torí, es publicava una crida signada per algunes personalitats de la dreta del partit popular, les quals constituien el nou partit «Unió Nacional», invitant tots els elements de la dreta. Per a fer més pressió, una nota de l'Agència Volta donava a entendre que el nou partit comptava amb l'ajut de la Santa Seu. «Però aquesta maniobra fou ben aviat enrunada per la nota oficiosa vaticana de l'«Osservatore Romano», i que deia:

«A propòsit del nou partit d'Unió Nacional, que diversos diaris anomenen partit catòlic o dels catòlics, estem autoritzats per a declarar, sense por d'equivocar-nos, que la Santa Seu és completament estranya a la seva formació, com ho ha estat i ho serà a la de qualsevol partit polític.

Aquesta «creatura» dels feixistes estava així bon xic desvirtuada.

Mentretant, havia arribat l'hora del Congrés de Torí. Don Sturzo, interviuat a Roma, abans de marxar, pel corresponsal d'«Excelsior», de París, deia:

«Els populars són per llur mateixa essència hostils a tota violència: tant per la dels revolucionaris com per la del feixisme quan va nàixer. El partit popular és també contrari a la concentració en les mans de l'Estat de les forces econòmiques de la nació.

»Entre el feixisme i nosaltres hi ha una diferència essencial: el feixisme és una força de la voluntat que actua, i nosaltres som una força moral. Aquesta força moral, Mussolini l'ha compresa i arribat al poder ha demanat la nostra col·laboració. L'hi donarem, i tenim al seu Govern un ministre i quatre sots-secretaris.

»Ara, els partits polítics estan dispersats. Els nacionalistes són dissolts i absorbits pel feixisme; els liberals i els demòcrates sols existeixen de nom. Únicament el partit popular és encara en peu i sostè a Mussolini, perquè si Mussolini dimitís, Itàlia seria presa del caos i de l'anarquia.»

El nou diari «Il Popolo», concretava la situació en els termes següents:

»Nosaltres, centristes, rebutgem amb totes les forces l'acusació intencionada d'aspirar a un compromís entre dues tendències antitètiques i inconciliables, la dreta filofeixista i l'esquerra antifeixista, compromís que serviria per a fer un doble joc en política, guanyar temps i estar a punt a totes les possibilitats.

Creiem en la unitat d'ahir i en la unitat de demà: unitat que no anul·li i sufoqui les diferències, però que contenint-les en llurs límits de disparitat d'interessos, de punts de mira, de graduació, de desenrotllament i de tendències legítimes, imposi a aquelles, amb l'esperit religiós i ètic que les investeix, un criteri de mesura, de disciplina, d'interessos superiors i comuns. Desitgem i volem, però, que aquesta sinceritat sigui en tots. Dretes i esquerres que diguin obertament llurs raons. Després, aquells que sentissin no poder mantenir-se més en la nostra unitat, o tinguessin necessitat, per fer-ho exteriorment, de reticències o transaccions amb llur consciència, que se'n vagin. Serà millor per ells i per nosaltres.»

Veurem després com s'ha desenrotllat el Congrés de Torí.

Jaume CARRERA

La dissolució de l'Assemblea d'Angora

Constantinoble, 18. — L'Assemblea nacional d'Angora ha quedat dissolta per la seva pròpia i expontània decisió, però abns de donar per terminada la seva atuació i procedint amb mires a les pròximes eleccions, ha aprovat un projete de llei modificant l'actualment legislat sobre Alta traició.

Amb el que disposa aquesta nova llei, serà considerat en el successiu traidor a la Pàtria tot el que per mitjà d'actes o de paraules aprovés el fet per l'antic règim. — Havas.

Alemanys detinguts a Essen

Essen, 18. — La policia francesa ha detingut dos alemnyas que es feien passer per agents de la policia secreta francesa i intimidaven a la gent amb el propòsit de treure'ls diners. — Havas.

Irlanda a la Societat de Nacions

Ginebra, 18. — Irlanda serà convocada als treballs de la Conferència de la Societat de les Nacions sobre les formalitats duaneres. Aquesta conferència es celebrarà el dia 15 d'octubre. — Havas.

El govern del Sarre i Suècia

Ginebra, 18. — El govern del Sarre, per a respondre a les provocacions i tripijocs del Reich sobre el territori del Sarre, s'ha vist precisat a redactar una ordenança, que per ara no és sinó provisional, inspirada en el text i en l'esperit de la pròpia llei de l'imperi per a la protecció de la república alemanya.

En el si de la Societat de les Nacions han formulat llur protesta a aquest respecte determinats elements alemanys. El text de tals protestes, segons usualment s'ha vingut fent en casos semblants, devia únicament ésser distribuït entre els membres de la Societat de les Nacions, però no figurar en l'ordre del dia de l'actual consell.

No obstant, ha produït una profunda sorpresa el fet que el senyor Houdan, representant de Suècia, hagi demanat que els esdeveniments anteriorment exposats siguin objecte de deliberació en el Consell.

Aquesta iniciativa del govern suec en aquest assumpte, ha estat interpretada en el sentit d'haver-se tractat de realitzar un esforç encaminat a manifestar certs dubtes sobre el valor d'importants actes del govern del Sarre, i per altra part, l'actitud referida és considerada com de naturalesa capaç de debilitar l'autoritat de l'esmentat govern en l'instant en que l'actitud d'Alemanya al Sarre i al Ruhr exigeixin una atenció, una vigilància i una energia extraordinàries, per part dels governs responsables del manteniment de l'ordre i de la conservació de la pau. — Havas.

Declaracions de Maginot

París, 18. — El ministre de la Guerra senyor Maginot que, com se sap, acba de tornar del Ruhr, ha fet entre altres les següents declaracions:

Porto impressions excellents per tots conceptes del meu viatge.

Havem estat en un tot d'acord amb el meu collegue belga senyor Deveze respecte de l'aplicació dels mitjans precisos per a donar ple compliment i eficàcia, durant el temps que fos necessari, al programa coercitiu que per aconseguir les reparacions s'està actualment portant a cap.

Per altra part, en el que concerneix a la liberació dels 22.000 homes pertanyents al cupús de 1921 que estan en el Rhin i que tenen d'ésser llicenciats a partir del 20 de maig vinent, ens hem posat d'acord el senyor Deveze i jo perquè, mitjançant determinades modificacions en la forma com estan repartides les forces d'ocupació franco belgues, no hagi de quedar abandonada cap dels punts ocupats.

Gràcies a això, doncs, s'equivoquen molt els alemanys en creure i dir, com han dit, que la liberació d'aquests 22.000 homes, ens obligaria a afluixar la nostra apretada i per tant a disminuir la intensitat de la nostra atuació. — Havas.

A l'Ajuntament de Duisburg

Duisburg, 18. — Les autoritats belgues s'han incautat de trenta milions de marc que hi havia a la caixa municipal.

Aquesta determinació ha estat conseqüència de la negativa de la ciutat a pagar la multa de 75 milions de marcs que li fou imposada per un acte de sabotatge.

Han estat tallats tots els fils telefònics de la casa de l'Ajuntament d'aquesta ciutat per haver descobert les autoritats belgues que la seva central telefònica tenia una línia clandestina que prestava servei a les autoritats alemanyes i a certs diaris. — Havas.

Els delegats turcs cap a Lausana

Constantinoble, 18. — Ismet patxà i els altres delegats turcs han sortit avui cap a Lausana, amb l'objecte de pendre part en les deliberacions de la Conferència de la pau. — Havas.

El blat a Rússia

Helsingfors, 18.—D'un informe llegit pel Comissari sovietista Zinovief, davant del X Congrés comunista de Moscou, resulta que s'han importat a Rússia 161 milions de lliures de blat.—Havas.

L'atemptat contra el ràpid Anvers-Berlín

Bruselles, 19.—De les investigacions practicades amb motiu de l'atemptat comès la matinada del 16 al 17 contra el tren ràpid d'Anvers-Berlín, resulta que fou portat a cap per individus pertanyents a una Associació la direcció de la qual és a Berlín.—Havas.

Bruselles, 19.—Ha estat trobada a la via ferria prop de l'estació d'Aquisgram, una bomba que pogué ésser retirada abans que arribés a esclatar.—Havas.

Els incidents a la frontera txeco-hongaresa

Budapest, 19.—El Govern hongarès ha donat instruccions a un representant a Praga perquè protesti davant del Govern txecoeslovac amb motiu dels incidents ocorreguts a la frontera d'ambdós països.

Als centres oficials declaren que es confia que el Govern hongarès s'esforçarà a donar una equitativa solució a l'assumpte.

De l'actitud del dit Govern depèn ara—afegeixen—quecontinuïn les bones relacions que uneixen ambdós països, sobretot quan aquestes relacions tenen veritable importància per a la política hongaresa.—Havas.

Els treballadors sense feina al Ruhr.

Dusseldorf, 19.—Augmenta el nombre d'obrers parats.

En dirigir-se una manifestació d'obrers sense treball a la Casa del Poble amb l'objecte de celebrar un mitin, es produí una col·lisió entre ells i forces de la policia verda, que donaren una carrega amb el sabre desembeinat i practicaren algunes detencions.

A Mulheim del Rin la policia carregà contra uns 2.000 obrers sense treball que recorrien els carrers de la població, protestant contra la carestia de la vida.

Com a conseqüència de la topada que amb aquest motiu es produí hi ha hagut un mort i uns quinze de ferits.

Els desenfeinats es dirigiren després a demanar ajut a les autoritats franceses.—Havas.

L'informe dels treballistes anglesos sobre el Ruhr

París, 19.—Telegrafien de Londres al «Journal» que en l'informe emès per la Delegació de diputats del partit laborista britànic que visità la conca del Ruhr, es fa constar que, malgrat la baixa sensible que ha sofert la producció, la gran indústria efectua importants treballs de millora en les fàbriques i tallers, disposant de stocks considerables.

Un dels directors dels establiments Krupp ha declarat, entre altres coses, a un membre de la dita Delegació, que posseeix matèries primes en quantitat suficient per a fer front a les necessitats fins el pròxim mes d'agost.

El paràgraf del dit informe que es refereix a l'alimentació dels habitants de la dita conca diu el següent:

«No sembla que els queviures faltin i els preus dels productes alimenticis tenen tendència a la baixa.

Els vaguistes i obrers sense feina són atesos a expenses dels fons procedents de subscripcions obertes per la classe patronal.»

El paràgraf referent als treballadors alemanys diu:

«Els treballadors semblen en general raonables i moderats.

Molts d'ells admeten que Alemanya ha de pagar les reparacions, i per això abonen ja un deu per cent de llurs jornals.»

«Resolutament oposada a la separació del Reich, la massa popular està disposada a negociar sobre els nous pagaments que s'exigeixen per concepte de reparacions i les garanties que hauran de donar-se a França perquè obtingui la seva seguretat.»

En un paràgraf es fa l'elogi de les tropes franceses en els següents termes:

«Es meravellós que no s'hagin registrat més conflictes amb la població.

Molts regiments dels que componen les tropes d'ocupació procedeixen de llocs immediats a les regions devastades de França, i els seus homes han de trobar-se profundament indignats davant del contrast que ofereix la situació de llur fogar i la d'aquesta regió, on es veuen constants senyals exteriors de prosperitat i existència confortable, de la classe treballadora.—Havas.

La Conferència de Lausana

Londres, 19.—El pròxim dissabte marxarà cap a Lausana la delegació britànica que ha de pendre part en la Conferència de la pau amb Turquia.—Havas.

Constantinoble, 19.—Ismet Baixà ha declarat als representants de la premsa estrangera que marxava a Lausana amb els millors desigs d'arribar a una pau honrosa i duradora que garantitzi la situació i drets de Turquia, però que no està disposat a subscriure cap tractat que representi l'esclavitud del seu país en l'ordre polític, judicial i econòmic.

Abans d'emprendre el viatge ha conferenciat amb l'alt comissari americà almirall Bristol.—Havas.

Constantinoble, 19.—L'alt comissari britànic ha declarat als periodistes que França i Anglaterra es fan pel complet solidàries respecte a totes les qüestions financeres, econòmiques i judicials.

Afegeix que les discussions relatives a les modalitats de l'evacuació de Constantinoble seran probablement laborioses.—Havas.

Els progressos de l'aviació

Dayton (Estat d'Ohio), 19.—Els aviadors senyors Mac Ready i Kelly han batut el record mundial de duració de vol, romanent en l'aire 36 hores i 5 minuts, durant els quals recorregueren 4.090 quilometres.—Havas.

París, 19.— Comuniquen el «Journal» des de Nova York, que el tinent aviador Irving ha batut el record mundial d'altura, elevant-se a 11.300 metres.—Havas.

Les sessions del Reichstag

Berlín, 19.—El Reichstag ha aprovat el pressupost de Negocis Estrangers.

Durant el període del 1 al 10 d'abril, el deute flotant alemany fou de 603 mil milions, assolint en l'actualitat 7 billons 204 mil milions de marcs.—Havas.

Les gestes de Ludendorff

Berlín, 19.—Segons el «Berliner Tageblatt», el ministre de la Reichswehr ha ordenat que s'obri una informació respecte a la gran parada que es celebrà a Ansbach (Baviera), en la qual participaren nombrosos membres de la Reichswehr i el general Ludendorff.—Havas.

Desordres a Zagreb

Belgrad, 19.—Ahir tingué lloc una col·lisió a Zagreb entre el poble i policies encarregats de detenir els desertors. De la batussa resultaren tres morts i set ferits.—Havas.

Vaga a Naihati

Calcuta, 19.—En les manufactures de filatura de Naihati 13.000 obrers amenacen amb la vaga si no se'ls concedeixen llurs peticions.—Havas.

El Partit Popular Italià

Roma, 19.—Els diputats de la dreta del Partit Popular han decidit presentar, a la reunió que ha de tenir lloc el dia 20 de l'actual, una ordre del dia de completa adhesió a la política de Mussolini.

En cas que la dita proposició fos rebutjada constituiran un nou partit Nacional Popular.—Havas.

Presentació de la Candidatura de Barcelona

Aptitud i persistència

L'ACTE de presentació de la nostra candidatura per Barcelona, al local de la Lliga Regionalista, ha assolit la solemnitat dels grans moments històrics.

Omplien el local de la Lliga els cabdills i els soldats, veterans en les batalles per la llibertat de Catalunya, tants cops victoriosos; representants de les noves generacions que asseguren la persistència en l'ideal i la continuïtat en la tasca. I a tots els llavis esclatava un nom: Catalunya; i a totes les penses bategava una afirmació: Catalunya; i a tots els cors niava una amor: Catalunya.

Quan En Lluís Duran i Ventosa, amb paraules d'una oportunitat molt escaient, presentava els candidats, els aplaudiments i les aclamacions dels compatriotes reunits a la Lliga evidenciaven que el Comitè d'Acció Política havia interpretat amb la mateixa exactitud de sempre els desigs de la collectivitat i les necessitats de l'hora.

Els cinc noms foren rebuts amb aplaudiments unànimes, aplaudiments que significaven un homenatge retut a la capacitat i a la competència dels candidats, a llur civisme, a llur catalanitat essencial. I eren també un homenatge a la bandera que enlairaven, a la causa que amb tanta fervor i tanta puresa i tanta autoritat alhora representaven.

La significació que tenen els cinc noms de la candidatura en la història de les lluites per la llibertat de Catalunya, en la història de la tasca constructiva de Barcelona, constitueix la més noble garantia per a la causa de les reivindicacions nacionals de la nostra pàtria i per a la causa de la pau social de la nostra urbs.

La sinceritat i la cordialitat de les frases amb què agraïren la proclamació de llurs noms i oferiren el concurs total de llurs esforços els senyors Rahola, Batlle, Martínez Domingo i Morera i Galícia trobava un ressò germanívol i immediat en els pits i en els cervells de tots els oients. I la paraula tantes vegades definidora d'En Cambó assolí moments d'eloqüència insuperable en realitzar la crítica serena de l'estat actual de la vida pública espanyola, en assenyalar els aspectes més vius dels grans problemes plantejats, en insinuar les solucions salvadores, l'hora de les quals passa ràpidament, i en constatar la realitat immanent del fet català, que no caduca, que no prescriu, que no passa.

En Cambó recordava amb una legítima satisfacció que la Lliga constitueix l'única nota de persistència i continuïtat en la història política de Catalunya durant el darrer quart de segle. Tots els que en el decurs d'aquests cinc lustres han atacat una hora o altra la Lliga, suposant-la poc catalanista, han acabat per reconèixer la seva error, incorporant-s'hi, o han acabat per desertar, mant-se'n a casa o passant-se a l'enemic. L'enemic, en canvi, ha honorat sempre la Lliga amb la seva constant hostilitat, reconeixent, amb aquell instint que mai no s'enganya, on hi havia la veritable força del catalanisme.

Espectacle noble i encoratjador oferia aquell estol de patriotes, aquella unió de dues generacions en l'afirmació catalana. Els que aplaudien i aclamaven no eren pas soldats desconeguts. Eren soldats que han vist sempre citats llurs noms en els comunicats de les batalles i de les victòries catalanistes. I els cinc noms de la candidatura demostraven que la Lliga no és un partit, que és una escola i és un poble amb tota la seva diversitat de matisos i amb tota la seva complexitat i riquesa de voluntats i de significacions.

I per damunt de les paraules vibrants i dels consells encoratjadors i dels aplaudiments plebiscitaris i de les aclamacions evocadores de les victòries passades i precursores de les victòries futures, els noms de les candidatures oferien a la consideració dels oients un fet eloqüentíssim: dos dels cinc candidats han vessat materialment llur sang generosa en les lluites per la llibertat de Catalunya i l'engrandiment de Barcelona, que són una sola i santa causa.

Quan veus impacients o impulsos pessimistes preconitzen el sacrifici de la sang per a defensar la causa de la pàtria, és un fet providencial que entre els cinc noms de la candidatura de la Lliga hi hagi el de dos homes eminents, el de dos patricis illustres que han vessat llur sang catalana en aquell històric camí d'Hostafranchs que menà a la victòria esplendent de Solidaritat i en aquell suggestiu carrer de Jaume I que aureolà l'Alcaldia de Barcelona amb la glòria del martiri...

La Lliga, que ha combatut sempre la política de la violència en totes les seves manifestacions, presenta avui al poble de la nostra capital una candidatura en la qual hi ha dos noms eminentment significatius, car són els noms de dos illustres patriotes que, sense cridòries inútils ni protestes intempestives, han sabut vessar serenament llur sang, quan ha calgut, ocupant sempre llur lloc d'honor en les lluites polítiques i socials de la nostra terra, sense desertar mai, sense sentir mai afeblida ni minvada llur amor a Catalunya, llur amor a Barcelona...

AL DIA

El deure electoral dels catalans

Tots els partits, totes les agrupacions catalanistes presenten candidats a diputats a Corts. Això vol dir que, ara com ara, tots, fins els que han execrat les eleccions legislatives, creuen que l'acció parlamentària, en una o altra forma, és convenient al catalanisme.

Pensin com pensin, doncs, els catalans que estimen la llibertat de Catalunya, en l'acció a fer per aconseguir-la, han de votar, per ara, els candidats que es preparen a derrotar els que representen les oligàrquies de la vella política madrilenya, en les quals, desgraciadament, i aprofitant totes les males arts, han entrat els reformistes.

Tot bon català ha de votar contra els candidats lliberals, conservadors i reformistes, més o menys addictes a la U. M. N., votant el candidat proclamat o apoiat per la Lliga Regionalista. I on no n'hi hagi cap d'aquests, l'autonomista que es presenti, el que professi idees autonomistes o més s'hi acosti.

Cada candidat triomfant, representant dels partits madrilenys, serà un obstacle a la consecució de l'autonomia de Catalunya. Quan al Congrés s'alci la veu d'un diputat catalanista, parlant en nom de Catalunya, i siguin colla els que hi neguin la representació de l'esperit català, la nostra causa toparà amb un obstacle. Que a Madrid no mireu com s'ha obtingut una acta, sinó el tenir una acta.

Voteu i treballeu tots, catalans, contra els candidats centralistes. Cada derrota d'un d'ells és un graó en el camí ascensional de Catalunya.

Aquest és el vostre deure.

POL

"La Cultura i els Polítics"

Conferencia d'En Lluís Duran i Ventosa

Dimarts vinent, dia 24, a les set en punt del vespre, donarà una conferència als Amics de la Instrucció (plaça de Santa Anna, 4), el senador nacionalista En Lluís Duran i Ventosa.

Aquesta conferència és organitzada per l'esmentada Societat Barcelonina d'Amics de la Instrucció, i el tema serà: «La cultura i els polítics», el qual tantost conegut, ha produït entre els amics, viva expectació.

Per la victòria de Catalunya

Es prega

A tots els nostres amics de Barcelona, els que estimin la riquesa, la llibertat i la dignitat de Catalunya, que acudin a les Oficines electorals de la Lliga Regionalista o de les societats de districte, adherides, per tal de comprovar si tenen vot i on el tenen, o per a facilitar-los la inscripció en el Cens electoral, i que trametin llistes amb el nom, cognoms i domicili, d'amics i parents, per assegurar el repartiment de candidatures.

ALS QUE TINGUIN AMICS, PARENTS I CONEGUTS

fora de Barcelona, que els escriguin recomanant-los les candidatures nacionalistes, i trametin les cartes a les Oficines, les quals tindran cura de cursar-les convenientment.

Tot bon català ha de recomanar als seus parents i relacions dels pobles de Catalunya les candidatures nacionalistes.

L'acte de la Lliga

Acabaven de tocar les deu, quan ahir vespre ocupava la presidència el senyor Duran i Ventosa, acompanyant-lo els candidats per Barcelona i el senyor Ventosa i Calvell, essent acollits amb un esclat d'entusiastes aplaudiments per la concurrència que omplia el local.

El Sr. Duran i Ventosa

Tot seguit pren la paraula el senyor Duran i Ventosa i excusa l'absència del senyor Albadal, president de la Lliga, obligada pel seu estat de salut.

La proclamació de la candidatura, diu, és un pretext per escoltar la paraula dels que han estat designats per a portar la representació de Barcelona en les vinents eleccions.

La Comissió d'Acció Política va proposar i la Junta de la Lliga va acceptar, la candidatura que ja coneix tothom perquè l'ha publicada LA VEU. Hi figura el nom d'En Cambó, l'elogi del qual no és cas de fer. Es pot dir que figura per dret propi en la candidatura per Barcelona.

Hi ha també el veterà del catalanisme i eminent literat, En Morera i Galícia i el fogós orador En Pere Rahola.

Hauren potser — afegeix el senyor Duran — trobat a faltar el nom d'En Rusiñol. Ha pregat En Rusiñol insistentment que, pel seu estat de salut, el rellevessin d'etot càrrec públic, i la Junta de la Lliga ha cregut que no havia de prescindir-ne i, si bé no és a la candidatura per Barcelona, se li reserva un altre càrrec que al seu temps us serà comunicat.

I s'ha cregut que per substituir-lo, el més indicat era el que fou batlle, En Martínez Domingo. (Aplaudiments.)

Tothom recordarà que aquest bon ciutadà va dir, en dia memorable, que abans que batlle del rei ho era del poble. (Més aplaudiments.)

Hi figura també el nom del senyor Batlle, designat per la Comunió Tradicionalista, el qual complirà el seu deure polític, com ha complert sempre. Els seus amics l'han designat i la Lliga l'ha acceptat.

La Junta de la Lliga ha posat la seva confiança en aquests cinc noms i no dubta que els electors els faran triomfar el dia 29. (Aplaudiments.)

El senyor Rahola

La confiança persistent del cos electoral de Barcelona, ha fet que durant bastants anys hagi portat l'orador la representació de la ciutat.

A les grans urbs, el moviment electoral sol seguir grans corrents. Repetidament havia ofert el seu lloc per a deixar en llibertat la comissió encarregada de formar la candidatura, però la Comissió d'Acció política ha cregut que havia de tornar a incloure'l.

Es innegable que estem en temps de fortes escomeses contra Catalunya. Els lliberals han vingut a oprimir el sentiment de llibertat que ha d'informar l'emissió del vot. En les terres ermes d'Espanya no domina sinó l'ambició de poder en profit d'amics i clienteles. Ideal, no en tenen cap, han considerat un privilegi que Catalunya elegís lliurement els seus representants, i intenten posar fi a això que els sembla un privilegi.

Mai com ara ens hem vist amenaçats d'una política d'opressió. Per aquest motiu els que creiem que el plet de Catalunya es pot resoldre harmònicament, hem de treballar sense fluixedat, perquè quan notin els enemics que hi ha plenitud per part nostra, la negativa de part seva serà absoluta.

Es precís que els que representin Barcelona siguin francament, resolutament, nacionalistes. Es precís realitzar al Parlament una actuació eficaç, de tal manera, que els nacionalistes constitueixin un element amb el qual sigui precís comptar. Si convé, l'acció nostra serà perorbadora per no deixar-los la vida tranquilla.

Va a la lluita també el partit radical, que va començar essent demagògic, i ha anat decantant-se a la tendència conservadora, i ara que les masses han abandonat el cabdill, i quan els republicans malaixos no hi creuen, l'home que callava covardament quan es parlava de responsabilitats, projectant tal vegada treure partit del seu silenci, presenta una candidatura integral que tal vegada assolirà un nombre respectable de vots, però que no serán tots vots radicals, sinó que s'hi afegiran els de la U. M., de manera que l'esmentat cabdill podrà vantar-se d'ésser el representant genuí de la U. M. (Molt bé, molt bé).

Es precís, doncs, que l'actuació ferma i decidida dels catalans demostri ben pallesament i ben eficasment que no es pot governar contra el sentiment de la nostra terra. (Grans aplaudiments.)

El senyor Batlle

La primera vegada — diu — que parla en la Lliga és per remerciar la noblesa i lleialtat amb qua ha procedit en les seves aliances electorals.

No creia convenient l'orador aquesta vegada figurar en la candidatura per l'estat de pertorbació en que es troba la nostra ciutat i per la necessitat de dedicar-se a altres treballs. No ve a formular programes per al cas que els electors tornin a portar-lo al Parlament espanyol, on es respira l'odi i la malvolença contra Catalunya.

No pot fer-se un programa perquè un partit d'oposició ha d'anar-se atemperant a les diferents modalitats de la lluita. El qui hauria de tenir programa i no en té, és el govern. Nosaltres — afegeix — defensem Catalunya, nosaltres hem de treballar per tornar la pau a Barcelona i hem d'exigir dels governs que garantitzin la vida dels ciutadans, siguin els que siguin. Hem de treballar perquè Catalunya recobri la seva personalitat, perquè assoleixi la seva autonomia integral, i fer, mentrestant que les nostres corporacions frueixin de les atribucions que els són degudes. (Molt bé, molt bé).

L'acte present, tan important, tan solemne, és el pròleg de la victòria, no sols a Barcelona, sinó a Catalunya tota, on s'hi vol fer tornar a créixer la planta ignominiosa del caciquisme. (Aplaudiments).

El Sr. Morera i Galícia

Parla breument. Està identificat amb el que s'ha dit i el que es dirà i ha d'expressar el seu agraïment més gran per la designació de que és objecte per cinquena vegada. Es aquest un honor al final d'una vida, dedicada al servei de la Pàtria que l'omple d'una satisfacció immensa. Es un honor que agraeix profundament al poble de Barcelona.

Es preveuen dies dolents, però tenint fe, totes les contrarietats són pedruscall dels camins que se separen amb el peu.

Aquesta designació, aquest acte, és una renovació de la fe en la Pàtria, una renovació de jurament a la bandera. (Grans aplaudiments).

El Sr. Martínez Domingo

Es aplaudit quan s'aixeca i l'orador atribueix aquest aplaudiment a que els electors presents aproven la seva designació. Accepta el sacrifici que li representa anar en candidatura perquè ho creu el compliment d'un deure. La designació es un honor més que se li tributa. Tot sacrifici li sembla petit davant l'honor que és poder parlar en nom de la ciutat de Barcelona, honor que no canviaria per les distincions més altes. (Molt bé, molt bé).

No hi ha emocions més grans que sentir el cor batejant al unison del cor de la ciutat. Barcelona és un conjunt d'interessos i aspiracions complicades, i tota fórmula de pau sembla un engany, tota tendència pacífica, sembla una comèdia: els esperits exasperats, semblen voler sols la violència.

El patriotisme, pot donar als representants de la ciutat la força suficient per a trobar digne remei als mals que tothom lamenta.

Defensant Catalunya defensem Barcelona, a la qual l'orador voldria enlairar per damunt de tot. (Aplaudiments).

Aquest honor obliga a molt: farà el que pugui per correspondre-hi, i si no arriba a més, no serà perque no apliqui a la tasca totes les energies de la seva ànima. (Grans aplaudiments).

El senyor Cambó

Es saludat per un aplaudiment entusiasta.

IMPORTANT DIS

Un anàlisi insuperable dels proble

LA DECLARACIÓ MINISTERIAL

Amics i companys:

Potser mai no s'havia desenrotllat a Espanya una campanya electoral amb la manca de vibració espiritual que podem observar a fer-se de Catalunya. A tota de Catalunya, aquesta campanya electoral, no ha fet més que portar a la lluita d'alguns districtes els petits plets que no s'han pogut resoldre o en el ministeri de la Governació entre els diversos capitostos dels partits o en els governs civils, entre els caciques provincials.

El Govern inicià el període electoral amb una declaració ministerial, que havia de precisar els termes de la lluita electoral. No sé si algun de vosaltres va tenir la paciència de llegir-la; del que sí tinc la seguretat és de què si a algun de vosaltres li diguessin que concretés en poques paraules el que deia aquella declaració, no podria concretar-ho; i quan un document no diu res, la manera de provar-ho és que no es pot concretar en poques paraules. Parla del Marroc, i en diu tot el que en pot dir el que no tingui cap pensament sobre el Marroc; parla de la Hisenda i en diu tot el que en pot dir tothom que no tingui la més lleugera idea de la Hisenda; i així, respecte de tots els altres problemes. Per fortuna, no parla del problema de Catalunya, i li hem d'agrair aquesta atenció, perquè si havia de dir banalitats com les que diu de tots els altres problemes, és molt millor que no en parli. (Aplaudiments.)

Del problema català ja ens cuidarem de parlar-ne nosaltres: ja li farem saber el que havia d'haver dit la declaració ministerial. (Molt bé.)

EL CATALANISME I EL REFORMISME

Us ha parlat de la política electoral l'amic Rahola. Jo he de recordar-vos, per a honra nostra, dues dates, perquè a la Lliga Regionalista ens escaigué aquesta fortuna: que si som censurats moltes vegades, no triga gaire temps en venir-nos, com ara, la vindicació. Deia un gran polític francès, Waldeck-Rousseau, que un home polític, un partit polític, no s'ha de preocupar més que de tenir raó; que de que se li doni ja se'n cuida el temps.

Recordareu vosaltres el censurats que vàrem ésser pels reformistes quan vàrem pendre una participació en el Govern de l'any 1917. L'any 18 es van celebrar unes eleccions i se'n preparen unes l'any 1923. Presidia el Govern del 1918 el mateix home que el presideix ara. Les eleccions de l'any 18, avui proclama tothom que han estat les eleccions més netes, les eleccions més dignes que s'han celebrat a Espanya. Les eleccions que ara es preparen constituiran la major de les ignominies que en la política electoral d'Espanya s'hagi presenciat. Presidia el Govern el mateix home que el presideix ara; però l'any 1918 dins del Govern hi teníem un control nosaltres; l'any 1923, el tenen els reformistes; i el que colora les eleccions de l'any 1918 és la nostra honra, i el que colora les eleccions del 1923 és la ignominia dels reformistes. (Molt bé.)

LA CONDUCTA DEL GOVERN

Avui, a Catalunya, el Govern ha seguit una conducta que des de la Solidaritat no havia volgut seguir cap Govern. De Catalunya es combatien les doctrines, però s'havia arribat a un comú respecte en tot el relatiu a la dignitat amb que a Catalunya s'exercia el dret de sufragi; hi acostumaven a retre homenatge tots els homes polítics, i se'n parlava amb enveja en tots els pobles d'Espanya. Ha estat precís que vingués aquest Govern perquè es realitzessin a Catalunya actes de què no teníem memòria, que no haviem presenciat mai nosaltres.

En un país com el nostre, en que el principi d'autoritat, per un elemental sentit de responsabilitat que han de tenir els homes que manen, s'ha de rodejar a tothora de tots els prestigis, aquí, l'autoritat s'ha convertit en un instrument de pertorbació de la nostra vida, de mancament a la llei, de pertorbació del dret, de foment de l'anarquia.

Senyors, jo no sé si li havem d'agrair al Govern aquesta conducta que ha seguit amb nosaltres. En el conjunt del panorama electoral l'actuació del Govern no ens ha fet cap dany; jo crec que ens ha fet un bé considerable, que ens ha preparat un èxit molt major del que vàrem tenir en les eleccions del 16.

A la vegada, la conducta amb nosaltres ens lliura de tota consideració i de tot mirament. Tot el que nosaltres poguem fer amb el Govern serà us d'un dret llegítim, contestant a un atropell que no té nom. (Aplaudiments.)

LA GRAVETAT IMMENSA DEL MOMENT

En mig d'aquesta indiferència, en el restant d'Espanya, llevat d'alguns plets purament locals o de districte, s'està realitzant una consulta electoral, en la qual Espanya té de designar el seu Parlament, té de crear el poder suprem que regeixi els seus destins, en un dels moments més difícils de la seva història.

Mai a Espanya no havia estat tan notòria la desproporció, entre les forces de defensa i el que són elements de dissolució; entre el que són puntals del poder i de l'Estat i el que són els problemes enormes que Espanya té plantejats i ha de resoldre en aquests moments. A Espanya, les forces d'autoritat, els organismes d'Estat no s'han caracteritzat mai per la seva fortalesa; però, fins fa algun temps, els problemes d'interès general que a Espanya s'havien de resoldre eren també minsos, hi havia petites dificultats; de manera que, amb un enxiquiment general, s'establia una mena d'equilibri. En canvi, avui els problemes plantejats són enormes i les forces i la autoritat per a afrontar-los i resoldre'ls, o no existeixen, o estan en plena descomposició. Donem-hi un ràpid cop d'ull a aquest panorama.

LA INSTITUCIÓ MONARQUICA

Ens trobem per damunt de tot, amb la institució monàrquica, amb el poder moderador. La força tradicional, immensa, de la monarquia històrica espanyola, avui està en evident decadència. Els egoismes, les inconsciències, les adulacions, les abjeccions, dels que han rodejat la monarquia, han fet que avui el prestigi de la institució hagi minvat de tal manera que ni en els moments en que era més fortament combatuda, estava tan vacillant com avui. Avui, senyors, cal reconèixer-ho, la monarquia no es sosté a Espanya per la força de les adhesions afirmatives; es sosté pel terror que produeix el buit; per res més.

EL PARLAMENT

El Parlament! Mai no ha tingut un gran prestigi el Parlament a Espanya. No hi ha memòria a Espanya d'un Parlament que hagi comptat amb una adhesió fervorosa dels ciutadans. És que mai els ciutadans han tingut la noció de què ells l'elegien; però és que sense aquesta noció, un poble pot tenir també una adhesió als seus poders, encara que no els hagi elegit. Això no s'ha produït a Espanya. El prestigi del Parlament ha anat baixant de tal manera, que el Parlament que ara s'engendra, abans de néixer, ja està totalment desprestigiat. Jo us dic a tots vosaltres, i dic als de fora d'aquí que puguin llegir després les meves paraules: penseu el que passaria si l'endemà mateix d'elegir aquest Parlament, quan no hagués pogut fer bé ni mal, aquest Parlament fos dissolt per la bota d'un militar o pel fuet d'un dictador. No hi hauria ningú que en sentís cap recança. Sobre la seva tomba no hi hauria ni una pregària ni una flor. Es preocuparia tothom de les simpaties, dels prestigis, de les esperances que es poguessin tenir en el que hagués assentat la seva autoritat sobre les ruines del Parlament; però, un record pel Parlament suprimit no el tindria ningú.

L'EXERCIT

L'exèrcit. Una altra de les columnes de l'Estat. L'exèrcit va perdre moltíssim en la pública estima quan es va veure que tota la campanya renovadora de les Juntes de Defensa quedava traduïda en una reforma de plantilles, quedava traduïda únicament en millores materials per als que havien produït aquella pertorbació. I, quan en juliol del 21, es posà de manifest que Espanya no tenia ni una ombra de força militar, els espanyols pensaren en co que l'exèrcit els costava i en tregueren les més doloroses conseqüències.

I avui, senyors, jo no crec que l'acció del Consell Suprem de Guerra i Marina, exigint implacablement responsabilitats, sigui prou per a restaurar el prestigi de l'exèrcit. Hi ha massa motius per a creure que més que un sentiment de justícia és un esperit de «camarilla» el que guia l'actuació del Tribunal Suprem de Guerra i Marina. I hi ha un fet notori, i és que avui, simultàniament, amb el càstig de responsabilitats evidents, continua l'exèrcit tenint al Marroc els mateixos vicis que tenia l'any 1921, i posant-se en condicions de córrer al mateix desastre que l'any 1921 va estremir a tots els espanyols.

L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTICIA

De l'administració de justícia, d'aquesta pedra angular de tot sistema de Govern, de tot edifici d'organització d'un Estat, què us en diré a vosaltres? El prestigi de la justícia a Espanya ha anat caient de dia en dia, i avui, senyors, ha arribat a tal punt, que ja és intolerable que els jutges i els magistrats que no són corcats tolerin passivament la companyia amb l'estol cada dia més nombrós dels prevaricadors.

LA UNIVERSITAT ESPANYOLA

La Universitat. La Universitat, que en alguns pobles, en moments de decadència, de descomposició de la vida collectiva, ha estat la tribuna o el bressol d'on ha sorgit una nova idealitat o una nova forma de patriotisme, què és la Universitat espanyola? Un ministre li va donar l'autonomia. Se l'ha deixada pendre, sense ni una protesta. Així han declarat el que és la Universitat espanyola, que no mereix l'autonomia ni sap estimar-la.

ELS PARTITS POLITICS I L'OPINIO

I els partits polítics que han de crear o canalitzar els corrents d'opinió, no tenen masses, ni tenen cabdills, ni tenen idealitat, ni representen ni una força, ni una esperança.

Què té d'estrany, senyors, que davant de tot això, davant d'aquesta pintura, que tots sabeu que no està recarregada, sinó que és la realitat, la opinió espanyola, o bé — i són els menys — no vegi altra salvació que la de l'ésser providencial, que el Messies que tot ho arregli, sense cap esforç de part seva o bé — el major nombre d'espanyols — no se'n preocupi i procuri treure'n partit, aprofitant-se de l'actual descomposició d'Espanya?

EL PROBLEMA DEL MARROC

I a un Estat que té aquests fonaments i aquests puntals se li presenten els enormes problemes que avui té plantejats l'Estat espanyol: El problema del Marroc, que és una realitat, que no es resol cloent els ulls davant d'ell, que no es cura per si mateix; que cada mes és una fiblada formidable de milions que ens empobreix i ens arruïna; constantment és una quantitat considerable de braços sostrets al treball, permanentment és una escola de corrupció per a un exèrcit que no combat, que no té cap finalitat a complir, que ha de sentir cada dia la consciència de la seva impotència i de la seva ineficàcia; al Marroc, on després de tantes despeses i de tanta sang no ens hem sabut encara fer estimar, ni ens hem sabut fer témer; on ens trobem avui pitjor que abans, perquè molt pitjor que una política equivocada és no tenir cap política; pitjor que el pensament més insensat és no tenir cap pensament; i això és el que passa avui al Marroc. Al Marroc hi tenim un exèrcit nombrosíssim, que quasi no saben on hostatjar-lo, que no se li dóna cap missió, que va perdent cada dia tota força i tota sensació d'eficàcia militar. Dels moros, tenim amics nostres els que paguem (Rialles), amb la reserva mental de tornar-se contra nosaltres el dia que no satisfem totes les seves cobejances o el dia que puguin pendre's bonament el que ara els hem de donar nosaltres. El Raisuni i Abd-El-Krim són els veritables amos, que ens protegeixen (Rialles), i que el dia que vulguin, el dia que els surti a compte, podran repetir tranquillament el «copo» que ens van fer el juliol de 1921, augmentat en homes — ja saben a quin tant els paguen — i augmentat en material. (Molt bé)

LA CRISI ECONOMICA D'ESPANYA

Crisi econòmica. La crisi econòmica que s'està iniciant a Espanya és molt més greu del que molts es figuren. Hi ha molts que la senten a casa i hi pensen, però si es mira el conjunt del panorama és per a preocupar a qualsevol que tingui consciència de la seva responsabilitat. Mai Espanya no havia tingut una balança comercial tan desfavorable com la té ara. Mai Espanya en les seves relacions econòmiques amb l'exterior s'havia empobrit com s'està empobrint en aquests moments. I això, senyors, ve en el moment que els neutrals i els que havien estat beligerants, tots, estan millorant la seva situació econòmica. Tothom està adaptant-se a les realitats econòmiques d'avui, a una economia en que s'ha restablert la competència i en que el món està en una situació d'excés de producció.

Aquí us llegiré algunes xifres per què vegeu la gravetat del problema que està plantejat a Espanya.

A Anglaterra el dèficit en la seva balança comercial, que l'any 1919 era de 669 milions de lliures, l'any 1920 es reduïa a 376; el 21 a 279 i l'any 22 ha estat de 189 milions de lliures, que, compensats amb el que cobra Anglaterra en interessos, comissions bancàries i nòlits, li fa saldar la balança de pagaments amb un superàvit de 62 milions de lliures, la qual cosa li permet aquest gest arrogantíssim de pagar el seu deute als Estats Units.

França. No us llegeixo les dades de l'any 1921, perquè sap tothom que es dedica a aquests estudis que l'any 21 el ministeri de Comerç francès havia seguit un sistema d'evaluacions que ha abandonat després per absurd; però comparant l'any 1920 amb el 1922, resulta que en 1920 el dèficit de la balança comercial és de 23 milliards i en 1922 únicament de 3 milliards 259 millions.

Bèlgica, de 4 milliards l'any 1920, passa a 2 milliards 90 millions el 1921. No està publicada encara tota l'estadística de 1922, però per les notícies que tinc és molt menor el dèficit de l'any 22.

Suissa. Dèficit de 924 millions el 1920, de 633 l'any 21 i únicament de 225 l'any 22.

A Austria — fins a Austria —, de l'any 21 al 22, per un esforç enorme per a restablir la seva economia i evaluat en corones or (no en corones paper), el dèficit de 795 millions de l'any 1921 queda reduït a 544 millions l'any 22.

En canvi, a Espanya, el superàvit de 408 millions de l'any 1919 baixa a un dèficit de 386 el 1920, que passa a ser de 562 el 1921 i de 1.338 millions l'any 1922. Tenim un dèficit del 50 per cent; no hi ha avui cap país a Europa que tingui una balança comercial en la situació que la té Espanya.

N'hi ha que culpen els tractats, i jo reconec, senyors, que els últims tractats de comerç han estat una cosa insensata, que Espanya ha donat molt sense obtenir res o quasi res, que hem tractat en una forma que ens hem guanyat el desprecí dels que havien tractat amb nosaltres; que el govern d'Espanya ha tingut de passar per aquella vergonya de què el ministeri de Comerç de França publiqués una nota, quan alguns diaris francesos varen dir si Anglaterra havia obtingut d'Espanya més que n'havia obtingut França, que es venia a dir: — No s'hi amoinin, perquè hem obtingut una clàusula, per la qual, sense compensacions, se'ns dóna tot.

LA BOGERIA I EL SALVATGISME DE LES LLUITES SOCIALS

Però no han estat els tractats tan sols els que han produït la situació veritablement pavorosa de la nostra balança comercial. Avui Espanya és el país que produeix més car del món. Sembla que aquí s'hagin posat d'acord els obrers i els patrons per arruïnar la collectivitat i per arruïnar-se ells mateixos, provocant un cost de producció veradament fantàstic. Per tot arreu del món amos i obrers han fet esforços per adaptar-se a les realitats econòmiques d'avui: hi ha hagut lluites entre ells, però han acabat amb profitoses intel·ligències que han permès assolir els resultats que abans indicava. A Espanya, on s'ajunten tots per a culpar únicament el Govern, o els patrons donen tota la culpa als obrers, o els obrers donen tota la culpa als patrons: es miren els dos com enemics, sense veure que no són sinó socis i estan provocant amb les seves lluites, amb el seu girament d'esquena, amb la seva falta de compenetració amb les realitats econòmiques actuals, una situació que pot ésser terrible per a tota la vida econòmica del país, i que, inexorablement, provocarà l'aturforçós en moltes indústries, que no sols deixaran d'exportar, sinó que sofriran la invasió, ja iniciada, de productes estrangers.

I el govern, el govern que en altres països és el que ha presidit les solucions que s'han imposat en definitiva per a salvar l'economia, aquí no actua, i quan actua, actua per a pertorbar, per a apoiar alternativament els patrons o els obrers, no mirant mai qui té raó, sinó qui crida més fort i qui el pot pertorbar més en aquell moment, i així, senyors, el govern ha perdut tota autoritat i tot prestigi en uns i en altres, i els conflictes de classe en lloc de suavitzar-se s'han anat agreujant.

I, encreuant-se amb aquesta crisi econòmica, per no posar-se d'acord patrons i obrers per anar abaratint el cost de producció i posar-se al nivell de les economies exteriors, ha vingut a agreujar-la el salvatgisme de les lluites socials, aquest fet monstruós del terrorisme criminal que venim patint, aquest terrorisme que ja no és l'acte isolat d'un criminal, el complot tenebrós d'un grup, sinó l'organització metòdica de dos exèrcits per anar-se assassinant, protegits de vegades per l'autoritat, perseguits a l'endemà per l'autoritat, amb aquest joc de pèndul ignominiós que estimula els perseguits d'avui amb l'esperança de ser els perseguidors de demà. I crec, senyors, que hem d'aixecar tots la nostra veu, què els que hem d'ésser els representants de Barcelona l'hem d'aixecar amb la màxima vivesa per a parlar als que insensatament estan donant un nom sinistre a la nostra ciutat.

NECESSITAT DE L'IMPERI DE LA JUSTICIA PER A BARRAR EL CAMI DE LA VIOLENCIA

Als homes d'aquesta casa ens dóna una autoritat, que els mateixos que la neguen saben que menteixen, el fet de què constantment hem estat enemics de tota violència i que constantment hem proclamat nosaltres la necessitat, per a la vida collectiva del nostre poble, de què les lluites socials es desenrotllin dins de la normalitat i que en els conflictes entre el capital i el treball gairebé sempre hi ha culpa dels dos bàndols que estan en lluita i competència. Jo crec, senyors, que avui passa amb els nuclis contrapesats que provoquen i fomenten els atemptats terroristes, una cosa semblant a la que va passar l'any 1914 i que va produir l'esclat de la guerra europea. Jo crec que llavors la guerra va venir per por, que tots es llançaren a la guerra per por a què l'altre comencés primer. Jo crec que hi ha una gran part

RS D'EN CAMBÓ

ns plantejats a les terres d'Espanya

assassinats que son produits
la por: un mata per por
què el matin a ell, i és
le por de sentir-se amenaçat
un creu que s'ha d'avançar a re-
ar una agressió que encara no ha
gut, però que creu que vindrà.
crec que avui les mateixes orga-
acions que insensatament inicia-
el camí de la violència estarien
sposades a entrar en el camí de
normalitat; però això no és possi-
mentre no s'estableixi l'imperi
la justícia. L'única cosa que pot
assegurar la pau en un país, l'única
que pot evitar que la gent es
gui el què es diu la justícia per
seva mà, que és instaurar el rè-
de la violència, és que hi hagi
justícia acatada i respectada per
però mentre aquí passem de
impunitat a l'arbitrarietat i no tin-
em ni un sol dia l'imperi de la
justícia, jo no veig possibilitat d'a-
car aquesta situació tràgica en què
viu la ciutat de Barcelona i
de la ciutat de Barcelona s'es-
escampant a tantes ciutats i a
tantes terres d'Espanya.

Tenim, doncs, necessitat de clamar per l'imperi de la justícia, de demanar que tinguem allò que és la primera manifestació d'un país civilitzat, el primer que justifica la constitució d'una col·lectivitat humana, que és la supressió de la venjança personal, en pendre's la justícia per la pròpia mà, i dipositar en un tercer, en l'Estat, en una autoritat, en el que sigui, el que mantingui un dret, el que mantingui una norma, el que faci la justícia, el que no consenti la impunitat del crim, perquè tot crim que resta impune és el precursor d'un altre crim. (Molt bé.)

EL PLET NACIONALISTA CATALA

I he deixat, senyors, per al final d'aquestes paraules, la massa llargues que us estic adreçant, el parlar del plet que constitueix la nostra característica específica: del plet nacionalista català.

Hi haurà algú, potser, que trobarà estrany que en un discurs electoral no hagi parlat jo de tants d'altres problemes i no m'hagi concretat a parlar del plet polític del nacionalisme català. Fins potser algú creurà que això és una prova d'aquell afeblimient nacionalista de què ens culpen sovint als de la Lliga aquells que apareixen un instant com més radicals, però que ens deixen després com a sols sostenidors de la bandera de la Pàtria.

Senyors, migrat i limitat concepte tindrà del nacionalisme català el que cregui que en ell tot ho és la reivindicació política i que el Govern de Catalunya per si mateixa, és la recepta que tot ho cura. No, no, senyors.

Catalunya, governant-se a si mateixa, amb la major de les llibertats, curaria tots els problemes que tenen ara tots els pobles en convalescència de les catàstrofes enormes per les que ha passat la humanitat en son afany d'adaptació a les noves modalitats, a les noves realitats que s'han creat en el món.

Catalunya no és una entelèquia, no és un concepte teòric: Catalunya és una realitat, amb un cos, amb una ànima, que li toquen totes les modalitats que poden tocar als altres pobles, agreujades amb un fet, que agreuja considerablement a Espanya tots els problemes.

LA MALALTIA ORGANICA D'ESPANYA

A Espanya és natural que tingui les crisis que tenen els altres pobles, les crisis que tenen una estesa universal; però a Espanya, si us hi fixeu, presenten un agreujament que no presenten a altres països, quan les crisis mundials s'haurien de presentar més atenuades que en altres països. Per què? Perquè Espanya té un plet constituent a resoldre, perquè Espanya és un país essencialment mal constituït, perquè Espanya té una crisi fonamental de patriotisme.

El patriotisme, el sentiment de patriotisme, enforteix tots els elements de defensa d'un país i afebleix tots els virus de descomposició.

Imagineu-vos vosaltres a Alemanya, després de la seva desfeta, que no hi hagués hagut patriotisme. No restaria res d'Alemanya. Imagineu-vos França, quan la guerra, i en venir la decepció de la victòria, si no hi hagués hagut patriotisme. No quedaria res de França. Per què Anglaterra pot anar resolent els enormes problemes que li han sobrevingut després? Es pel patriotisme.

El patriotisme és el que permet a un país treure resistències amagades, és el que permet el moviment de compenetració de tots els ciutadans d'un país. I a Espanya, senyors, el patriotisme no existeix, perquè a Espanya ha fracassat un patriotisme, i no s'ha volgut que se n'engendrés un altre.

I aquest és el plet constituent d'Espanya, i aquest és l'origen profond del problema.

A Espanya, de fa segles, s'ha volgut crear un patriotisme hegemònic castellà, com la fórmula de patriotisme de tots els pobles d'Espanya, i en aquest intent s'ha fracassat. S'estava a punt de triomfar, però s'ha fracassat.

LA CONSCIENCIA NACIONAL DE CATALUNYA

A Catalunya (ja ha començat en alguns altres pobles d'Espanya) s'ha refet una consciència nacional. Nosaltres sentim un patriotisme nostre, un patriotisme català, sentit i expressat en català, tenim intensament, més fortament cada dia, la consciència de què som una entitat nacional que té un patriotisme propi. I els que tenen l'hegemonia d'Espanya, els que han portat la direcció d'Espanya, impotents per a destruir aquest fet, no ens el volen reconèixer. I és per això, senyors, que a Espanya no pot haver-hi un patriotisme, perquè no és patriotisme aquell sentiment que no pot lligar a tot els ciutadans d'un país en un comú sentiment de germanor. Mentre a Espanya, admetent la realitat de diversos patriotismes nacionals, no s'admeti l'aparició d'un patriotisme supernacional, podríem dir, hispànic, ibèric, que respecti la integritat i la fortalesa dels diversos patriotismes nacionals, a Espanya no hi haurà patriotisme. I a Espanya, per a afrontar els problemes que les realitats universals i específiques ens plantegen, li mancarà aquest factor decisiu, aquest oli que amoroseixi el moviment dels organismes i funcions d'Estat, que és de totes les màquines la més complicada, i que és diu patriotisme.

PER MANTENIR UNA HEGEMONIA INSOSTENIBLE S'AGREUGEN TOTS ELS PROBLEMES

I a Espanya és una realitat que els homes representatius del poble hegemònic, del poble representatiu d'aquesta hegemònia, més que de resoldre cap dels grans problemes que té Espanya, es preocupa del manteniment de l'hegemonia, i què estan disposats, i ho fan cada dia, a agreujar problemes, amb tal de mantenir aquesta hegemonia. Més clar: que en els tractats de comerç, més que la defensa de l'economia general espanyola, els preocupa l'afeblir l'economia catalana, sense donar-se compte que amb això realitzen una obra insentata; que en les lluites socials, més que preocupar-se del seu encarrilament per arribar a una normalitat de poble civilitzat, veuen amb satisfacció que prenguin caires de violència, quan creuen que això pot significar un afebliment per a Catalunya. Què més, senyors, què més, senyors? Si és conegut, si hi ha hagut l'impudor de proclamar-ho públicament! Quan es parlava fa unes setmanes amb tant d'entusiasme d'aquell ferrocarril directe Madrid-València, que a cap català va promoure la més petita gelosia, l'argument que amb més calor es feia a l'entorn d'aquest projecte, era el que aquest afebliria el port de Barcelona.

Mentre els elements directors del poder, amb l'obsessió de conservar una hegemonia, definitivament fracasada, vagin a contrariar la solució dels problemes plantejats i a crear-ne de nous, és que a Espanya la manca del patriotisme impedeix i dificulta la solució d'aquests problemes. En canvi, és una realitat que la fórmula de patriotisme que ha fracassat i que és l'única que els dirigents d'Espanya volen admetre, no la pot admetre Catalunya.

JUSTIFICACIÓ DEL PESSIMISME

I així no ha de sorprendre que hi hagi a Catalunya esperits pessimistes, esperits impacients que vulguin esperar en una caiguda o una desfeta d'Espanya la realització dels ideals de la llibertat completa de Catalunya. No veieu clarament com aquest factor del patriotisme, essencial, indispensable, perquè un poble pugui afrontar i resoldre les grans crisis i les grans dificultats, manca totalment a Espanya, i la seva manca presideix i caracteritza tot l'actual procés de descomposició d'Espanya, tota aquesta situació, tot aquest panorama que jo us exposava abans i que obliga a tot home perspicaç i serè a abrigar impressions molt pessimistes pel què pot arribar el nostre país?

Ens trobem nosaltres amb dos moviments que, semblant contraris, tenen, no obstant, una convergència en la negació, en la catàstrofe. Hi ha a Catalunya una massa, que hem de reconèixer cada dia més important, que no vol admetre la possibilitat d'un super-patriotisme hispànic o ibèric, que vol resoldre el plet de Catalunya amb tota separació de qualsevol solució hispànica. Hi ha a fora de Catalunya una massa d'opinió, elements dirigents de l'Estat, que no volen admetre més modalitat de patriotisme que una modalitat de patriotisme castellà imposat a la totalitat d'Espanya. I així ens trobem nosaltres que, davant del fet, crec que en una associació, em sembla que de Burgos, negant-se a venir a Barcelona, pel fet de què a Barcelona es podia parlar en català (rialles), es desperta l'entusiasme, i és aplaudit i és aprovat per esperits radicals de Catalunya, dient: — Tenen raó. — Com a la vegada, l'acte inconscient, insensat, de pur separatisme, de l'Acadèmia de la Llengua, que a la llengua castellana l'anomena llengua espanyola, traient d'Espanya les llengües que no siguin la castellana, és aplaudit, és aprovat també pels esperits que senten el radicalisme en la solució del problema català. I ens trobem nosaltres, senyors, que, al meu entendre, insensatament, innecessàriament, s'està fent tot el possible per a crear a Espanya una situació absolutament insoluble.

LA DISGREGACIO POLITICA I LA DISGREGACIÓ ESPIRITUAL

Espanya va sofrir la disgregació de Portugal: fou una disgregació originàriament política. El concepte d'un patriotisme castellà imposat a tota Espanya, va convertir aquest divorci en un divorci espiritual, absolutament definitiu mentre subsisteixi aquell concepte del patriotisme.

A Catalunya, el procés de desintegració es produeix a la inversa: comença a provocar-se el divorci espiritual i en mantenir-se el concepte que la única fórmula de patriotisme que s'admet a Espanya és la fórmula de patriotisme castellà imposat a tots els espanyols vindrà fatalment aquest divorci espiritual, i la conseqüència d'un divorci espiritual, és un fet extern, que vindrà en un any o vindrà en un segle, consagrant un divorci polític.

LA BANDERA D'EN PRAT DE LA RIBA

I nosaltres, senyors, els homes de la Lliga Regionalista, continuem avui, com sempre, aixecant la bandera que ens legà com a testament En Prat de la Riba, en son famós manifest de l'any 16, «Per Catalunya i l'Espanya Gran». Tots afirmem avui, amb el mateix entusiasme de sempre, el que és imprescriptible: el dret dels catalans a conservar la seva pròpia personalitat, amb tots els atributs d'una personalitat nacional i el reconeixement del dret de regir la pròpia vida. Però no la considerem incompatible, sinó que la considerem perfectament agermanable amb una nova estructuració d'Espanya, amb la creació d'una unitat que no sigui únicament externa, com un Consell d'Administració, sinó que tingui una ànima, que produeixi un patriotisme, i que permeti per l'esdevenidor noves integracions que donin a la Península ibèrica, com té per la geografia, una unitat política exterior. (Molt bé)

L'HORA QUE PASSA

Jo us dic, senyors, que hem de defensar aquesta posició nostra amb més ardor que mai, i hem d'aixecar més alta que mai aquesta bandera. Perquè jo tinc la consciència també que l'hora de què la nostra fórmula sigui una solució, no és una hora eterna; és una hora que passa.

Jo crec, senyors, que el patriotisme, l'amor a Catalunya i a la seva llibertat, no es demostra cansant-se aviat, sinó amb la persistència de l'esforç, i fins potser aquesta persistència en el nostre esforç, aquest sentit de sacrifici, és el que caracteritza més que cap definició doctrinal el sentit i obra de la Lliga Regionalista.

L'ACTUACIÓ CARACTERISTICA DE LA LLIGA

Natural és, senyors, que davant de les contrarietats, davant de les resistències obstinades, vingui aquell moment que un home se sent inclinat a tirar-ho tot a rodar. I la característica dels homes de la Lliga, és que sempre, quan hem sentit l'impuls de tirar-ho tot a rodar, ens hem plantejat el problema del que podríem fer l'endemà d'aquell dia que haguessim acordat el tirar-ho tot a rodar. I ens hem fet la reflexió que si, en l'administració dels interessos propis els homes tenen una gran llibertat, en l'administració dels interessos d'altri, sobretot quan aquests interessos són de la col·lectivitat, de la pàtria mateixa, i no de la pàtria d'avui sinó de la pàtria eterna, és precís fer el sacrifici de totes les paciències, de totes les resignacions i de totes les nerviositats; que estaríem molt més tranquils i donaríem compte a la nostra pàtria dels nostres actes amb molta major serenitat, si del que se'ns acusa és de massa paciència, que si ens poden acusar algun dia de precipitació, d'imprudència, de falta de tenacitat.

Quan jo veig, senyors, que el que determina certes derivacions radicals és essencialment una falta de paciència, un moment de pessimisme, jo penso que d'aquest cansament i d'aquesta falta de paciència els que tindríem raó per donar-ne proves som els que aguantem més fermament, de més anys, més constants, sense un moment d'interrupció. Que la Lliga, senyors, ve a representar a Catalunya un cas que no té precedents.

Catalunya es caracteritza per una sensibilitat potser excessiva i per una falta de constància encara més excessiva. A Catalunya un moviment, una moda, pren molt de pressa i s'acostuma a abandonar-la més de pressa encara. Es creen potents, grans organitzacions. Poquíssimes d'elles se sostenen durant molts anys. En quant a organitzacions polítiques, mireu-vos en tots els vostres records i en el record que tots els vostres avantpassats us han deixat. Que poques organitzacions polítiques aquí a Catalunya, a Barcelona principalment, han durat un decenni! La Lliga, la Lliga portarà aviat 25 anys. I en aquests 25 anys la Lliga ve dirigint quasi sense interrupció, no sols la vida política, no sols les eleccions: la Lliga va dirigint tota la vida col·lectiva de Catalunya, perquè en totes les manifestacions de la vida de Catalunya, la Lliga hi ha portat el seu concurs, el seu esperit, i els seus homes hi han portat el seu esforç. La Lliga ha vingut a donar una ànima, un cos, un sentit de col·lectivitat nacional al que era una massa amorfa; també la Lliga ha vingut a donar un sentit orgànic a totes les manifestacions de la vida col·lectiva del nostre país. (Molt bé)

ELS ENEMICS DE LA LLIGA

La Lliga té molts enemics, senyors; té enemics essencials: tots els anticatalanistes; tots els enemics de les nostres doctrines i de les nostres espiritualitats, són enemics de la Lliga, i creuen que el seu enemic és la Lliga. Veureu vosaltres com els més rabiosos anticatalanistes no ataquen avui, com no han atacat mai, els que s'han proclamat més radicalistes a Catalunya; ens han atacat sempre amb més virior a nosaltres; saben que nosaltres som l'enemic amb qui hauran de lluitar cada dia, que nosaltres no som flor d'un dia, ni som cosa que passa, sinó que som permanència, tenacitat, tossuderia de la voluntat de Catalunya.

I al costat d'aquests ens han d'odiar i ens han de combatre els que xifren la realització del seu ideal davant de la destrucció de tot; els que són esperits anarquitzants, els que tenen un esperit destructor; ens han d'odiar a nosaltres, ens han de combatre a nosaltres, perquè nosaltres venim representant constantment un sentit d'afirmació, de coordinació, d'ordre, de normalitat en la vida de Catalunya. (Molt bé.)

I al costat d'aquests enemics definitius, inconciliables, tenim nosaltres la massa de descontents que produeix tota collectivitat que governa durant tant de temps.

Ni nosaltres som uns homes perfectes, ni la nostra acció de govern, fins l'èxit de la nostra acció política, no pot contentar sempre a tothom. I és natural que tinguem molts descontents, per les nostres campanyes a les Corts, perquè la Mancomunitat no satisfaci a tothom que té un desig o una ilusió, perquè l'Ajuntament de Barcelona, on hi tenen una intervenció important els nostres amics, molesta butxaques, no dóna satisfacció a tots els desigs. Es natural-l'ssim això i passa per tot arreu.

Però així com als que són enemics definitius, jo no els dic res i m'honoro de què estiguin davant de nosaltres, a aquests descontents només jo els dic una cosa: que pensin ells, que pensi tothom qui estima a Catalunya i no sigui anarquitzant, que pensi tothom en el panorama que presentaria Catalunya si un dia desaparegués la Lliga Regionalista; que mirin quina força de coordinació queda a Catalunya, que pensin la repercussió que en totes les manifestacions de la vida de Catalunya constituiria la desaparició d'aquest organisme i de la nostra acció. L'espectacle de descomposició que contemplem en l'Estat espanyol, el contemplaríem molt més fortament a Catalunya, perquè allà hi ha un poder constituït; aquí, sense poder constituït, espiritualment, aquest poder, aquest sentit de coordinació de totes les manifestacions de la vida catalana, el ve donant la Lliga Regionalista. (Molt bé.)

I tots els que estimin a Catalunya, abans de pensar en destruir la Lliga, han de pensar en què ofereixen al poble de Catalunya per a substituir l'acció de la Lliga Regionalista. (Aplaudiments.)

LA VICTORIA ELECTORAL

I ara unes poques paraules per a parlar de les eleccions del dia 29.

Jo crec, com us he dit abans, que obtindrem a tot Catalunya una victòria esclatant, una victòria sense precedents; que treurem aquesta vegada molts més diputats dels que vàrem treure l'any 18, quan teníem ministres en el Govern d'Espanya, però no els férem servir per a suspendre cap Ajuntament, ni per a nomenar cap alcalde de reial ordre. (Rialles.)

A Barcelona, a Barcelona, la victòria nostra, fins els nostres enemics la donen per descomptada. Però jo demano que, en treballar per l'èxit de la nostra candidatura, no penseu únicament en la materialitat de la victòria; que penseu que no és tracta sols d'elegir uns homes: es tracta d'afirmar una voluntat, un sistema, i l'afirmació d'aquesta voluntat, d'aquesta modalitat del patriotisme català, que jo entenc que és la bona i és la santa, és precís que vingui consagrada per grans estols de ciutadans.

Es evident, senyors, que nosaltres no podem indefinidament realitzar la tasca política que venim realitzant. Es evident que nosaltres,

JOVENTUT NACIONALISTA

La conferència del senyor **VALLÈS I PUJALS** es donarà al

Palau de la Música Catalana

Avui, dijous, dia 19, a les deu de la nit,

sobre el tema

La «unidad nacional» i el separatisme

que la nostra missió té un terme, té un fi; interessa a tothom que si arriba aquest fi abans de què aquesta missió històrica hagi arribat al triomf, no es pugui dir mai que hagi estat per feblesa de l'esperit català, sinó que hagi estat per resistència inconsiderada, insensata dels homes que porten la direcció de la política espanyola. No oblideu, senyors, que en les últimes i en les penúltimes eleccions es produí un fet que condemnà al fracàs durant dos parlaments la nostra acció parlamentària per a obtenir concessions per a Catalunya, i fou la victòria, hem de proclamar-la tal, la victòria que obtingueren a Catalunya candidats que es presentaven amb una significació anticatalana: això ens treia tota autoritat per a plantejar a Madrid la reivindicació nacional catalana.

UNA ETAPA DECISIVA

Es precís que la derrota que finguin ara i que l'afirmació de l'esperit català no vingui determinat únicament per la descomposició notòria del partit de la Unió Monàrquica, sinó per un major revifament de l'esperit de catalanitat que sent tot el poble de Catalunya. Es precís que el poble de Catalunya ens doni tota la seva autoritat i tota la seva força; que pensin tots els catalanistes, que pensin tots els catalans que estimin a Catalunya, en si és o no conveniente que la missió històrica que hem tingut els homes de la Lliga Regionalista pugui o no pugui arribar a triomfar i pensin que de la intensitat del nostre esforç, i de la quantitat de confiança que rebem nosaltres del país, depèn, en part principal, el nostre triomf. I si amb tot i això no podem triomfar, aleshores sí que Catalunya s'haurà carregat de raó i que els catalans, amb tranquil·litat de consciència, podrem prendre aleshores les noves direccions que els dictarà el patriotisme. (Ovació.)

Una gran ovació acollí les darreres paraules del senyor Cambó.

I el senyor Duran i Ventosa declarà clos l'acte.

Al Districte d'Olot

La retirada d'En Pons i Tusquets

En Lluís Pons i Tusquets veient la difícil i compromesa situació en que havia quedat la seva candidatura en el districte d'Olot amb molt encert ha resolt retirar-se, produint aquesta actitud una formidable contrarietat a tots aquells que com en anteriors eleccions esperaven famolencs una disbauxa.

Alguns dels que constitueixen la conglomeració de la U. M. N. han cercat i recercat un substitut i per ara no han trobat a cap que volgués satisfer les seves cobejances. I això no és d'estranyar perquè qualsevol que s'assabenti de l'actual situació política del districte oloti no es deixarà pas enganyar ni voldrà ésser víctima d'una derrota.

Amb aquest triomf assolit abans de les eleccions, pels nacionalistes olotins la victòria del candidat patriòtic N'Ignasi de Ventós Mir és imminent amb la qual s'alliberarà el districte d'Olot de l'actuació anticatalana que sofreix del conglomerat de l'odi de la U. M. N.

El senyor de Ventós ha reunit entorn seu a les persones de més elevada posició social i els de més distingida representació en tots els estaments del districte d'Olot exceptuant contadíssimes excepcions. La seva candidatura ha obtingut força suficient per a unir a tots els homes de bona voluntat disposats a afrontar la lluita electoral baix tots els aspectes amb que la poguessin presentar la reduïda minoria de la part contrària.

Aquesta encoratjadora acumulació de forces vives del districte apoiant amb tant d'entusiasme la candidatura nacionalista s'ha produït amb tanta intensitat que fa dies que es preveu l'esclatant victòria del senyor de Ventós. No sols l'esmentada candidatura ha tingut la suficient atracció, degut a les seves immillorables qualitats, per a agrupar i unir a totes aquelles persones de bona voluntat i sentiments catalans, sinó que s'ha aconseguit que quedessin en una situació sumament compromesa i ridícol a tots aquells que s'han posat enfront de la mateixa, arribant a produir-los un veritable desconcert.

Degut a les freqüents reunions en el Casal Català extraordinàriament concorregudes de valuosos elements del districte i del candidat nacionalista s'ha anat produint una veritable compenetració, entre uns i altres, d'ideals patriòtics que ha estat el mòbil de fer créixer l'entusiasme i a la vegada ha persuadit a tots els matisos del catalanisme per a lluitar units amb coratge i fermesa per assolir una aclaparant victòria que anul·li l'actuació vergonyosa dels enemics de la causa de Catalunya que actuen sota el banderí de l'odi de la U. M. N. en el districte d'Olot.

Amb aquests favorables aventatges ja assolits, en el Casal Català hi regna gran entusiasme que augmentarà considerablement el dia de les eleccions amb la victòria definitiva.

Als alcaldes, secretaris i electors de Catalunya

NO TEMEU LES AMENACES OFICIALS. UNA MINORIA FORTA I UNIDA US DEFENSARÀ, AL SENAT I EL CONGRES, DE LES INJUSTICIES QUE S'HAN FET I QUE S'INTENTIN; I A LES DIPUTACIONS «PROVINCIALS» IGUALMENT. EL CACIQUISME NO HA DE VIURE A CATALUNYA.

NO US ESPANTI CAP COACCIÓ: JA HA PASSAT L'HORA DE LES MALIFETES.

COMPLIU LA LLEI, COMPLIU AMB LA VOSTRA CONSCIÈNCIA I NO TEMEU.

La proclamació d'Enric Ràfols

Reunides les entitats nacionalistes que sotasignen, amb motiu d'acordar l'actitud a seguir en la propera lluita electoral, han acordat apoiar i votar i procurar que surti triomfant a N'Enric Rafols i Martí per haver demostrat mantes vegades el seu amor a Catalunya i el seu desig de lliberar la nostra terra.

Vilafranca del Penedès 15 abril 1923

Agrupació Nacionalista de Vilafranca del Penedès. — Foment Autonomista de Vilafranca del Penedès. — Joventut Nacionalista de Sant Pere de Riudevitlles. — Joventut Nacionalista de Sant Quintí de Mediona. — Joventut Nacionalista de Sant Sadurní de Noya. — Centre Català de Sant Sadurní de Noya.

GRANDIOS MITING A VILAFRANCA

Ratificant el precedent acord, ha estat celebrat a Vilafranca un grandiós míting, amb assistència de 1.500 persones, en el qual en mig d'ovacions i de fervent entusiasme, ha estat aclamat pel poble com a candidat i futur diputat pel districte de Vilafranca N'Enric Rafols i Martí.

Polítiques

EN MARTINEZ ANIDO A BARCELONA

Ahir al matí, en l'exprés de Madrid, arribà a Barcelona el general don Severià Martínez Anido, al qual reberen al Baixador del carrer d'Aragó el seu fill don Robert i alguns amics íntims.

El general Martínez Anido, abans de marxar a Cartagena per a possessionar-se d'aquell govern militar, es proposa passar alguns dies en aquesta capital.

A la tarda conferencià llargament amb el capità general senyor Primo de Rivera.

EL CENTRE NACIONALISTA DE NOVA YORK

El Centre Nacionalista Català de Nova York ha designat la següent Junta Directiva:

President, Jaume Jurnet; vice-president, Joan Agell; secretari exterior, Joaquim Rosselló; secretari interior, Joan C. Rios; secretari d'actes, Josep Gabriel Monguió; tresorer, Esteve Puigdengolas; comptador, Frederic Claramunt; vocals, Francesc Valls, Josep Fontanals, Isidre Farriols, Ramon Rexach, Francesc Balagué i Josep Comas.

A IGUALADA

Sollicitat per un nucli important de gent de dreta, les entitats econòmiques de Barcelona presentaran com a candidat a diputat a Corts pel districte d'Igualada el senyor Josep Ruiz Casamitjana, bon català i conegut economista. Els esmentats elements han començat ja els treballs de propaganda i d'organització.

L'entusiasme que arreu es manifesta a favor d'aquest candidat, fa esperançar un resultat ben falaguer.

Per a un d'aquests dies s'anuncia la presentació del senyor Ruiz, amb un important acte al Mundial Cine, al qual és segura l'assistència de personalitats de relleu de les esmentades entitats econòmiques i pertanyents a diversos camps polítics.

A MATARO

Sobtadament, al districte de Mataró, que era adjudicat al monàrquic liberal senyor Moret, ha sortit un candidat nacionalista: N'Antoni Martí, advocat i president de la Joventut Nacionalista de Mataró.

CONFERENCIA D'EN ROVIRA I VIRGILI A TERRASSA

Ahir al vespre, En Rovira i Virgili va donar a Terrassa la seva anunciada conferència, titulada «Més enllà del federalisme». L'acte l'havia organitzat la Joventut Nacionalista.

El doctor Delfí Sanmartí va pronunciar unes breus paraules de presentació, i En Rovira i Virgili va desenvolupar, tot seguit, el seu tema. Estudià l'evolució del sentit de federació i la naturalesa de les facultats que el règim federatiu atorga. Va distingir entre les federacions regionals i les nacionals, per treure la conclusió de la insuficiència de les últimes per resoldre els plets de llibertat de les nacions.

Aquesta tesi, que ha modificat les idees del llibre «Federalisme i Nacionalisme» del mateix Rovira i Virgili, fou apoiada pel conferenciant amb profusió d'arguments i ajudant-se de colpidors exemples.

Més enllà del federalisme, Rovira i Virgili proposa un ideal «independentista».

El conferenciant fou molt aplaudit.

Homenatge al batlle popular d'Hospitalet

El Centre Autonomista d'Hospitalet ha publicat la següent crida:

«Hospitalencs:

Nostra dignitat de ciutadans lliures ha tornat a ésser escarnida, en destituir el batlle que legalment elegírem per a nostra vila; l'esperit democràtic de nostre poble ha sigut trepitjat, en no respectar-li el representant que trià per majoria de vots; la sang vessada per nostres avantpassats, en defensa de la llibertat, ha estat profanada pel Govern liberal de l'Estat espanyol; l'ànima catalana s'ha sentit, una vegada més, fiblada pel fuet del centralisme.

Als que sentiu en vostre cervell bressolar-s'hi ideals de lliberiat i democràcia; als que batega vostre cor arborat pel sentiment nacionalista; als que vostra dignitat es revolta ofesa per la nova vergassada despòtica del Govern, que no ens mena per altres viaranys que els de l'abis; a tots: liberals, demòcrates, nacionalistes; a tots els que penseu amb el cap i sentiu amb el cor, vos convidem per tal que assistiu al lonx de protesta que en fermança de nostra unió enfront del nomenament de batlle de R. O., tindrà lloc el vinent diumenge dia 22, a les tres de la tarda, en la sala d'aquesta societat. En qual acte es farà ofrena a En Just Oliveras Prats d'una vara i altres ensenyes de batlle, que ni usant ni abusant de les lleis les hi pugueu substraure. Parlaran, a més d'altres, els diputats de la Mancomunitat de Catalunya, per aquest districte, En Josep Maria Bassols Iglesias, En Manuel Massó Llorens i N'Antoni Jansana Llopart, i els ex-diputats a Corts N'Antoni Miracle Mercader i En Pere Rahola Molinas.

Eleccions legislatives

Candidats proclamats i apoiats per la Lliga Regionalista

BARCELONA

Circumscripció. — Narcís Batlle i Baró, Francesc Cambó i Batlle, Antoni Martínez Domingo, Magí Morera i Galicia i Pere Rahola i Molinas.
Arenys de Mar. — Santiago Güell, baró de Güell.
Berga. — Josep Vidal i Tarragó.
Castelltersol. — Ramon Albó i Martí.
Granollers. — Josep M.ª Trias i de Bes.
Manresa. — Josep Creixell i Iglesias.
Sabadell. — Pere Pascual i Salichs.
Sant Feliu de Llobregat. — Antoni Miracle i Mercader.
Vilanova. — Josep Bertran i Musitu.

GIRONA

Girona. — Narcís Pla i Deniel.
Olot. — Ignasi de Ventós i Mir.
Puigcerdà. — Eusebi Bertrand i Serra.
Santa Coloma de Farnès. — Joan Ventosa i Calvell.
Torroella de Montgrí. — Lluis Puig de la Bellacasa i Deu.
Vilademuls. — Narcís Pla i Carreras.

LLEYDA

Cervera. — Josep Matheu i Ferrer.
Lleyda. — Manuel Florensa Farré.
Seu d'Urgell. — Santiago Estapé i Pagès.
Solsona. — Eduard Aunós i Pérez.

TARRAGONA

Gandesa. — Carles Maristany i Benito.
Tarragona-Reus-Falset. — Eduard Recasens i Mercadé.
Valls-Montblanch. — Tomàs Mallol i Bosch.

VISITES ELECTORALS

DIVENDRES, DIA 20

a dos quarts de deu de la nit

ATENEU AUTONOMISTA DEL DISTRICTE VI
(Enric Granados, 32)
Parlaran els senyors:
ARNAU, DEGOLLADA, FERRER-VIDAL i els candidats

LLIGA REGIONALISTA DE GRACIA
(Salmeron, 83)
Parlaran els senyors:
RODA, VIDAL SALVÓ, SANSALVADOR i els candidats

DISSABTE, DIA 21

a dos quarts de deu de la nit

Ateneu Obrer Català de Sant Martí (Clot)
(Plaça del Mercat, 2)
Parlaran els senyors:
OMS, OMAR, PLAJA, DURAN I VENTOSA i els candidats

Ateneu Democràtic Regionalista de Poble Nou
(carrer Wad-Ras)
Parlaran els senyors:
RENAGA, VENDRELL, BREMON, SANSALVADOR i els candidats

Centre Popular Catalanista de Sant Andreu
(Sant Andreu, 146)
Parlaran els senyors:
QUERALT, BASTÉ I DURAN, ESCALAS, MARQUES DE CAMPS i els candidats

Ateneu Nacionalista Verdaguer (Poblet)
(Nàpols, 215)
Parlaran els senyors:
VIÑAS, LLACUNA, GARRIGA MASSÓ, PUIG I ALFONSO i els candidats

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

NEGOCIACIONS DE PAU AMB ABD-EL-KRIM

Madrid, 19, 2 tarda.

El periòdic de Màlaga i altres, amb referència a Melilla, donen al viatge del general Castro Girona, a bord del «Reina Regente», extraordinària importància, per relacionar-lo amb unes suposades negociacions de pau entaulades entre Abd-El-Krim i l'esmentat general.

Les referències diuen:

Vuitanta caps de càbiles reunits a les muntanyes de Beniurriaguel, baixaren a la platja d'Axdir.

A migdia, a les mines, onejaren banderes blanques i sol·licitaren del comandant de la plaça d'Alhucemas, l'obertura de negociacions.

En la matinada del dia 15, o sia dilluns passat, el creuer «Reina Regent», sortí de Río Martín, portant a bord el general Castro Girona, el coronel moro Dris Ben Said i l'assessor de la Comissaria Superior, don Manuel Ferrer Machuca.

Marxà cap a Melilla i fondejà davant de Cala Blanca.

Allí esperaren un radiograma d'Alhucemas, i rebut aquest, s'apropà al Penyal.

Seguidament desembarcaren el general Castro Girona i els seus acompanyants.

Es diu que Abd-El-Krim pretén pactar amb el Maghzen, en el sentit de quedar de cap com el Raisuni, en la seva zona, en la compresa entre el riu Kert i el Tamuda, prop del Penyal de Vélez de la Gomera; que està conforme a obrir al comerç i al progrés la costa compresa entre Sidi Dris fins a Gomara, admetent la formació de Mehalles jalifianes comandades per oficials indígenes dels que avui formen part de les tropes regulars.

Admet la construcció d'una ciutat i port a les platges d'Axdir, i l'establiment de ferrocarrils i carreteres en tota la zona, assegurant amb les mehalles que es creïn la vida i la hisenda dels europeus.

PARLA EL MINISTRE D'ESTAT

Els periodistes han visitat el ministre d'Estat per a preguntar al senyor Alba si el que hi hagués de cert en la informació publicada per alguns periòdics del matí sobre haver-se entaulat negociacions de pau entre Abd-el-Krim i el general Castro Girona, al qual acompanyaven Dris Ben Sid i el senyor Ferrer.

El senyor Alba ha contestat fent les següents manifestacions:

—Dic que de bon antuvi es pot jutjar de l'exactitud de la notícia perquè se cita el nom de Dris Ben Said i del senyor Ferrer, i tots dos es troben a Madrid.

Ara, que el general Castro Girona hagi tingut converses i pugui tenir converses, jo no ho nego.

Podrà tenir-les; podrà seguir tenint-les, però dic des d'ara que jo crec que el meu deure m'imposa una reserva absoluta en aquesta matèria, i em permetré pregar a la premsa assenyala que, per patriotisme, aci el que fa la premsa de tots els països en aquests assumptes; que és esperar a jutjar després per no ser fracassar possibles negociacions amb comentaris prematurs, encara que, com és natural, hagin d'ésser inspirats en el mateix patriotisme que jo demano.

La política del Govern sobre el Marroc, és perfectament coneguda i ha definit amb reiteració, d'una manera que, dins de tal política, tot el que passi ha d'estar en harmonia amb el que s'ha dit.

Res més senyors.

VISITA

El president del Consell ha visitat aquest matí el ministre d'Hisenda.

EL CAP DE POLICIA DE BARCELONA

Aquest matí ha estat al ministeri de la Governació, acomiadant-se del duc d'Almodóvar del Valle, el cap de la policia de Barcelona, senyor Otermin, que aquesta tarda emprèn el viatge a la capital de Catalunya.

Preguntat el ministre pels periodistes si el senyor Otermin portava tots els mitjans necessaris per al desenrotllament de la seva gestió, ha contestat afirmativament, afegint que es trobarà sense descans per a arribar a la pau social que tots desitgen.

ELS PLETS ELECTORALS

Parlant dels pleits electorals ha assegurat el ministre que tots es resoldrien satisfactòriament.

D'ESTAT

Avui han visitat el ministre d'Estat, entre altres personalitats, l'ambaixador d'Anglaterra, el cardenal Reig, el ministre de Portugal i el nou representant de Bulgària, senyor Raddes, el qual presentarà aviat les seves credencials.

També l'ha visitat una comissió d'exportadors valencians.

ELS ESTUDIANTS AMERICANS

Madrid, 19, 4'15 tarda.

La «Gaceta» publica una Reial Ordre d'Instrucció pública confirmant les beques definitives i provisionals que es concediren als alumnes de les Repúbliques hispano-americanes que cursen llurs estudis als centres de caràcter oficial.

EL DEFICIT

Al ministeri de Finances han facilitat la següent nota:

«De les dades provisionals rebudes al ministeri de Finances resulta que els ingressos obtinguts durant l'últim any econòmic pugen a 2.932.224.123 pessetes, i que els pagaments líquids executats importen 3.348.447.023 pessetes, resultant per conseqüència una diferència o déficit de 416.222.900 pessetes; però com que en els ingressos es troben compresos 500 milions per la negociació d'obligacions del Tresor, deduint aquesta quantitat dels ingressos, el déficit resultant és de 916.222.900 pessetes, déficit que, comparat amb el de 1921-22, que importà 1.101.400.305 pessetes, resulta aminorat en 185.217,405 pessetes.

ESTUDIANTS PORTUGUESOS A MADRID

A les vuit del matí han arribat a Madrid, en tren especial, els estudiants portuguesos que integren l'Orfeó i la Tuna de Coimbra.

Els escolars portuguesos han estat rebuts a l'estació de Les Delicies pel ministre de Portugal, senyor Melo Barreto; el cònsol, senyor Carvalho, i gran nombre d'estudiants madrilenys.

Acompanyen els estudiants portuguesos alguns catedràtics.

Des de l'estació i acompanyats d'escolars madrilenys s'han distribuït per diversos hotels de la Cort.

A migdia, una comissió d'estudiants portuguesos ha visitat l'alcalde i el governador civil per a saludar en llurs persones al poble de Madrid.

VISTA D'UNA CAUSA

Avui ha continuat al Consell Suprem de Guerra i Marina la vista de la causa instruïda per l'existència d'un dipòsit particular a l'establiment de Remunta d'Ecija.

Acabada la lectura dels informes dels defensors, el fiscal ha fet el resum dient que no hi havia delicte per voluntat, sinó que al contrari, el fons particular beneficiava els interessos de l'Estat, però subjeciant-se estrictament a la llei, la qual prohibeix aquests fons particulars, no tenia més remei que mantenir les seves conclusions.

Els defensors han rectificat breument.

Seguidament el Consell Suprem s'ha constituït en sessió secreta per a deliberar, i continua reunit una hora.

Encara que la sentència no s'ha donat a conèixer, les impressions són optimistes.

LA PRESENTACIO D'ACTES

Madrid, 19, 5'15 tarda.

A la secretaria del Congrés han facilitat aquesta tarda la següent nota oficiosa:

«Diumenge vinent hi haurà ja diputats de les noves Corts perquè des d'aquest dia, ho seran els que resultin proclamats per l'article 29 de la llei electoral, i amb tal motiu ha d'aplicar-se el que el reglament del Congrés disposa en virtut de l'última reforma respecte a la presentació de credencials a la secretaria de l'esmentat cos legislador.

Com que l'omissió de qualsevol de les formalitat exigides podria ésser motiu de dificultats, fàcilment evitables, creiem oportú recordar que la presentació de la credencial ha de fer-se personalment pels diputats proclamats que es trobin a Madrid, abans del dia d'obertura de les Corts, acompanyant un ofici signat necessàriament per ells mateixos qual imprès es facilita, en la secretaria del Congrés, en el qual facin constar el domicili, la professió, l'empleu o càrrec, comissió o funció que exerceixen o hagin exercit durant els anys anteriors al dia de l'elecció.

Els que foren diputats per primera vegada acompanyaran també certificació de llur naixement, i respecte els que siguin funcionaris públics, ultra els expressats documents, hauran d'acompanyar l'acús de rebut que els remetrà el respectiu ministeri, en comunicar a aquest la qualitat de diputat, segons prevé el Reial Decret del 27 d'octubre de 1887.

MANIFESTACIO DE SIMPATIA

Diu un periòdic:

Entre alguns elements de la Casa del Poble es ve parlant del propòsit de realitzar una manifestació de simpatia al general Aguilera el dia primer de maig, després de la manifestació obrera amb que celebren anyalment la Festa del Treball.

El projectat acte seria l'expressió del sentiment de la classe treballadora a favor de l'actuació justa, enèrgica i independent del Consell Suprem de Guerra i Marina.

ROBATORI

Sant Sebastià. — A la Central de Correus fou detingut anit passada un xicot de 16 anys que registrava els valors dipositats en l'apartat i que s'havia apoderat d'alguns plecs i cartes.

Es recuperà tot.

El lladre fou posat a disposició del jutjat.

ELS OBRERS DE BILBAO

Bilbao. — Anit passada se celebrà al barri de Santuchu una reunió d'obrers del ram de la construcció i una altra dels del ram de la fusta.

En ambdues s'aprovaren les bases de la Conferència General del Treball i al final s'acordà anar a la vaga general com a final de la campanya a favor dels presos i processats per delictes polítics i socials.

BATUSSA

León.—Entre minyons del poble de Puente de Alba i els de Huerga hi ha hagut una sagnant batussa per rivalitats amoroses.

S'escometeren a garrotades i cops de pedra, i resultaren alguns ferits, entre ells un de molt greu.

GENERAL ARRESTAT

Madrid, 19, 6'15 tarda.

Aquest matí ha estat al ministeri de la Guerra el general Sánchez Ortega, el qual ha entrat aquesta tarda a presons militars per a complir el mes d'arrest que li fou imposat pel Consell Suprem de Guerra i Marina.

MANIFESTACIONS D'EN ROMANONES

El comte de Romanones ha assistit avui al seu despatx oficial del ministeri de Gràcia i Justícia.

Parlant emb els periodistes sobre les eleccions, ha dit:

—Mai estigué el ministeri de Gràcia i Justícia tan allunyat d'aquest assumpte de les eleccions com en la present ocasió.

S'ha respectat en absolut el criteri dels jutges en ço que respecta als processaments de municipis, que han estat relativament escassos. Demés, no s'han fet trasllats de personal. S'ha dirigit una circular als presidents de les Audiències i degans dels Col·legis nNotarials, per tal que es compleixi el disposat tocant a la fe notarial, de manera que els candidats tinguin el major nombre de facilitats per a defensar llurs drets.

Un periodista ha preguntat al ministre:

—Quan passarà vostè a presidir el Senat?

El ministre ha contestat que abans del 24 de maig pròxim, segurament, la qual cosa és el seu major desig.

—I respecte els candidats agraris a la «provincia» de Guadalajara, què ens diu vostè?

—L'únic que puc dir-los és que desitjo que triomfi la voluntat del poble. Si la provincia d pGuadalajara vol tenir representants agraris els rebré amb simpatia.

Jo tinc enfront un candidat agromilitar i comprendran que si em venç es donaria per primera vegada en la història electoral d'Espanya el cas que un ministre fos derrotat, després de representar 36 anys un districte.

Ha terminat el comte de Romanones dient que no és partidari de l'article 29, per la qual cosa a Guadalajara cercara un mitjà de què hi hagi elecció.

I ha exclamat, finalment:

—Senyors, a mi el contacte amb el cos electoral em rejoveneix.

MORT PER LA GUARDIA CIVIL

Orense. — La guàrdia civil sorprengué al poble de Coronado diversos individus que perseguia fa alguns dies.

Un d'ells intentà fugir, disparant contra els guàrdies, i aquests feren foc, matant-lo. Es deia Domènec de la Paz i s'havia fugat en unió d'altres diversos de la presó de Castro Candela. Estava relamact per diversos jutjats.

Un dels presos quel acompanyà en la fugida es diu Florentí Pérez Crespo, al qual detingué la guàrdia civil. Sofria condemna en l'esmentada presó per doble assassinat.

ESTRANGER

Les concessions Chester

Londres, 19.—L'Agència Reuter diu que als cercols autoritzats s'aprova l'actitud de França en assenyalar al Govern dels Estats Units que el fet d'haver concertat Turquia recentment les concessions Chester constituia una violació de l'acord de 1914, el qual donava a França la dita concessió a canvi d'un anticip de 20 milions de lliures turques.—Havas.

La desfeta dels irregulars irlandesos

Dublin, 19.—Les tropes nacionals han sitiat alguns irregulars en una gruta del comtat de Kerry.—Havas.

Washington, 19.—Les autoritats han ordenat la deportació de l'agitador irlandès Jim Larkin.—Havas.

BARCELONA

Robatori

Aprofitant una estona que no hi havia ningú, entraren lladres, a un col·legi municipal de noies del carrer de Mallorca, 408, previ espanyament de porta i s'emportaren dues màquines d'escriure.

Desgràcia

Aquesta tarda ha estat conduït al dispensari de la plaça de Sepúlveda Alfons Sala Corominas, de 18 anys, d'una ferida greu al peu.

Anava agafat a la part posterior del tramvia núm. 15 de la línia de les Corts, i, en arribar al carrer d'Aribau, davant del núm. 12, li fallaren les forces i es deixà anar, agafant-hi el remolc.

Després d'assistit fou portat a la clínica del doctor Puig Sureda.

Dels afores

SANS

OBSEQUI

La societat Circol de Sans ha obsequiat a son vice-president En Lluis Piera amb un àpat íntim com agraiment al seu concurs al festival benèfic que tingué lloc fa poc i el producte del qual es repartí entre els pobres de la barriada convertit en alguns milers de bons.

Ocupen la presidència l'homenatjat senyor Piera, el president del Circol senyor Llobet i els senyors de la Junta i Comissió de beneficència senyors Solà, Guilera, Carbó, Tous, Davi, Olié, Martisella i Lovet.

Entre els comensals que arribaren a uns seixanta, hi havia el diputat de la Mancomunitat senyor Granié, el conseller del districte senyor Tomàs, l'ex-conseller senyor Balañà, el secretari del Jutjat senyor Ferrando, el president de la Federació Patronal senyor Molins i una comissió representant a la Unió de Industrials del districte i també les més importants personalitats del mateix.

Enviaren l'adhesió els senyors Batalla i els consellers municipals Gabarro i Anglada E.

El president de la Comissió organitzadora del festival senyor Guilera va començar els brindis posant de manifest que l'homenatjat ultra del seu concurs personal al festival va satisfer totes les despeses que ocasionà la festa, que no foren poques, aconseguint-se d'aquesta manera que la recaptació íntegra arribés a mans dels pobres.

El president del Circol senyor Llobet, després de posar de relleu la tasca del senyor Piera, va fer remarcar la desproporció que hi ha entre un homenatge d'aquesta mena i els mereixements de l'homenatjat, ja que s'ha de tenir en compte, va dir, da que porta el cognom «Piera» i és fill d'En Salvador Piera, a qui es deu l'existència del casal, acabant dient que la millor manera d'homenatjarlo era honorant la memòria del seu pare collocant en lloc ben alt del casal una placa amb el seu nom.

El festejat tingué paraules d'agraiment per a la Comissió, autoritats, Ajuntament i premsa, ja que tots contribuiren a l'èxit de la festa i especialment al senyor president per les belles paraules que diu li arribaren a l'ànima.

L'àpat fou servit esplendorosament i la banda del Circol amenitzà l'acte interpretant escollides composicions.

Els esports

CARRERES DE CAVALLS

Com dèiem, són esperats alguns cavalls procedents de la reunió de Sevilla, esperant-se l'arribada de tres, segons telegrama rebut a la societat, de València.

Així mateix ha rebut la societat de carreres un important stock de cartells procedents de Viena, els quals seguramente cridaran l'atenció del públic per llur esmerada impressió i per l'elegància i propietat del dibuix.

S'està construint al prat de l'Hipòdrom una elegant tribuna, la qual serà reservada als socis de Barcelona Turf.

DE L'AUTODROM

Un d'aquests dies surt cap a París el director de l'Autòdrom de Sitges, senyor Armangué, per a gestionar assumptes relatius al càrrec que ocupa, entre els quals figura el convocar una reunió de determinats elements de l'automobilisme, encaminada al major èxit de la gran pista.

Sembla probable que aquest, acompanyat d'un dels arquitectes de l'autòdrom surtiran també aviat cap a Itàlia en visita d'inspecció de l'autòdrom de Milà, reunint-se allí amb el senyor Armangué per a traçar el pla definitiu dels serveis de tota mena anexos al funcionament d'un autòdrom, proxima com és ja la data d'inauguració del que tan activament s'està duent a cap a casa nostra.

Del 20 al 30 d'abril
o sia des de demá,
venda extraordinária
de
BARRETS
DE PALLA
models 1923
amb
10 PER 100
DESCOMPTE
Oferim aquest aventatge al començament de temporada perquè el públic propagui la baratura i elegancia dels nostres models.
VENDES AL MAJOR I DETALL
CASA VILARDELL
Hospital, 36 i 38. - Sucursals
Comte Asalto, 5; Carme, 73
Riera Baixa, 26.
Fontanella, 17
Magatzem: Barbara, 16 bis.

A l'Ajuntament

Consistori del 18 d'abril de 1923

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde accidental, N'Enric Maynés, a les sis de la tarda s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegeixen i aproven les comunicacions:

De l'Alcaldia assabentant el Consistori dels assumptes informats per la Comissió de Govern en junta del 12 de l'actual i aprovats per la mateixa alcaldia.

De l'alcalde, senyor marquès d'Alella, assabentant el Consistori que s'absenta per vuit dies de la ciutat i que s'encarrega accidentalment de l'Alcaldia el primer tinent N'Enric Maynés.

De l'alcalde de Sant Sebastià agraint les atencions tingudes amb la representació d'aquell Municipi, que va concórrer a la inauguració de la Fira de Mostres.

De la Secretaria posant a l'aprovació del Consistori l'extracte dels acords presos durant el mes de març proppassat.

De l'Alcaldia relatiu a l'abonament dels jornals als individus de les brigades municipals.

DEL DAMUNT LA TAULA

El dictamen proposant unes bases per a un Reglament d'installacions d'abeuradors a la via pública i la zona sols dins la qual podran establir-se és aprovat amb una esmena del senyor Olivella.

També s'aprova accedir a la jubilació demanada per l'escrivent Alexandre Puig.

SUBSTITUCIO DE LES BRIGADES MUNICIPALS

El dictamen adjudicant, en mèrits del resultat del concurs a la Companyia «Materials i Edificacions S. A.» el subministre de personal, eines i transports que necessiti la Direcció General de Serveis Tècnics en les obres que s'hagin de fer per administració promou una llarga discussió.

També prengué part al concurs la societat «Foment d'Obres i Construccions», la proposició de la qual ha estat desestimada.

El senyor Marial impugna el dictamen, suposant que la Companyia «Material i Edificacions» no complirà els preus baixos que ha ofert; que és una raó social que no és coneguda i s'exposa a provocar vagues a causa dels baixos preus que ha ofert que l'obligaran a rebaixar el jornal dels treballadors. Diu, també, que s'ha de prescindir del dictamen dels tècnics municipals, perquè no poden saber si en definitiva els preus oferts són més baixos que els del Foment.

El senyor Tusell li contesta llegint l'informe favorable del cap dels Serveis Tècnics, al qual la Comissió s'ha assessorat per a dictaminar que era més convenient l'oferta de la Companyia «Materials i Edificacions». Creu que serà més beneficiosa i que aquest dictamen es presenta per a suprimir aquestes brigades municipals, on van a parar tota la gent inepte que, no servint per a fer res o no tenint ganes de treballar, els regidors es veuen obligats a recomanar perquè els col·loquin o visquin a despeses de la Caixa Comunal.

El senyor Maynés hi intervé, dient que no es pot de cap manera refusar una ofrena que ofereixi els serveis a més baix preu. Cal, sí, que s'estigui amatent per a veure si el concessionari compleix o no les bases del concurs, i, en cas d'incompliment, anul·lar-lo i incautar-se del dipòsit de garantia.

A instància del senyor Marial es vota nominalment el dictamen i és aprovat per 23 vots contra 9.

DESPATX ORDINARI

Es llegeixen els dictàmens emesos per les diferents Comissions, entre els quals creiem dignes d'esment:

El que adjudica a favor de la Companyia Arrendatària de Tabacs el solar B, illa 5, secció 1 de la Via Laietana (aquest dictamen de la Comissió de Reforma és escrit en catala.)

El que acorda posar a disposició de la Comissió de Beneficència (al Banc Hispano Colonial) 50.000 pessetes del Pressupost extraordinari, per atendre despeses indispensables que no tenen consignació adequada en el Pressupost ordinari;

El que destina 100 pessetes per adquisició d'una llotja en la funció del Teatre Romea a profit de les Escoles Catalanes de l'Associació Autonomista Catalunya del Districte V (també és redactat en català i també ho són els dictàmens presentats pels Negociats d'Obres Públiques d'Obres Particulars i d'Urbanització i Reforma.

La Comissió de Cultura proposa l'aprovació d'una relació de l'esmerçament de 600 pessetes per a despeses de Secretaria de la Banda Municipal; concedir un premi de 50 pessetes per al concurs d'obres d'educació musical que organitza l'Ateneu Igualadí de la Classe Obrera; un altre premi de 300 pessetes al Concurs d'Enginyeria i un de 300 pessetes al Concurs d'Arquitectura que organitza el Centre Excursionista de Catalunya.

PROPOSICIONS

Una dels senyors Nadal, Bordas, Degollada i Tusquets perquè l'Ajuntament en corporació assisteixi a l'acte inaugural de l'Exposició d'Art de primavera, que tindrà efecte el 30 de l'actual al Palau de la Indústria. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Cararach, Olivella i Junyent perquè es destinin 100 pessetes al pagament de la llotja del partit de futbol celebrat el diumenge passat a benefici de l'Hospital Clínic. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Bordas, Degollada, Tusquets i Nadal perquè siguin facilitades les plantes necessàries per a l'exornament convenient de l'Exposició de Primavera. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Sansalvador, Nonell, Nadal, Tusquets i Tusell perquè sigui aixecat un cadafal al lloc que es destini per a la festa d'Infants i Flors que el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria celebrarà el 10 del vinent maig al Parc Güell; i que l'Ajuntament destini per a la dita festa una subvenció de 2.000 pessetes. (Aprovat el primer extrem i el segon passa a la Comissió de Finances.)

Una altra dels senyors Nadal, Plaja, Junyent, Marial, Quirós i Gabarró perquè l'Ajuntament assisteixi en corporació a la festa dels Jocs Florals que se celebrarà el dia 6 del vinent maig al Palau de la Música Catalana i que es facilitin les plantes necessàries per a l'exornament del local. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Degollada, Palau i Tusquets dient que, per a contribuir a les despeses que s'ocasionin amb motiu de l'assistència dels delegats del P. E. N. Club de Catalunya a la reunió del Pen Club de Londres, convocada per al dia primer de maig vinent i a la qual assistiran delegacions de les principals ciutats d'Europa, se subvencioni als esmentats delegats amb la quantitat de 1.500 pessetes.

Una altra dels senyors Plaja, Bordas, Bremon, Quirós i Matons perquè es contribueixi amb la quantitat de 1.000 pessetes a les festes del segon aniversari del Foment de la Sardana de Barcelona, festes que es celebraran els dies 21, 22 i 23 de l'actual. (Aprovada.)

Una altra dels senyors Tusell, Bremon, Matons, Bordas i Blajot perquè amb motiu de la Festa de l'Estudiant, que tindrà lloc per la diada de Sant Jordi, Patró de Catalunya, organitzada per les entitats escolars nacionalistes de Barcelona, el concert públic que hauria de donar la Banda Municipal al lloc de costum el diumenge dia 22, se celebri als jardins de la Universitat Nova el mateix dia; i que per a subvenir les despeses de la festa, audicions de sardanes, festival de teatre, actes d'afirmació patriòtica, etcetera, es concedeixi la quantitat de 500 pessetes. (El primer extrem passa a l'Alcalde, el segon a la Comissió de Finances.)

Una altra dels senyors Escolà, Tusell, Cararach, Viza, Nonell, Matons i Trius: Primer, que el dia de Sant Jordi, Patró de Catalunya, una Comissió de l'Ajuntament assisteixi a la festa religiosa del Palau de la Generalitat; segon, que siguin endomassades les Cases Consistorials i Tinències, s'hissi la bandera i vesteixi de gala la guardia municipal; tercer, que la Banda Municipal doni un concert a la plaça del Rei. (Aprovats el primer i segon extrems, i el tercer passa a l'Alcaldia.)

MOCIONS

EL PAS A NIVELL DE LA CARRETERA DE RIBES

El senyor Escolà diu que, malgrat les queixes unànimes per les catàstrofes que sovint s'esdevenen a l'encreuament del ferrocarril del Nord amb el tramvia del Clot i Sant Andreu a la carretera de Ribes, fa pocs dies es va córrer imminent perill que haguéssim de plorar una altra catàstrofe; sort hi hagué que el maquinista del tren va poder parar la locomotora arran mateix de l'encreuament mentre hi passava un cotxe del tramvia que va passar perquè no hi havia les tanques posades. Allí no hi ha cap delegat de l'autoritat que imposi cura i prudència als conductors del tramvia i del tren. Jo prego al senyor alcalde que es prenguin enèrgiques i prompte resolucions per a evitar una altra catàstrofe.

El senyor Santamaria, diu que la Comissió de Govern nomenà una ponència dels senyors Maynés i Marial per tal que, amb urgència l'Ajuntament provisionalment hi posi de sa part (encara que no li pertany) tot l'indispensable per a salvaguardar la vida dels ciutadans, ja que aquestes grans empreses es volen desentendre de fer-hi res per sa part.

El senyor Palau demana que s'obligui a parar la marxa dels trens abans de travessar el pas a nivell.

El senyor Bordas diu que en la sessió d'ahir de la Comissió de Foment, es parlà de que, en la reunió haguda (per iniciativa del Govern civil) dels tècnics municipals, Direcció d'Obres Públiques i Divisió de ferrocarrils, en principi s'acordà fer una sèrie de construccions, d'avisos, campanes i tanques automàtiques que indiquin la proximitat dels trens i privin el pas, a l'encreuament de la via en aquell moment.

Per tant, l'Ajuntament se'n preocupa i és d'esperar que aviat seran impossibles altres catàstrofes.

El senyor Maynés, diu que, efectivament, en la Junta dels tècnics municipals, de la Direcció d'Obres Públiques i Divisió de ferrocarrils, es redactà una reglamentació i es planejà la installació d'aparells indicadors, arribant a cent metres de distància la presència del tren i a més establint les parades dels trens i dels tramvies, abans de creuar la via.

Tot això es fa per qui té autoritat de fer-ho, la Divisió de Ferrocarrils; l'Ajuntament no pot fer-hi res, més que recomanar-ho i les Empreses ho atendran o no, i l'Ajuntament no podrà aplicar-los cap sanció, perquè aquesta autoritat la té el governador.

Però malgrat el que acabo de dir, demà disposaré que prop del pas a nivell hi hagi un guàrdia urbà perquè faci les indicacions necessàries.

Puc també dir que ha estat a Barcelona un enginyer de la Direcció central de la Companyia del Ferrocarril del Nord, per a estudiar la supressió de tots els passos a nivell en el Pla de Barcelona.

El senyor Escolà reitera el prec de que l'alcalde ordeni les parades.

El senyor Nadal, tinent d'alcalde del districte desè, diu que ordenarà als guàrdies que facin complir les disposicions que donarà l'alcalde.

El senyor Santamaria. Que consti que tot el que faci l'Ajuntament ho fa per a salvaguardar als ciutadans, sense tenir-hi cap obligació i que si per dissort hi hagués alguna altra desgràcia, aleshores que no se'n faci responsable a l'Ajuntament, perquè amb els guàrdies no ho ha evitat. Els que en seran responsables són les Companyies del ferrocarril i del tramvia que no compleixen els deures d'humanitat.

El senyor Palau, demana a l'alcalde que ordeni fer les parades als trens i als tramvies.

El senyor Maynés diu que l'alcalde sols pot ordenar-ho al tramvia; que al tren qui li ha de manar és la Divisió de ferrocarrils, per ordre del governador. Fa observar que està mancat de guàrdies urbans per a les atencions ordinàries de vigilància i no es pot distreure gaire temps en aquests afers extraordinaris, ho farà sols transitòriament.

I no havent-hi altres assumptes a tractar, declarà closa la sessió a les 8'50 del vespre.

AUTORITZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIO, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

Notes de la Generalitat

A primera hora d'aquesta tarda, el senyor Puig i Cadafalch ha rebut els periodistes a la Presidència.

El senyor Puig els ha manifestat que al matí havia assistit a la cerimònia de presa de possessió de benifet de Sant Jordi, i que més tard ha assistit a la reunió del Consell Permanent.

En aquest s'han despatxat assumptes de tràmit.

Ha afegit el president que la setmana entrant el Consell no celebrarà reunió.

EL PRIOR DE SANT JORDI

A les onze del matí, tal com s'havia anunciat per mitjà d'unes artístiques invitacions, a la capella de la Generalitat ha tingut lloc la presa de possessió del benifet de Sant Jordi. El vicari general don Francesc Parès ha donat possessió al nou Prior doctor Antoni Berenguer. Han actuat de testimonis el president de la Mancomunitat de Catalunya don Josep Puig i Cadafalch, don Josep Clapers i Berenguer, don Joan Berenguer i Sala i don Lluís Rovira i Malla. El secretari cancellari ha llegit en català el decret de possessió.

Després d'aquest acte s'ha cantat un cant litúrgic a Sant Jordi i una Antífona a la Verge.

Estaven presents a l'acte, ultra el president: els consellers senyors Vallès i Pujals i Sol i Riera; els diputats don Jaume Bofill i Matas, Capmany i Bonmatí; canonges Llobera, Gasia, Cardó, Dachs, Ribó, Casanyas, Vilà, Garriga, Carreras; el P. Antoni M. de Bàrcelona, doctor don Eudalt Serra, mossèn Francesc Baldalló, Ivon l'Escop, doctor Manuel Mestres, P. March S. J., mossèn Josep Planas, doctor Antoni Griera, mossèn Moisès Alujas, representacions de la Lliga Espiritual de Barcelona i Bonanova, Amics de l'Art Litúrgic, cavallers de Sant Jordi, Associació de Música da Camera, Institut d'Estudis Catalans i moltes altres distingides personalitats i clerecia, el rector i catedràtics del Seminari.

COMISSIÓ PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Finances:

Informe al governador en el recurs interposat per la Companyia «Gran Metropolità de Barcelona, S. A.», contra un acord de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, negant l'exempció del pagament de l'arbitri als automòbils camions de propietat de l'esmentada Companyia.

Idem id. sobre el recurs deduït per don Francesc Margenat contra el pagament de la quantitat que li exigeix l'Ajuntament d'aquesta capital en concepte d'arbitri sobre la quantitat de vi que li fou aforada.

Idem id. en el recurs formulat per la donya Josepa Centens contra un acord de l'Ajutament d'aquesta ciutat pel qual es desestimà la instància que presentà relacionada amb el pagament de certa quantitat pel concepte de vi de sistema de repartidor, pel qual fou aforament en una finca de la seva propietat.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament d'Ullastrell per a emetre un empréstit de 50.000 pessetes destinades a la construcció d'un edifici per a Casa Consistorial, Escoles nacionals, habitacions per a mestres i altres dependències.

EL «BUTLLETI DELS MESTRES»

Ha sortit el núm. 30 del «Butlletí dels Mestres», el qual conté el següent sumari:

«L'organització de l'ensenyament». Pedagogia: «Per l'ensenyament de la llengua catalana. La preparació dels mestres», per Alexandre Galí. — Llibres per a la nostra joventut. El bell projecte que es duu a terme per Joan Capó Valls de Padrinas. — Vida escolar: Ensenyament de la Història Natural. Una lliçó de Mineralogia. Les reformes cristallines. «Quarços», per Joaquim M. de Barnola, S. J. — Del carnet del mestre. — Assaigs de valoració dels ensenyaments de l'escola primària. — Llibres. — Revistes. — Noticies breus.

AL RITZ

Apat d'homenatge a Valery Larbaud

Ahir, al Ritz, un grup d'homes de lletres i artistes celebrà un àpat d'homenatge al nostre illustre hoste el poeta i crític Valery Larbaud.

L'àpat era organitzat per elements de la Revista, de l'Expansió Catalana i de l'Ateneu Barcelonès.

Al costat del senyor Valery Larbaud, que presidia, s'assegueren a dreta els senyors Georges Dwelshavers, director del Seminari de Psicologia; Joan Estelrich, director de la Fundació Bernat Metge, i Vicens Solé de Sojo, i a esquerra el poeta Josep Maria de Sagarra, el famós Francesc Pujols i els crítics Alexandre Plana i J. Farran i Mayoral. Hi havia també els senyors Balmau, doctor Joaquim Borralleras, Alexandre Galí, E. Martínez-Ferrando, Ramon Campmany, Rossend Llatas, Lluís Bertran i Millàs-Raurell.

No pogueren assistir-hi i s'hi adheriren efusivament els senyors Josep Maria Junoy, Pere Corominas, Ll. Nicolau d'Olwer, Josep Barbey, E. Duran Reynals, etc., etc.

L'àpat decorregué amb la major cordialitat i a l'hora del xampany s'aixecà el senyor Vicens Solé de Sojo, el qual, en nom de tots, i en francès, oferí gentilment l'homenatge a Valery Larbaud, recordant-li uns versos seus, fort escaients.

Contestà l'homenatjat amb un discurs cordial i sense retòrica, dient que portava als homes de lletres catalans la salutació dels seus companys de París, i expressivament dels directors d'algunes revistes.

Agraí el banquet i agraí també el present de llibres que per iniciativa i conducte del poeta López-Picó li han fet els escriptors d'aquí.

La primera tasca que tindré, en tornar a París — digué — serà de consagrar-me a la lectura d'aquesta bella producció. Les lletres catalanes floreixen d'una faisó meravellosa.

Té frases d'elogi pel primer volum de la Fundació Bernat Metge, que ha començat la seva obra reixint-hi perfectament.

«El text de Lucreci, que més familiar, em servirà per compendre millor la traducció catalana, i perfeccionaré els meus coneixements de la vostra llengua.»

Diu, en acabar, que fora el seu gust contribuir a la difusió i coneixement d'aquesta traducció i que instituirà en la seva «Revue Européenne» una rúbrica catalana a càrrec d'un dels millors crítics catalans d'avui.

La conversa amical s'allargà fins a mitja nit.

Fou una festa sòbria de paraules. L'homenatge correspongué a la nostra tradició i al que la distinció de l'homenatjat corresponia. Un elogi de la seva personalitat i de la seva obra resultava inútil, entre companys que la coneixen a fons.

S'ha honorat a Valery Larbaud, l'intelligent europeu que ens ha tramès les més fines impressions d'una Europa que potser no tornarà més; s'ha honorat l'esperit meditatiu i discret, ple de suggestions, nodrit d'una vasta cultura no declamada.

Uert és que Valery Larbaud, ha vingut aquesta vegada en to de modèstia. Les seves conferències eren només de divulgació. Però prou se'n bem d'ell com, del seu Barnabooth, que és sempre molt més penetrant i molt més complicat del que sembla.

Govern civil

INSPECCIO

La Junta d'espectacles ha visitat els teatres Apolo, Aliança, Barcelona, Bohèmia, Bosc, Circol Barcelonès i Circol de Sans, per a veure si estan en degudes condicions les installacions per a combatre els incendis.

Demà continuarà les inspeccions.

N'HI HA QUE SON TOSSUTS

«La Correspondència d'Espanya» insisteix que és cert la famosa notícia d'haver estat descoberta al Prat del Llobregat una derivació de la línia telefònica oficial utilitzada per un partit polític i un sindicat.

El governador, que ja havia desmentit oficialment la notícia, s'ha dirigit als caps de Telègrafs i de Telèfons i uns i altres han contestat que, així que van tenir coneixement del ruper que circulava, ordenaren investigacions i en resulta que no s'ha trobat cap derivació ni sembla d'haver-n'hi.

LES TERRES CATALANES

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Noves electorals

...r el senyor Florensa, candidat ...nalista d'Acció Lleydatana, visi... veïna població d'Alcarràç, acom... del diputat de la Mancomuni... per aquest districte, En Marian ...s i de l'advocat En Josep Sol, ...el prestigiós conseller de la Man... ...nitat i president de la Diputació de Lleyda, don Roma.

La majoria de la població sortí a ...is i els tributà unes manifesta... d'afecte que deixen veure la ma... aclaparadora que tindrà a Al... la candidatura lleydatana del ...r Florensa.

Per veure de contrarrestar aquest ...dament d'entusiasme, avui, el ...dat encasellat pel govern cen... ...a, senyor Dualle ha anat a Alcarràç acompanyat del diputat de la Mancomunitat per Cervera-Solsona, ...r Agelet. Ha estranyat a molts que no hi anés cap representant signi... del reformisme. Sembla que no ...quedar gaire contents de la rebu... que han vist, encara que s'obsti... a ésser cecs, que l'acte del dis... de Lleyda no serà per altre que ...prestigiós lleydatà senyor Flo...

— El diari liiberal «El País», ha em... una violenta campanya a favor de la candidatura per la Seu d'Urgell ...seu propietari senyor Serradell, en contra de la nacionalista del senyor ... En els termes en què s'expres... tothom hi veu l'indici de que té ...segura la derrota del senyor Ser...

A favor de l'Hospital

El vocal de la Junta de la Casa de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Lleyda, don Felip Solé, ... de l'Escola Normal de Mes... de Lleyda, ha anat acompanyat del secretari i majordom de la Junta i de don Lluís Postius, marmessor de donya Rosa Aixut, a possessionar-se d'una finca de Carenyena que va dei... ...ementada senyora a favor de l'Hospital de Lleyda.

Diverses noves

El governador ha tramès a la Co... Provincial el pressupost carce... del partit judicial de Viella, per ...informe.

— S'han tornat a reunir la Comis... de Fires i Festes per a tractar de la festa major de Sant Anastasi, i ul... els detalls.

— El dia 22 es farà la festa de l'Ar... ...aria de les Quaranta Hores, amb diversos cultes a l'oratori dels ... i processó que recorrerà els car... de Cavallers, Tallada, Palma i ... i la plaça de Sant Joan.

La Sagarra

IGUALADA. — Un nombre respecta... de teresianes d'aquesta ciutat, diu... passat anaren a Montserrat, ...nt-se a la pelegrinació general ...na que hi havia en aquell mo... presidida pel compatrici igua... il·lustre doctor don Gabriel Au... Un cop acabada la processó de les torxes, retornaren entusiastes i ... per a prosseguir noves creua... en favor de la religió.

— L'Ateneu Igualadí va donar-hi una conferència el professor de Lite... de l'Escola Normal de Lleyda, En Jesús Sanz Poch, desenrotllant el ... la literatura catalana moderna i les seves valors universals. La no... concurrència que assistí a l'ac... aplaudí sorollosament el docte conferenciant.

— Diumenge s'efectuà, amb força ..., el formós acte de la Primera Comunió al Reial Col·legi de les Es... Pies. L'església i cambril de la Verge de la Pietat produïa un bon efecte per la il·luminació esplèn... Féu la plàtica adequada el ze... ...nd. P. Pere Mestres, rector del Col·legi.

— El metge d'aquesta població, doc... Francesc de P. Folch, ha estat ele... per a formar part de la Junta del Col·legi de Metges de la província.

— La Companyia Peninsular de Te... ha ampliat la línia telefònica d'aquesta ciutat a Martorell, tal com ...icità temps enrera la Federació Patronal. Donat el desenrotllament dels nostres comerç i indústria, era inajornable semblant millora.

— Ha començat la tanda d'exercicis espirituals organitzada per la Congregació Mariana. Tenen lloc als vespres a l'església de Nostra Dona del Roser veient-se concorreguts per molts joves i homes, desitjosos d'escoltar la càlida paraula del zelós jesuïta reverend P. Josep M. Pijoan.

— Darrerament, han vingut a jugar al camp de l'Ateneu Igualadí i Joventut Nacionalista els equips de futbol Tàrrega F. C. i Terrassa F. C., respectivament.

— Ha mort a una edat avançada el distingit i antic comerciant don Josep Cardona i Riba, home d'una bondat i virtut excel·lents. Havia estat regidor de la ciutat i gaudia de moltes simpaties.

A la seva família i especialment al seu fill, don Lluís, trametem l'expressió de condol, desitjant-los a tots una cristiana resignació.

— Igualment acabà els seus dies el senyor En Jaume Borràs Carafí, pare dels apreciats sacerdots reverends Josep i Narcís Borràs Aguilera, als quals acompanyem en llur just sentiment.

— Per a donar un concert a Tolosa (França), eixiren el director del Conservatori de l'Ateneu, don Manuel Bargunó i el professor don Santos Sagrera, divendres passat envers aquella capital estrangera. L'audició degué tenir lloc diumenge, essent dedicada exclusivament a la música catalana. Molt ens plau aquesta expansió del nostre art tros enllà de les fronteres de la pàtria.

— S'assegura que el senyor jutge d'aquest partit, N'Enric Cerezo, ha estat ascendit a tinent fiscal de l'Audiència de València.

— És interessant el darrer nombre del Butlletí de la Federació Patronal. Insereix, entre altres articles i noves el Reglament provisional per a l'aplicació de la llei reformada relativa als accidents del treball de 10 de gener de 1922.

MATARO

L'Agrupació Científico-Excursionista diumenge passat efectuà una visita al Monestir de Poblet. Els excursionistes es dividiren en dues colles, una que marxà el dissabte al matí i visità Tarragona, i una altra que marxà la tarda d'aquell dia s'ajuntà amb l'altra a Montblanch per a continuar després junts l'excursió.

— Al saló d'actes del Foment Mataroní es celebrà la vetllada anyal organitzada per l'Associació de la Santa Infància que amb tant d'entusiasme i zel dirigeix el Rnd. Mn. Miquel Querait.

Hi prengueren part alumnes de tots els col·legis mataronins, pronunciant-hi, al final, parlaments el director diocesà de l'obra de la Santa Infància, Dr. Homs, i l'ecònom-arxiprest, Dr. Samsó.

— S'ha ajornat per al vinent diumenge l'excursió col·lectiva que la Junta i Comissió Artística de la Societat Iris havien organitzat per a diumenge passat a la ciutat de Girona.

— Organitzat per l'Orfeó Mataroní, diumenge a la tarda donaren un concert, en la sala d'espectacles del Círcol Catòlic d'obrers, les germanes Serafina i Dolors Bignotti.

Les escollides composicions que la primera cantà acompanyada al piano per la seva germana, tan bellament i amb tant de sentiment executades, meresqueren unànims aplaudiments del nombrós públic.

— En el salonet-aparador de l'ebenista En Ramon Cañellas, de la Rambla Mendizàbal han estat exposats aquests darrers dies alguns treballs que l'Escola d'Arts i Oficis presentarà al concurs obert per la Mancomunitat de Catalunya, per a escollir i premiar algun treballs dignes d'ésser exhibits en l'Exposició del Moble i Decoració d'Interiors.

— Ha sortit un número extraordinari de la «Fulla Pomel·lista», dedicat a la Verge de Montserrat.

— Dimarts es celebrà a l'església de Santa Maria el tercer aniversari del qui fou bisbe de Girona Dr. Francesc Mas i Oliver. Fou oficiant el Dr. Rials, cantant-se per la capella de música la missa de «Requiem» del mestre Ribera.

— Dilluns a la tarda passà a millor vida la virtuosa religiosa Serventa de Maria, Josefina Salarregui, la qual comptava 49 anys d'edat i era filla de Vilanova d'Arazquin (Navarra).

GIRONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

L'entusiasme del districte de Torroella de Montgrí per la candidatura del senyor Puig de la Bellacasa

Les noves que rebem dels pobles del districte de Torroella de Montgrí, deixen veure el gran entusiasme que regna a favor de la candidatura del senyor Puig de la Bellacasa.

Diumenge estigué a Serinyà, essent rebut per les autoritats i el poble.

En sortint de missa, i després d'anar a la processó del Santíssim, dirigí la paraula al públic, essent ovacionat mantes vegades.

A la tarda, anà a Foixà, acompanyat de l'ex-diputat i eloqüent orador En Santiago Massó i diversos amics de Torroella de Montgrí i Rupià.

En arribar al poble, el rebé una gran gentada, en la qual formaven inclús les dones, triomfant a l'il·lustre candidat nacionalista i als seus acompanyants, una manifestació de simpatia.

El míting, en el qual prengueren part els senyors Massó i Puig de la Bellacasa, fou una mostra de l'afecte amb que és rebuda la candidatura nacionalista, ja que els discursos eren interromputs per aplaudiments, i al final foren ovacionats els oradors.

Dimarts, el senyor Puig anà a Banyoles, visitant l'Ateneu Banyolí que era ple fins haver de quedar-se fora molts dels concurrents.

En entrar el senyor Puig de la Bellacasa, tothom es posà a peu dret, ovacionant-lo amb visques al diputat popular.

Parlaren don Lluís d'Ametller i el candidat, essent molt aplaudits.

Millores a Blanes

La «Jefatura» d'Obres Públiques, ha tramès a la Secció de Foment, dos expedients que indiquen els progressos que està fent la joliua vila de Blanes.

Un d'ells converteix en definitiva la concessió temporal de don Josep Burell, per a instal·lar unes Drassanes.

L'altre és un projecte de l'Ajuntament per a construir un Passeig Marítim, jardins i camp d'esport.

Altres noves

El rector de la Universitat, ha convocat la Junta i l'arquitecte escolar per a donar compte dels plànols de l'Escola de Salt, que conté una secció amb dues classes per a nenes i una altra amb cinc classes per a nens.

— Han estat detinguts a Puigcerdà i posats a disposició del jutge, Salvador Junoy i Antoni Julià, convictes d'haver fet córrer bitllets de Banc falsos de 100 i de 25 pessetes.

— A una pedrera de guix del terme de Campdevànol, ha estat ferit greument l'obrer Josep Martí Piazuelo, per haver-li caigut una pedra al damunt.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Vàries Noves

A les nou del matí, ha arribat un hidroavió de l'Aeronàutica de Barcelona, sortint al migdia amb el que fa dos mesos hagué de quedar-se en el nostre port per avaries.

— A l'edat de 21 anys, ha mort, després de llarga malaltia, la distingida i agraciada senyoreta Na Dolors Boldú, filla del nostre bon amic, el conegut comerciant En Calixte. (A. C. S.)

— L'exportació durant la setmana, ha estat de 3.402 sacs d'avellanes en gra i 385 d'ametlles en closca.

— S'han presentat a l'Ajuntament els plànols d'un nou teatre que es projecta construir a la Rambla de Sant Joan.

— S'ha demanat autorització per a establir una línia d'autos per a passatgers entre Vendrell i Tarragona.

Vallés

CALDES DE MONTBUY. — Diumenge vinent, jugaran un partit de futbol el primer team del Caldes F. C. i el del setè regiment lleuger de Mataró.

— El Círcol Instructiu Recreatiu, prepara una funció teatral en la qual es representaran les obres «L'oncle rector» i «El pati blau».

SABADELL

ASSOCIACIO DE MUSICA

Els programes dels concerts

El públic que assisteix als concerts de la nostra Associació no és — naturalment — un públic de tècnics; no és, tampoc, en la seva totalitat, un públic d'intel·ligents.

Hem repassat una col·lecció de programes de concerts passats i hem pogut comprovar que la Junta de l'Associació no té en compte aquestes coses. Sota el punt de vista estètic, els programes són perfetes; l'aire pedagògic que se'ls vol donar constitueix una equivocació lamentable.

No pot tenir cap eficàcia, per exemple, posar en els programes els motius i els temes característics de les obres que s'executen i explicar, a sota, el desenrotllament i les variacions que experimenten a través de l'obra. I això no pot tenir eficàcia: a) Perquè la gent, naturalment, no ho llegeix; b) Perquè encara que ho llegís no ho entendria; c) Perquè els pocs intel·ligents en música — tenen a mans fonts més directes i, per tant, poden prescindir alegrement d'aquestes.

Creiem que no és necessari afegir res més. Clarament ens sembla que es pot veure la inutilitat d'un estudi tècnic, seriós de les obres. Un estudi biogràfic — popular i anecdòtic — sobre els autors fóra, segurament, més eficaç. I en tot cas, sempre són a temps de donar-nos estrictament el programa dels concerts.

Però, això no haurien de decidir, és clar, els joves de la Junta de l'Associació. No els costarà res, per exemple, carregar-se de sinceritat i treure dels programes tot allò que ells mateixos no puguin entendre. I estem convençuts que si segueixen escrupolosament — sense barrejar-hi falses il·lusions, ni sofístiques subtilitats — aquest sistema, coincidiran amb nosaltres, i al pròxim concert ens donaran el programa estricte.

WHITE

La festa de Sant Jordi

La festivitat de Sant Jordi, patró de Catalunya, serà celebrada aquest any solemnialment en el Foment Autonomista Català. Amb motiu de la festa, el diumenge al matí tindrà lloc la recepció (per part del Consell Directiu i de mans de la Comissió de Dames que ha gestionat la seva ofrena) de la gran bandera catalana que onejarà en la seva façana en les festes i solemnitats pàtries. Assistirà a aquest acte el poeta Ventura Gasol qui adreçarà la paraula a la concurrència. Demés, en hissar-se la bandera l'Orfeó «Mossèn Cinto» interpretarà algunes composicions patriòtiques.

A la tarda, a les quatre en punt, se celebrarà una selecta vetllada a la Sala d'Actes, interpretant-se el drama en tres actes «Pau Claris». Completarà el programa un escollit Concert per l'Orfeó «Mossèn Cinto» dirigit pel mestre Tomàs.

Gran Teatre del Liceu

L'HOLANDES ERRANT
(El vaixell fantasma)

Precedida, en la mateixa temporada, de la «Walkyria» i de «Sigfrid», aquesta obra primerenca de Wagner, anterior a «Tannhauser», on a penes s'endevina el geni del futur autor de «Tristany», i en canvi s'hi manifesten amb gran profusió les formules ja gastades de la vella òpera italiana, poc entusiasme podia despertar entre els habituals concurrents del Liceu. Malgrat això, fou molt aplaudida, com de costum, la bella obertura que és de tota la partitura la pàgina més viva. El segon acte deixà, igualment, una impressió de les més bones, per la notabilíssima interpretació que obtingué. En primer lloc, cal assenyalar el magnífic treball de la senyoreta Halgren, que féu una creació molt personal del paper de Senta, tal com no en recordem d'altra millor en aquell escenari. El barítono senyor Buers, el qual feia el seu debut, té una veu pastosa de bonic timbre, però un poc velada, que contrastava amb el brillant esclat de la que posseeix la senyoreta Halgren. La seva interpretació, si bé seriosa, mancava de certa emoció, deixant així un xic fred l'auditori. Al seu costat els senyors Manowarda i Schubert pogueren lluir l'estil llur, d'una sensibilitat més fina i vibrant. En la primera escena d'aquest segon acte es distingí, també, la senyoreta Olcewska, la qual prestà a la bonica escena de les filadores un relleu marcat. Així mateix el senyor Gallofré, entonant la cançó del pilot en el primer acte, es féu escoltar amb complaença.

Per fi, el mestre Josep Stransky, que dirigia per primera vegada el Liceu, demostrà treballar amb amor, procurant ajustar bé el conjunt que solament sofrí una mica en la part choral.

Al final dels actes, mestre i cantants, foren cridats repetides vegades a l'escenari. — S.

Els Pomells de Joventut

LA FESTA DE SANT JORDI
AL PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Per tal que els pomellistes de fora Barcelona no quedin sense localitats per a la festa de Sant Jordi del Palau de la Música Catalana, el Directori disposà que el primer dia de venda de localitats sols puguin donar-se'n cinc a cada comprador.

Gràcies a aquesta disposició els pomellistes poden demanar els dies successius el nombre de localitats que necessitin a la Unió Musical (Portal de l'Àngel, 1 i 3).

Un himne a Catalunya, lletra d'En Guimerà, música del mestre En Claudi Soler, s'estrenarà el prop vinent diumenge, dia 22, al Palau de la Música Catalana en la Festa dels Pomells de Joventut de Catalunya per l'Orfeó Renaixement.

Visita a l'Exposició

Acompanyats per En Joaquim M. de Nadal, tinent d'alcalde i president de la Comissió de Cultura, del doctor Agell, catedràtic de la Universitat Industrial, d'En Manuel Ainaud, assessor tècnic de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament i el senyor Martorell, de les oficines de l'Exposició, ahir al matí visitaren les oficines, palaus, parcs i jardins, Stadium, Miramar, Roserar de l'Exposició d'Indústries Elèctriques del Parc de Montjuich, l'eminent rector de la Universitat de Tolosa, M. Dreech i el distingit professor del Col·legi de França, M. Charles Moureu i la seva distingida esposa.

Al palau de les oficines de l'Exposició, foren saludats els distingits professors pel Comissari de l'Exposició, En Joan Pich i l'alt personal de la mateixa. El senyor Poch oferí a la distingida esposa de M. Moureu, un ram de flors.

Els il·lustres visitants als quals acompanyaven el senyor Riquelme, director de l'Escola d'Arts i Oficis de Vilanova i Geltrú, feren grans elogis de la bellesa dels jardins de Montjuich i de la vista panoràmica que es gaudeix des dels dits jardins.

Després de fer vots pel bon èxit del pròxim certamen internacional, enaltiren els treballs efectuats fins avui per a convertir en formosa realitat la magna empresa.

També visitaren les dites personalitats, acompanyades dels senyors Prevost i del doctor Mias, l'Escola de Bosc, instal·lada en la muntanya de Montjuich, on foren rebuts pels senyors professors de la mateixa, els quals explicaren als il·lustres viatgers el funcionament de la Institució pedagògica.

Al migdia foren obsequiats amb un esmorzar al Restaurant «La Font del Gat», pel doctor Agell.

A la tarda, visitaren també l'Escola de Mar i el Grup Escolar Baixeras, quedant altament satisfets de les esmentades visites.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del port el dia 18

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Rey Jaime II», de Mahó, amb càrrega general i 31 passatgers.
Vapor espanyol «Sagunto», de Cartagena, amb càrrega general i 36 passatgers.
Vapor alemany «Catania», d'Hamburg, amb càrrega general i 6 passatgers.
Vapor italià «Principe di Udine», de Buenos Aires i escales, amb càrrega general i 17 passatgers.
Vapor espanyol «Escolano», de Càdiz, amb càrrega general i 12 passatgers.
Vapor espanyol «Tirso», de Cartagena i escales, amb càrrega general i 75 passatgers.
Vapor anglès «Cardium», de Port Astur, amb petroli.
Vapor espanyol «Pedro», de la mar, amb peix.
Vapor espanyol «Cabo San Martín», de Marsella i escales, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Cabo Espartel», de Nova York i escales, amb càrrega general.
Vapor italià «Donizetti», de Marsella i escales, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Almeria.
Goleta espanyola «Comercio», amb càrrega general, cap a Sant Feliu.
Jabeo espanyol «Antonieta», amb càrrega general cap a Sòller.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Cabo Higuer», amb càrrega general, cap a Marsella i escales.
Vapor italià «Principe di Udine», amb càrrega general i trànsit, cap a Gènova.
Vapor espanyol «Angelita», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Peris Valero», amb càrrega general, cap a Bilbao.
Vapor espanyol «Tirso», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.
Vapor noruec «Kong Inge», en llast, cap a València.
Vapor espanyol «Escolano», de trànsit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Almazora», amb càrrega general, cap a Vinaroç i Castelló.
Vapor anglès «Cragness», de trànsit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

LA PUJA DEL SUCRE

S'ha tramès el següent telegrama: Ministre de Finances. Madrid. Alarmats puja injustificada del sucre amenaçant interessos generals consumidor i indústries derivades, preguem a V. E. cridi atenció fabricants a l'objecte d'evitar segueixi actuant especulació. Per Agrupació Fabricants de dolços, Ferran Mauri.

CONFERENCIA

En Joan Miquel i Cuscó, delegat del Govern d'Espanya a la Fira Internacional de Mostres, de Praga, donarà una conferència al «Foment del Treball», el vinent dissabte, dia 21 dels corrents, a dos quarts de set de la tarda. El tema que desenrotllarà serà: «Algunes consideracions sobre futures relacions d'intercanvi comercial amb Txecoeslovàquia».

MERCAT DE TARREGA

Tarrega, 16 d'abril de 1923.

Blats blancs, de 46'50 a 47 pessetes els 100 quilos; idem roig de força, de 47 a 47'50.

Ordi, de 34 a 35 pessetes els 100 quilos.

Moresc, de 39 a 40 pessetes els 100 quilos.

Favons, de 54 a 55 pessetes els 100 quilos.

Alfals, de 16 a 17 pessetes els 100 quilos.

Vins del país, de 13 a 15 pessetes els 100 quilos; idem d'Arago, de 30 a 35.

Alcohol, de 200 a 250 pessetes els 100 litres.

Mistelas, de 70 a 75 pessetes els 100 litres.

Anissats, de 130 a 320 pessetes els 100 litres.

Oli, a 7 pessetes el quartà.

Ous, a 1'75 pessetes la dotzena.

Banc de Biscaia

Passeig de Gràcia, 8 i 10

Aquest Banc es complau a informar als seus clients que, com a membre de la Cambra de Compensació, admet ingressos en compte corrent de talons i xecs, exempts de timbres, emesos contra els Bancs que formen la Cambra i els que en aquesta són representats per un membre.

Els nostres clients poden efectuar els seus pagaments amb talons a càrrec del seu compte al Banc de Biscaia, lliures de timbre, del qual estan exempts si el receptor els ingressa en el seu compte amb qualsevol Banc adherit a la Cambra.

Interessos que abona el Banc de Biscaia

En compte corrent:
A la vista 2 1/2 % anual.
Amb 8 dies proavís 3 % »
A termini d'un mes 3 1/2 % »
» » de sis mesos 4 % »
» » d'un any 4 1/2 % »
En Caixa d'Estalvis 3 1/2 % »

Aquest tipus d'interès són els assenyalats pel Consell Superior Bancari.

BancaTusquets, S. A.
CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, número 9

Editorial Catalana
Telèfon 184 A
Escudellers, 10 bis - Barcelona

BORSA DE BARCELONA

19 d'abril de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

Sessions del dia. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 73'00 a 72'95 i a 73'00, Alacants a 72'70, Colonials a 65'50, Transversal de 182'25 a 182'00 i a 183'00, Gran Metropolità a 155'25, i Aigües i Autòmnibus a 126'25.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 73'20 a 73'10, Alacants de 72'80 a 73'00, Colonials a 65'50, Aigües de 126'25 a 126'00 i a 126'25, Madrilenya de Tramvies de 93'25 a 93'00, Transversal de 183'25 a 184'25 i a 183'00, Gran Metropolità de 156'00 a 157'00 i a 156'75, Autòmnibus a 125'75, Andalusos a 58'00, Filipines de 216'50 a 220'00, Orenses a 16'00, i Sucreres preferents a 95'00.

COTITZACIO DE VALORS TRACTATS AL COMPTAT I NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 %, «1921», a 100'00.
Barcelona Traction and Light Power 7 %, * a 108'50.
Barcelonesa de Navegació 6 %, a 35'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6 %, * a 96'00.
Foment d'Obres i Construccions 6 %, * a 94'50.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'15.
Grans Molins Bascos 6 %, a 92'50.
Mines de Potasse «Súria» 7 %, * a 99'50.
Gran Metropolità 6 %, * a 100'00.
Tramvies de Barcelona 6 %, * a 101'25.
Hotel Ritz 7 %, * a 94'00.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers

París, xec	43'55
Londres, xec	30'40
Berlín, xec	0'03
Viena xec	0'015
Roma, xec	32'30
Gènova, xec	37'70
Zurich, xec	118'50
Nova York, xec	6'52

Deutes Estat

Interior	A	71'85
»	B	71'30
»	C	71'20
»	D	71'35
»	E	71'35
»	F	71'15
» G 1	H	71'75
Exterior	A	87'60
»	B	87'50
»	C	87'50
»	D	87'25
»	E	86'75
»	F	86'75
» G 1	H	88'60
Amortit. 5 %	A	96'40
»	B	95'40
»	C	*96'70
»	D	*96'60
»	E	*96'80
»	F	*96'80
Amortit. 5 %	A	96'25
» 1917	B	96'25
»	C	96'25
»	D	*96'95
»	E	*96'70
»	F	*96'45
Tres. v. juliol	1923 A.	*100'20
» v. »	1923 B.	100'46
» v. gener	1924 A.	*101'65
» v. »	1924 B.	101'80
» v. febrer	1924 A.	102'80
» v. »	1924 B.	102'70
» v. octubre	1923 A.	*100'55
» v. »	1923 B.	*100'50
C. de Emis. 6 %		84'75

Estrangers

Cèdules Argentines 6 %	2'383

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre	*80'00
» 1906	80'65
» 1907 D	78'00
» 1912 B	78'25
» 1912 E	75'25
» 1912 F	*73'75
» 1915 B	78'00
» 1916 B	*78'85
» 1917 B	*79'15
» 1918 B	79'25
» 1919 B	79'25
» 1920 B	79'15
» 1921 6 %	82'50
Eixampla 1899	*36'50
» 1907	*88'75
» 1918	88'90
Bons Reforma	82'15
Diputació antigues	*79'50
» B	*78'50
» C	79'00
Mancomunitat 1915	74'75
» 1920	73'85
Caixa Crèdit Com.	*74'00

Obligacions

Port de Barcelona	95'35
» de Melilla	100'00
Port de Sevilla	94'00
Port Gijón Musel	*98'00

Ferrocarrils i tramvies

Nord Espanya 1.ª s.	64'60
» » 2.ª s.	61'85
Pamplona	69'00
Prioritat	66'00
Astúries 1.ª hipoteca	61'85
» 2.ª »	61'85
» 3.ª »	60'00
Lleyda a Reus	*65'50
Villalba a Segovia	70'00
Especials Almansa	70'50
Almansa a València ad.	64'00
» » no ad.	*46'70
Mines Sant Joan	67'25
Alsasua i Sant Joan	*84'00
Osca a França	77'25
Nord especial 6 %	101'80
Alacant 1.ª hipoteca	59'15
» 2.ª »	67'75
» 3.ª »	67'00
» A	90'75
» B	76'50
» C	*71'50
» D	69'15
» E	77'15
» F	86'50
» G	100'25
» França 1864	*58'00
» » 1878	55'00
» Directes	*52'75
Orense A. B. C.	*37'85
» G. i H. prior.	*63'00
M. Các. i Portugal, 5 %	68'00
M. Các. i Portugal, var.	*71'50
Olot a Girona	*58'00
» » 2.ª hipoteca	*85'00
Andalusos 1.ª 3 %	56'15
» 2.ª 3 %	53'55
Aux. F.-C. Besaln	98'15
Gral. Tramv. 4 %	*78'00
» » 5 %	93'50
Tramv. St. Andreu	*74'00
F.-C. Sarrià 6 %	*104'50
Comp.ª F.-C. Catalunya	90'00
» G. F.-C. Catalans	96'75
Tànger a Fez 6 %	*99'00
Tramvies Sevilla 6 %	*96'00

Aigua, Gas i Electricitat

Barcelonesa Elect. 1900	98'00
» » 1907	83'00
» » 1912	*98'00
» » 1918	*84'75
» » 6 %	99'50
Aigües Barcelona 5 %	*85'50
» » 6 %	100'75
Catalana Gas E.	76'00
» » F.	74'25
» » G 6 %	88'00
» » Bons	92'85
Mallorquina d'Elec. 6 %	100'50
Energia Elèctrica 5 %	83'50
» » 6 %	95'75
Bons Energia Elèc. 6 %	98'25
Elèctrica Cinca 6 %	91'00
Prod. Forces Motr. 6 %	79'25
» » » 7 %	*84'75
Construccions Elèc. 6 %	*81'00

Regadius Llevant 6 %	92'65
Hisp. Amer. d'Elc. 6 %	*87'00
» » » Bons.	*103'70
Coop. Fluid Elèc. 6 %	92'50

Vàries

Transatlàntica 4 %	*96'50
» 6 %	99'00
» 6 % 1922	104'25
Canal Urgell	*83'00
C.ª G. T. Filipines 1908	*98'25
Asland 6 %	*96'75
» 7 %	101'25
Foment d'Obres 5 %	*83'50
Carbons Berga	*63'50
R. C. C. Regants Ebre	*86'00
Construcció Naval Bons	*100'50
» » 6 %	*98'85
Const. i Paviments 6 %	*93'00
General Regadius 6 %	*84'50
Mecànica Vellutera 6 %	*94'00
A. Forns Andalusia 6 %	*98'25
Teneria Moderna 7 %	97'50

Accions Bancs

Banc Barcelona ptes.	*36'00
Banc d'Espanya	*548'00
Banc de Terrassa	*6'60
Crèdit i Docks	*172'50
Banc Hispano Colonial	327'50

Vàries

Catalana Gas F 6 %	87'75
C. Hisp. A. Electr. s. A.	*222'00
» » » s. B.	*213'00
Hullera Espanyola	*193'00
Espanya Industrial	*170'00
General Telèfons	*91'00
Peninsular Telèfons	90'25
Hotel Ritz 6 %	*76'00
Anònima Cros	*150'00
F.-C. Nord ptes.	306'25
» Alacant ptes.	985'00
» Andalusos	*57'55

Estrangers

Banc E. Río Plata	*235'0

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem consignat l'últim canvi per a guia del llegidor.

Cotització: Francs, 43'55; **suissos,** 118'60; **belgues,** 37'70; **lliures,** 30'40; **lires,** 32'30; **dolars,** 6'52; **marcs,** 0'03, **i corones,** 0'01.

DARRERA SESSIO. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es tanca de Nords a 73'10, Alacants a 72'95, i Aigües a 126'00.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'10 de Nords, 0'25 Colonials i 1'50 Transversal.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es puja 0'10 de Nords i 0'25 d'Alacants, i es baixa 0'25 d'Aigües.

REBLEI

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Avui, 13 de propietat i abonament. A dos quarts de deu. Debut de la soprano lleugera, Lina Romelli, amb l'òpera en tres actes, I PESCATORI DI PERLE, prenent-hi part els cèlebres artistes senyors Nadal, Sarobe i Olsizola. — Dissabte. Darrera representació de L'HOLANDES ERRANT. — Diumenge, tarda, I PESCATORI DI PERLE. — Dilluns. Última funció de la temporada. Comiat de la companyia. LA WALKYRIA.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4 - Telèfs. 4786 i 5125 A

AVUI, DIJOUS, 19
A les deu de la nit
DEBUT
de la companyia d'operetes i revistes del
TEATRE REINA VICTORIA DE MADRID
amb l'opereta vodevil en tres actes
EL AS

Pendran part en la interpretació, entre altres artistes, Teresita Saavedra, Paquita Torres, Assumpció Lledó, Consol Mesejo i Josep Moncayo
Al segon acte, «ballets» per Vera Vratislava i Victòria Pinillos

Demà passat, dissabte, MATINEE extraordinària.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, dijous, a la nit: «Tertúlia Catalanista».
EL VANO DE LADY WINDERMORE
Demà, divendres, no hi haurà funció per a poder assajar EL DESPATRIAT. — Dissabte, nit, funció en honor i benefici de l'eminent i popular actor En JOAQUIM MONTERO. Reposició de la famosa obra d'En Santiago Rusiñol. De molts anys ençà no representada
EL DESPATRIAT
i la magnífica obra del poeta portuguès, Juli Dantas,
1 0 2 3
encisadorament interpretada per en Giménez i el beneficiat. — Diumenge, a les tres de la tarda, BLAIET VAILET. A dos quarts de sis. El programa del benefici Montero. EL DESPATRIAT i 1023. Nit. «Festa de l'estudiant», organitzada per l'Associació Catalana d'Estudiants i l'Associació d'Estudiants, de la Universitat Nova. REI I MONJO i ROSES DE TOT L'ANY. — Dimarts, 24. Sisena Vetllada de Teatre Selecte. La celebrada obra de Maugham, traduïda per En Josep Carner, JOAN CASAGRAN.
Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Dissabte, 21. Benefici d'En
JOAQUIM MONTERO
EL DESPATRIAT, d'En Santiago Rusiñol, i 1023, d'En Juli Dantas.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta
PINEDO - BALLESTER
del Teatre de la Sarsuela, de Madrid

Nit, a les deu. Represa de la sarsuela del mestre Chapí,
LAS CAMPANADAS
31 representació de la grandiosa sarsuela en dos actes, de
JOSEP RAMOS MARTIN
i mestre JACINT GUERRERO
LA MONTERIA
ROSSY - PINEDO
BALLESTER - VENDRELL
Demà, tarda, a preus populars. Butaca, 2 pessetes. MANOLITA LA PEQUE, LA VIEJECITA i LAS CAMPANADAS. Nit. LAS CAMPANADAS i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Lloret. — Dissabte, tarda i nit. LA MONTERIA. — Diumenge vinent, a la tarda. LA VIEJECITA, LAS CAMPANADAS i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Lloret. Nit. MANOLITA LA PEQUE, LA ALSACIANA, per Rossy i Lloret, i LA MONTERIA, per Rossy, Pinedo, Ballester i Vendrell.
Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Companyia de sa'nets, sarsuela, operetes i revistes
Director d'escena:
LLUIS T. MAURENTE
Mestres directors i concertadors
JOSEP EZPEITA, ANTONI CATALÀ i JOAN AULI
Avui, dijous, GRANDIOSA FUNCIÓ. Nit, a les deu. L'entremès,
LOS CHORROS DEL ORO
i la revista de gran espectacle, en dos actes i catorze quadros, llibre de Tomàs Borràs, música dels mestres AULI i BENLLOCH,
ARCO IRIS
Grandiós èxit, prenent-hi part Mar. CONESA, LAHERA, CALZADO, CABRERA, FERRER, i els senyors FRANCESC GOMEZ ROSELL, ARNALD, CID, CELEMENDI i OLIVA. Aquesta obra es presenta tal i com s'estrenà al Teatre Apolo, de Madrid. — Demà, a les cinc de la tarda, matinée. La sarsuela LAS BRAVIAS, i reposició de l'opereta en un acte, de LLUIS T. MAURENTE, música del mestre JOAN AULI, LA REINA DEL CARNAVAL. Nit, a les deu. ARCO IRIS.

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS
Avui, dijous, dia 19 d'abril de 1923. Nit, a les deu. Magnífics programes. Projecció de notables pel·lícules. Colossal quadro d'atraccions. El cèlebre maniquelador, OLIVARES; LOU et ARNOT, notable i aplaudida parella de balls exòtics; DEBUT dels cèlebres gimnastes BANOLAS ASTI; grans ovacions a RAMPER, el còmic més còmic de tots els còmics, el rei de la broma; grandiós esdeveniment, triomf de la genial artista RAQUEL MELLER en el seu nou, variat i exclusiu repertori. — Demà, i cada dia, RAMPER i RAQUEL MELLER. — Diumenge, 22 d'abril, a les onze del matí. Sessió audició del concert dedicat a JOSEP ANSELM CLAVE, per l'ORFEÓ GRACIENC.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta i sarsuela de
FREDERIC CABALLE
Avui, dijous, 19 d'abril de 1923. Nit, a tres quarts de deu. Primer: la sarsuela en un acte i dos quadros, dels celebrats autors JOSEP RAMOS MARTIN i JACINT GUERRERO, LA ALSACIANA, per la senyoreta Bañuls, senyors Chomon, Díaz, Cases, Vidal, Monfo, i chor general; segon: l'obre de la temporada dels senyors JOSEP RAMOS MARTIN i JACINT GUERRERO, LA MONTERIA, pel quartet que estrenà l'obra a Espanya, TANA LLURO, EMPAR SALA, FREDERIC CABALLE, RAFEL DÍAZ. —Demà, divendres, tarda, a preus populars. Cartell còmic. LA CARA DEL MINISTRO, LA ALEGRIA DE LA HUERTA i LA VIEJECITA. Nit, LA ALSACIANA i LA MONTERIA. Dissabte i diumenge, grans programes.

Teatre Victòria

Direcció: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Mestres: BLAY i ...
Demà, divendres, 20 d'abril, a dos quarts de cinc. Gran vermut popular. Primer: «La Dogaresa», per Conxita Huertas, Empar Martí i el colossal baríton Lluís Moreno, Ignasi Cor..., Rodolf Blanca, etc., etc. Segon: «Colilla IV», èxit de la Martí i Vallejo. Nit, a tres quarts de deu. Primer: Debut del colossal i aplaudit tenor Arelli, amb l'opereta en tres actes.

MARINA

...b el repartiment següent: «Mari...», Conxita Huertas; «Teresa», se...ora Màs; «Jorge», senyor Artelli; ...que», Lluís Moreno; «Pascual», ...asi Cornadó; «Alberto», Alfons ...; «Marinero», senyor Moreno. S... ...: «Que és gran Barcelona!», ...mf d'Eveli Galceran i de tota la ...panyia.

...issabte, nit: reestrena d'«El Gato ...tés», per la Bugatto, Tornamira, ...rtàs, Rosal, Cornadó, Blanca i el ...abilíssim barítón Lluís Moreno. ...marts, 24, estrena de «Ja soc ...». Des de demà, divendres, es ...patxaran localitats per a les qua... primeres funcions de

JA SOC AQUÍ

TEATRE NOU

...mpanyia d'opereta i sarsuela de FREDERIC CABALLE

...vui, dijuos, 19 d'abril de 1923. ...pre. Les dues obres de gran...s èxit, dels celebrats autors, ...SEP RAMOS MARTIN, música ... mestre JACINT GUERRERO,

La Alsaciana
i La Montería

...a estrenada per aquesta com...yia a Espanya. Ovacions al ...rtet que l'estrenà.
TANA LLURO, EMPAR SAUS
FREDERIC CABALLE, R. DIAZ

TEATRE COMIC

...vui, nit, a dos quarts de deu. EL ...LTRAJE. LES SCULPTURES VI...ANTES, BALLET, SASCHA MOR...GOWA, i totes les altres atraccions.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil
SANTPERE I BERGES

Avui, dijous, dia 19 d'abril. Nit, a les deu. VOSTE, SERA MEVA!! — Demà, divendres, tarda. Ultima de ELS PELATS DEL 66. Nit. VOSTE, SERA MEVA!!

Apolo Palace (Teatre Apolo)

GRAN COMPANYIA DE VODEVIL I GRANS ESPECTACLES, d'ELVIRA TORRENS SORIANO. Debut, dissabte, 21, a dos quarts de deu de la nit.

Butaca 2'50 ptes. General 0'50
GRANDIOS PROGRAMA
2 obres. 5 actes.

La Monyos
(Reformada) i
ESTRENA DEL VODEVIL en dos actes

En Nandu ve a Barcelona

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
... - Tudela - Asquerino - Cortès
...vui, dijous, dia 19 d'abril de 1923. Nit, a les deu. MODA SELECTA POPULAR. BUTACA PLATEA, DUES PESSETES. L'èxit de broma en tres actes, dels senyors Reparaz i López Montenegro,

EL DIRECTOR ES UN «HACHA»

Demà, divendres popular, tarda, a les cinc. LA PLUMA VERDE. Nit, a les deu. ESTRENA en aquest teatre de la comèdia en tres actes, adaptació espanyola dels senyors Rey i Blanco,

EL MARQUES DE CHI LUNG

Es despatxa a Comptaduria. Telèfon 4134 A.

NOTA. — El vinent diumenge. Primer concert de l'entitat choral

CATALUNYA NOVA

TEATRE GOYA

Companyia DIAZ - ARTIGAS
ALTA COMEDIA

Avui, dijous, 19 d'abril de 1923. Nit, a les deu. L'OBRA DEL DIA. Exit immens. LA HORA DE AMAR.

Teatre Barcelona

TOURNEE D'«EL NIÑO DE ORO»
Gran companyia còmica
del Teatre Rei Alfons, de Madrid
Primer actor i director
FRANCESC ALARCON
Primera actriu: ELOISA MURO

Avui, dijous, 19 d'abril de 1923. Nit, a les deu. Exit creixent i positiu del sainet en tres actes, el segon dividit en dos quadros, original de don Josep M. Granada, EL NIÑO DE ORO. La millor obra de la temporada. Al segon acte, gran zambra gitana per un quadro flamenc complet, dirigit pel popular mestre Miquel Borrull. Magnífic decorat exprofés dels notables escenògrafs senyors Castells i Fernàndez. Grandiós triomf de la companyia. Superba presentació. — Demà, divendres, dissabte i diumenge, tarda i nit. Ultimes representacions de EL NIÑO DE ORO. — Dimarts vinent. Gran festa en honor al C. D. EUROPA (Campió de Catalunya), i a profit de l'HOSPITAL CLINIC. Detalls per cartells.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda

Avui, dijous, dia 19, nit. Formosos i selectes programes. Grans èxits. Ultim dia del gran cine-drama, MAGDALENA FERAT; estrena de les pel·lícules còmiques, GOS PERILLOS i LLUITA DE PERIODISTES, i la de gran broma, ESCOLTI CENTRE!, pel cèlebre artista «ELL» de les ulleres.— Demà, divendres. Estrena de la formosa comèdia, LA COMTESSETA DE KILDORAN.

Saló Catalunya

Gran cinema de Moda. Notable quintet JORDA i trio TORRENTS. —Avui, dijous. L'èxit dels èxits. SUCCES indescriptible,

ROBIN DELS BOSCOS

Robin Hood. Artistes Associats. 4.000 metres, projectant-se sencera, la pel·lícula més gran de la cinematografia moderna. L'obra mestra de l'inimitable artista,

DOUGLAS FAIRBANKS

Art, luxe i presentació veritablement magnífica. Més de 30.000 persones han desfilat pel Saló Catalunya, per admirar la magna obra, ROBIN DELS BOSCOS, exhaurint-se, en totes les sessions les entrades, i quedant infinitat de públic sense poder entrar. ROBIN DELS BOSCOS ha estat el més grandiós triomf que registra la història de la cinematografia. Només es projectarà al Saló Catalunya.

Diorama

Programa per a avui. Grandiós èxit de l'extraordinària superproducció,

César Borgia

Drama del Renaixement italià. LA PAPALLONETA. HARMONIA DOMESTICA, còmica de gran broma. EL REI DEL GIMNAS. — Demà, noves i seleccionades estrenes, entre les quals, PETONEJADA.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA

Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suñé. — Avui, dijous. Grandiós i extraordinari programa d'estrenes. UN GOS PERILLOS cinta de gran broma. Exit colossal de la grandiosa tragèdia índia, LA DANSA DE LA MORT (exclusiva), assumpte sensacional i commovedor, magistralment interpretat per la genial artista, Alla Nazimova. ACTUALITATS GAUMONT. EL VUITE NO MENTIR (exclusiva), divertidíssima i original comèdia interpretada per la gentil artista Margarida Klate.

Dissabte. Estrena de l'interessant cinedrama, ELS HOMES NOUS (exclusiva), de sensacional argument, veritable creació de la eminent actriu M. Ferrare.

NOTA. — Demà, divendres, de sis a vuit, es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis del diumenge.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta i sarsuela de FREDERIC CABALLE

Avui, dijous, 19 d'abril de 1923, vespre. Les dues obres de grandiós èxit, dels celebrats autors, JOSEP RAMOS MARTIN, música del mestre JACINT GUERRERO,

La Alsaciana
i La Montería

Obra estrenada per aquesta companyia a Espanya. Ovacions al quartet que l'estrenà.
TANA LLURO, EMPAR SAUS
FREDERIC CABALLE, R. DIAZ

Cine Princesa

Granvia Layetana
(Prop la Plaça de l'Angel)

Avui, dijous. Estrena de JAQUE MATE, per Dorotea Dalton (Ajúria). ESTRENA DE LA PEL·LICULA, LA DAMA DE LA FLOR, presentada als reis d'Espanya amb gran èxit. MATRIMONI INTERI (Ajúria). EL CAP D'ANY DEL NEN

PATHE-CINEMA

Rambla Catalunya, 37. Tel. 589 A.
El saló més confortable
de Barcelona

Avui, dijous, escollit programa. Ultim dia dels capítols cinquè i sisè de

Vint anys després

la grandosa continuació de «Els tres mosqueters».

La suggestiva comèdia d'amor

L'eterna qüestió

La graciosa creació de l'inimitable «Harold Lloyd» (ELL)

El regne del Tulipatán
Revista Pathé

amb les actualitats esportives de la setmana.

Demà, divendres, estrena dels capítols setè i vuitè, de

Vint anys després

titulats «Al peu del patíbul» i «El falux «Relàmpago»».

Aviat. L'AGONIA DE LES ALIGUES.

PATHE-PALACE

Gran Via Layetana, 53.
Davant la Caixa de Pensions
(Abans Bilbao, 195)

Avui, dijous, esplèndid programa.
SESSIO MONSTRE
continua de dos quarts de quatre a les dotze de la nit.
Capítol tercer i últim de la suggestiva novel·la oriental

Els contes de les mil i una nits

La comèdia, creació de Marie Prevost.

El dimoniet

El cinedrama de la vida real

El dolor de viure

en el qual s'exhibeix un Circ monumental, amb una grandiosa desfilada d'artistes exòtics.

La cinta còmica, creació de «Harry Pollard».

Limonel té mala sort

Demà, divendres, canvi de programa. «L'hereva del duc de Tordis», «La collegiala», «La gran prova de Florian» i «Pathé-Revue», núm. 2».

PALAU MÚSICA CATALANA

LA SETMANA ENTRANT
RUBINSTEIN

Associació Intima de Concerts

Coliseu Pompeia — Travessera, 8
Demà, divendres, 20, a dos quarts de deu de la vetlla. Presentació del celebrat cantant HELMER ORTENGREN; pianista, BLANCA ALBALAT.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta i sarsuela de FREDERIC CABALLE

Avui, dijous, 19 d'abril de 1923, vespre. Les dues obres de grandiós èxit, dels celebrats autors, JOSEP RAMOS MARTIN, música del mestre JACINT GUERRERO,

La Alsaciana
i La Montería

Obra estrenada per aquesta companyia a Espanya. Ovacions al quartet que l'estrenà.
TANA LLURO, EMPAR SAUS
FREDERIC CABALLE, R. DIAZ

Frontó Principal Palace

Avui, vespre, a un quart d'onze. Dos extraordinaris partits. Primer a pala, QUINTANA II i ERMUA contra YRAUREGUI i ARRARTE. Segon a cistella, VICENTE i PALAU contra OLASCOAGA i SALSAMENDI.

Terramar - Sitges

PARC-HOTEL

Habitacions amb bany i w., cuina selecta, autòmnibus a tots els trens. Telèfon 1341 Sitges.

EDEN CONCERT

ASALTO, 12.—Propietari don Francesc Buxó. Director artístic, Francesc Peresoff. — Telèfon 3332 A. — Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a les deu. Presentació de les més bellíssimes artistes i més bons números de varietats. Cada dia, de set a dos quarts de deu, APERITIF DANCING a l'elegant FOYER i d'una a quatre de la matinada, GRAN TABARIN AMERICA Tzigans TYNDALL.

DIVERSIONS PARTICULARS

TEATRE CATALA ROMEA

Tertúlia Catalanista

Avui, dijous, nit.
EL VANO DE LADY WINDERMORE
Formosa comèdia en quatre actes, d'Oscar Wilde.
Es despatxen vals: Berreteria Gili, Hospital, 16. Rellotgeria Mullor, Davallada de la Presó, 8.

L'ALIMENTACIO del MALALT

sabeu la importáncia que té?

...a malaltia és una batalle entaulada entre el malalt i el microbi que vol aniquilar-lo. Alimentar el malalt d'una manera apropiada i enérgica és donar-li vigor per a lluitar; és posar-lo en condicions d'...ell el que guanyi la batalla y, per tant, de curar.

L'essència de vaca BRAND i l'essència de pollastre BRAND

...eat per alimentar malalts i han donat a la casa **BRAND**, de Londres, fama universal. Són aquestes essències de vaca i de pollastre una gelatina exquisida, que es pren tal com està en el pot. ...eradetes per hora, però respectant sempre el que disposi el metge. Poden donar-se als malalts qualsevol que sia llur estat i febre. S'absorbeixen ràpidament i produeixen una acció segura sobre el ...na nerviós i el cor, conservant el malalt les seves forces i facultats mentals meravellosament.

...o deixan cap residu, i per això poden donar-se fins quan es tem perforació o hemorràgia intestinal, podent així alimentar-se el malalt admirablement, sense córrer cap perill.

...eixi's el pot en espanyol, embolicat amb paper verd, i el nom dels importadors exclusius: Sebastià Tauler i C.ª, Montera, 18, Madrid.—Barcelona, Passatge Església de la Concepció, número 1

...A VENEN: Vicens Ferrer i C.ª, Plaça Catalunya, 12; Dr. S. Andreu, Rambla Catalunya, 66; Segalà, Rambla de les Flors, 14; Farmàcia de la Creu, Escudellers, 75; Vídua Alsina, Passatge del Crèdit, 3; Salns. Fontamella, 7 ...al i Ribas, Rambla de les Flors, 29; S. Pijoan, Girona, 70; Societat Anònima Monegal, Portal de l'Angel, 14, i Princesa, 23; Establiments Dalmau Oliveras, Plaça Universitat, 8, i Ronda Sant Antoni, 1.

Avisos

...o Figueroa, sol·licita ...entacions prèvies ga...EVILLA, A. Bonifaç, 6

...r de piano i solfeig
... Consell de Cent, 301.

Telegrames
...grames, Radis ...rvei oficial) ...emes. Es cursen ...atament servint-...
EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
...areu temps i mo... Rambla de les Flors, 16, baixos.

A Serdanyola
O SANT CUGAT
a masia o casa particular voldrien estiuejar família de cinc persones, preferible que sigui als afores. Escriure «VEU», 301

COPIES Circulars
reproduïdes en l'aparell
MULTIGRAPH
LES MES PERFECTES
Casa Garcia Suarez
38, Rambla Catalunya
Telèfon 4885 A.

Anglès
Lliçons i pràctica de conversa. Pelayo, 7, 2.on, 1.ª

Demandes

Serventes
de totes classes col·loco. Passatge Virreina, 24. Casa formal.

Per a negoci
formal i lucratiu es desitja capitalista. Escriure 3249, Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anuncis).

Lloguers

Colònia Mondon
Xalets amb mobles o sense, en ple bosc, riques aigües, electricitat, garatge, parc, a 2 hores. Raó: Aribau, 157, pral.

Esplèndidament
gratificaré per pis de 35 a 40 duros mes. Raó: Esto, núm. 11, botiga.

Pisos de 14 a 25 duros
Caseta de 15 duros
Torre a Sarrià de 35 duros
Raó: Urgell, 40, pral., primera. De 10 a 1 i de 4 a 7.

MAGATZEM
Per llogar, de nova construcció, Sicília xamfrà Corts. Raó: Corts, núm. 715, principal, primera.

LLOGARIA
Camp de 125 × 75 metres, prop de la línia de comunicació. Ofertes per escrit indicant lloc i condicions, a Morell, Diputació, núm. 195, pral.

Luxosa casa
tocant a la Reforma, cedeix magnífica sala amb balcó al carrer per a despatx o a dormir. Escriure a «LA VEU», núm. 161

PRINCIPAL
per llogar, a tres minuts tramvia, a Horta. Adreça: Meridiana, 99, Xalet Niu Català, Clot.

Vendes

A Montserrat
Colònia Puig, hi ha pisos per a llogar per a molta o poca família, completament moblats amb aigua corrent, electricitat i servei de tota classe de comestibles. Informes: Rambla de Catalunya, 52, pral., 2.ª Tel. 2200 A

Es ven
fàbrica de teixits en marxa, completa o per parts, màquines Standart per a mitges i mitjons embarrats, transmissions, corrioles, escriptoris, valles, estanteries, etc., a bon preu. Escriure: 3258. Rambla de les Flors, 16 (anuncis).

Perruqueria
bon punt, barata. Cecs Boqueria, 3.

Tenda comestibles
gran ganga, 300 duros. Cecs Boqueria, 3.

XALET
a la Bonanova, estil Renaixament; per estrenar, tocant a tramvia i rodejat de jardí. Consta de baixos i 2 pisos. Saló, menjador, despatx, Hall, cuina, sis dormitoris, Bany, etc. Calefacció central, lliure de gravàmen Venc per 16.500 duros Raó: Portal de l'Angel, 12, pral. De 6 a 8 Telèfon 4498 A.

Bàscules
Carro i cavall d'ocasió
PIBERNAT. PARLAMENT, 9

Ofertes

Anglès
per professor nadiu. Aribau, 19, 1.er, 2.ª Escala esquerra.

XOFER
mecànic amb 15 anys de pràctica, que ara està a una línia d'autòmnibus, s'ofereix per a casa particular. Bones referències. Escriure a «LA VEU», 147.

Dibuixant-Delineant
s'ofereix per hores. Raó: A. F. Sepúlveda, núm. 170, pral., 2.ª

Traspassos

Pis 12 duros
al carrer Sant Ramon traspasso amb mobles i botiga a Gràcia, Carrer Quevedo 18 duros. Raó: Comte Asalto, 54, tercer.

GRANDIOSA EXPOSICIÓ DE MOBLES

DE

FILLS DE J. OCHOA

ART : CONFORT : ELEGANCIA
INSTAL·LACIONS i DECORACIONS

Preus incompetibles :: Exposició i venda

PELAYO, 50 Telèfon 5064 A

Qué es la

PLATA LIQUIDA "POTOSI"

Es un nuevo preparado que permite, que uno mismo en su propio domicilio, pueda dar rápidamente a los objetos de **latón, bronce, cobre, alpaca, plata usada,** y plata **Miele** o **Meneses,** etc., un plateado bello y perfecto.

Se usa como un limpiametales cualquiera

Apropiada para los comercios dedicados a la venta de objetos de arte, Bisuterías, Orfebrerías, etc.

No contiene mercurio.

De Venda: *Vicens Ferrer & C.ª; Sucursals de Fill de J. Vidal i Ribas; Sucursals de la S. A. Monegal; Banús i Soler; J. Uriach & C.ª; Solá Germans i Solà* (Gràcia); *Droguería Gol* (Sans); *Dalmau Oliveres, S. A. Ronda de Sant Antoni, n.° 1.*

Dipósit: Pere IV, 53
Telèfon 619 (S. M.)

¡Salve, PECA-CURA inmortal! La Poesía derrochó para ti cien mil ideas.
¡Salve, PECA-CURA inmortal! llegará un día que en el mundo no habra mujeres feas.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1'50.—Crema, 2'50.—Polvos, 2'50.—Aigua cutánia, 5'50. Aigua de Colònia, 3'50, 6, 10 i 15 ptes. segons frasc. Locions peral cabell, 4'50, 6 i 10 i 20 ptes. segons frasc.

Darreres creacions

Productos sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIPRE, Rocío Flor, ROSA Vértigo, GLAVELL, Muguet, VIOLETA, Jazmin.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció. 4'50, 7'50, 1'20 ptes., segons frasc. Essència per al mocador, 18 pessetes frasc amb estoig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Fábrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Habitació

independent per a senyoreta, vistes a la Rambla. Plaça Santa Madrona, 6, Mont d'Or.

Habitació

per a 2 o 3 persones, d. c. Plaça Santa Madrona, 6, Mont d'Or.

Torre barri Salut

Unica a Barcelona per a passar l'estiu, pis riquement moblat, amb o sense, capaç per a 6 o 8 persones, soleiat de jardí i 2 terrasses, es paria anglès i francès. Carrer de Verdi, 272, tramvies 24 i 25.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compro or, plata, platí, brillants i perles.
Joieries de J. Núñez
Rambla de les Flors, 8 A
Cardenal Casañas, 8.

Indian Scout

amb side, nova, 2.000 pts. Corts, 527, 3.er. D'1 a 3.

Pianos

de lloguer de diferents preus. Bruch n.° 78, entresol. C. BIEGER.

Dispeses

Matrimoni honorable

desitja habitació amb dret a cuina prop la línia Ferro-carril de Las Planas. Escriure al 3238. Empresa Ideal d'Informació. Rambla de les Flors, 16 (anuncis).

Torre

espaiosa habitació amb lavabo d'aigua corrent a tot estar sense mobles. Carrer del Carril, 41. al costat Baixador Muntaner.

Habitació

per a matrimoni a tota pensió, abonaments i coberts. Cardenal Casañas, 17, pral.

Prop Josepets

s'admetran un o dos amics a tot estar. Cuina selecta, únics dispesers. Escriure 3225. Empresa Ideal. Rambla Flors, 16 (anuncis).

Espléndida habitació

balcó carrer, amb pensió, per a 1 o 2 senyors. Avinyó, 31, 1.er 2.ª

Tapissos pintats

La casa mes important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleografics, etc. Fabricació de marcs. Enmotllures. No compreu sense visitar aquesta casa.
F. MONTFALCON
Boters, 4, final Portaferrissa.

Mobles a termini

74, RONDA SANT ANTONI, 74
LA AFRICANA

Gran ocasió

Venc saló sol, per 3 dies, per allunyar-me, visible d'una endavant. Marqués del Duero, 208, entresol, 1.ª

ELECTROMOTORS I DINAMOS

especialitat en los de
ELECTROQUÍMICA
Bobinats - Instal·lacions
Reparacions
Maquinária Eléctrica, S.
(Antics tallers Balcells)
Corts Catalanes, 416. T. 5[illegible]

Ric menjador caobe

bombat, dormitoris, 2 i 3 ca[illegible] recibidor. robers i gramo[illegible] Parlament, 15. botiga.